

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (1780) 1984 KOVAS-MARCH 29

• ŠV. KAZIMIERO METAI •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA •

Tel. (416) 275-4672

Geriau nei tikėtasi

Kazimierinės iškilmės Romoje jau grimzta praeitin, tačiau dar ilgai nebus užmirštos, nes jose dalyvavusiems paliko netikėtai didelį įspūdį. Joms rengiantis sklido gandai, kad tai bus iškilmės su lenkišku atspalviu, nes popiežius Jonas-Paulius II esąs lenkas, buvęs vyskupu šv. Kazimierio gimtinėje Krokuvoje. Net ir spaudoje pasirodė abejonė, esą vargu ar verta lietuviams važiuoti į tokias iškilmes. Taip pat buvo balsų apie lenkų rengiamas ekskursijas Romon kazimierinėm iškilmėm. Galimas dalykas, tie gandai ne vieną tautietį sulaukė nuo skrydžio Romon. Laimei, ne vienas tų gandų ar abejonių nepasitvirtino. Romoje kovo 3 ir 4 dienomis įvyko tokio plataus ir lietuviško masto iškilmės, kokių nesitikėjo nė didžiausi optimistai. Nors popiežius lenkas, bet Lietuvai ir lietuviams parodė tiek širdies ir tokio dėmesio, kokio Lietuva nebuvo patyrusi per šešis šimtmečius krikščioniško gyvenimo. Iki šiol turimomis žiniomis, tai buvo paties Jono-Paulius II sprendimas. Lenkai esą gali rengti šv. Kazimierio sukakties iškilmes Krokuvoje, o lietuviai terengia jas Romoje, nes Lietuvoje tokio pobūdžio iškilmės šiuo metu neįmanomos. Be to, dabar Lietuva esanti labiau reikalinga moralinės pagalbos ir pasaulinio dėmesio nei Lenkija.

KAD tokia linkme eis kazimierinės iškilmės, jau buvo matyti, kai pasirodė pranešimas Vatikano dienraštyje "L'Osservatore Romano" apie šv. Kazimierio 500 metų mirties sukakties pašto ženklų išleidimą. Buvo gandų, kad dail. R. Viesulo projektas susilaukė priekaištų iš kai kurių Vatikano pareigūnų, esą jis per daug lietuviškas. Kai tas gandas nepasitvirtino, buvo matyti, kad ir būsimų kazimierinių iškilmų eiga krypta lietuviška linkme, nors abejonių vis dar buvo. Ir tik tada, kai tūkstantinė išieivijos lietuvių suvažiavo Romon, pamatė, kad kazimierinės iškilmės dabartinio popiežiaus dėka yra skirtos Lietuvai bei lietuviams. Jonas-Paulius II buvo pirmas popiežius visoje krikščionybės istorijoje prabilęs šiuo atveju lietuvių kalba net tris kartus. O ir pamokslas italų kalba taip pat didele dailimi skirtas Lietuvai. Lenkiškai popiežius išvyki nekėlė. Koncelebracijoje dalyvavo tik vienas lenkas vyskupas kaip Lenkijos vyskupu atstovas šalia kitų Europos kraštų vyskupų atstovų. Maldininkų eilėse buvo ir daugiau lenkų dvasiškų (pvz. Lomžos vyskupas Paeitz), bet jie niekur neprasikišo. Vatikano ir Italijos spaudoje Kazimieras buvo minimas kaip Lietuvos šventasis. Taigi po 500 metų iš Romos pasigirdo aiškus balsas, pripažįstas ne tik istorinį, bet ir dabartinį šv. Kazimierio lietuviškumą.

PAŽYMĖTINAS ir kazimierinių iškilmų Romoje visuotinio pobūdžio. Kazimieras yra tapęs ne tik Lietuvos šventuoju, bet ir visos Katalikų Bendrijos, ypač europinės jos dalies. Dėl to popiežiaus noru buvo sukviešti iškilmėn visos Europos vyskupų konferencijų atstovai ir kardinolai. Viso pasaulio vyskupų konferencijų atstovų sukvietimas tokiai iškilmei būtų buvęs neįmanomas arba susijęs su per dideliais sunkumais. Europos vyskupų atstovų dalyvavimas regimai parodė, kad krikščioniškoji Europa solidarizuoja su Lietuva, kuriai moralinė pagalba šiuo metu yra labai reikalinga. Be to, prie šio religinio visuotinio prisidėjo ir diplomatinis — pagrindinėje iškilmėje dalyvavo Vatikano diplomatinio korpuso nariai. Tai iškėlė Lietuvą į tarptautinę plotnę. Ne veltui įvairių kraštų spauda šia proga rašė apie Lietuvą kaip Sov. Sąjungos pavergtą valstybę, iš kurios nė vienas vyskupas ar kunigas šioje iškilmėje negalėjo dalyvauti. Iš viso to matyti, kad kazimierinės iškilmės Romoje buvo ne tik maldingumo žygis, bet ir Lietuvos iškėlimas kaip krašto, kurio nelaimė rūpi visam pasauliui. Pasinaudojant šia nuotaika Vatikane, reikėtų pasirūpinti, kad ir liturginės knygos, ir kunigų breviorai šv. Kazimierias būtų žymimas ne tik kaip Lenkijos karaliaus, bet ir didžiojo Lietuvos kunigaikščio sūnus, kaip tai pažymėta ir popiežiaus pamoksle. Tai galėtų padaryti lietuvių vyskupai.

KANADOS ĮVYKIAI

Kandidatų netrūksta

Kanados liberalų partija jau turi šešis kandidatus į vadus pakeisti atsistatydinimą paskelebusiam ministrui pirm. P. E. Trudeau. Oficialiu kandidatu tapo J. Turneris, buvęs finansų ministras, pasitraukęs iš politikos 1975 m. ir vertęs advokata. Kiti kandidatai — įdarbinimo ir imigracijos ministris J. Robertsas, ekonominės plėtros min. D. Johnstonas, teisingumo min. M. MacGuiganas, energijos išteklų min. J. Chretienas ir indėnų reikalus tvarkantis min. J. Munro. Pagrindinė kova, atrodo, vyks tarp J. Turnerio ir J. Chretieno, nes jie turi daugiausia rėmėjų parlamente, senate ir netgi ministerių kabinete.

J. Turneriui gali pakenkti beveik devynerius metus trukęs išsijungimas iš politinio gyvenimo. Jį betgi prisimena

kanadiečiai kaip buvusį finansų ministrį, pasitraukusį dėl nesutarimų su ministru pirm. P. E. Trudeau. Tad tie devyneri metai gali būti ir naudingi, nes tame laikotarpyje prasidėjo ekonominio Kanados gyvenimo dardejinės žemyn, atnešęs rekordines skolas chroniškų deficitų dėka, milijoninę bedarbių armiją, liberalų partijos populiarumo kritimą. J. Turneris, nedalyvavdamas politikoje, išliko švarus, be jokių priekaištų. Naująjį liberalų vadą betgi renka ne visa Kanada, tik partijos atstovai, kuriems daug įtakos turi kandidato svoris pačioje partijoje. Lig šiol liberalai laikydavosi tradicijos kaitalioti savo vadų tautybes: anglų pakeisdavo prancūzas, prancūzas — anglas. Su P. E. Trudeau atsistatydinimu turėtų ateiti eilė anglų (Nukeita į 10-tą psl.)

Toronto gintarietės, baigusios meninę programą Anapilio saleje Vasario 16 šventėje, atsiveikina su gausiais dalyviais populiariuoju šokių "Blezingelė"

Pranešimas iš Švedijos

Neužsimerkti kaimynų priespaudai

Liberalų partijos vado pareiškimai estų nepriklausybės šventėje

Švedijos estai kasmet iškilmėms mini Estijos nepriklausomybės šventę Stockholme, kviesdami kalbėtojus įtakungus šio krašto politikus. Šiemet buvo pakviestas opozicinės liberalų partijos vadovas Bengtas Westerbergas, jaunesnės kartos atstovas.

Liberalų partija, paskutiniu metu suskatusi stiprinti savo sumenkėjusį politinį svorį krašto gyvenime, patikėjo šiam jaunam ir energingam politikui savo vadovavimą. Per trumpą laiką jis jau sugebėjo pateisinti į jį sudėtus vilčių. Viešosios nuomonės apklausos rodo iš naujo kylantį liberalų partijos populiarumą.

Mums svarbiausia, kad naujasis švedų liberalų vadovas yra nuosirdus Baltijos tautų draugas. Tai rodo ir jo sutikimas dalyvauti Estijos nepriklausomybės šventės minėjime bei jame pasakytoji kalba, sulaukusi teigiamo atgarsio ir spaudoje.

Vesteroso mieste išeinantis dienraštis "Westmanlands Laens Tidning" ta proga vasario 20 paskelbė redakcinį straipsnį raginančią antrašte "Nepamiršti Baltikos!". Štai kas tame straipsnyje rašoma.

Šiaurės solidarumas ateityje turi apimti ir mūsų kaimynines Baltijos tautas — Estiją, Latviją ir Lietuvą. Taip teigė liberalų partijos vadovas Bengtas Westerbergas kalboje, kai Stockholmo koncertų rūmuose buvo minima Estijos tautinė šventė. Westerbergas pareiškė, kad švedų nusištatymas Sov. Sąjungos atžvilgiu daug priklausys nuo to, ar sovietinis režimas leis kaimyninėms Baltijos tautoms išsaugoti savitą kultūrą. Jis taip pat sakė, kad švedų mokyklose

dėstant geografiją, istoriją ir visuomenės mokslus reikia skirti daugiau dėmesio Baltikai, dar ir dėl to, kad gausnės žinios apie nelaisvę ir neteisę Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje bei kitose paskutinės Europos diktatūrose padės švedų jaunuoliams tapti labiau įsitikinusiais demokratais.

Tai labai reikalingas uždavinys. Didelė švedų jaunosios kartos dalis menkai nutuokia apie artimus kaimynus Baltijos valstybes. Švedai nestokoja žinių apie kančias ir priespaudą tolimose pasaulio dalyse, bet nevisuomet pastebi, kas vyksta tik už keliasdešimt mylių nuo jų kitoje Baltijos pusėje. Laikas Šiaurės vėl atpažinti Baltiką! Nuo viduramžių buvo glaudūs Baltikos ryšiai su Šiaurės šalimis. Estija ir didelė Latvijos dalis buvo su Švedija nuo 1560 m. iki Nystado taikos 1721 m. Žlugus carinei Rusijai, Estija, Latvija ir Lietuva tapo nepriklausomomis valstybėmis, bet jų laisvė buvo trumpa. Hitleris su Stalinu savo sandėriu 1939 m. pasidalijo Rytų Europą. Jau kitais metais Baltijos valstybės buvo sovietinės kariuomenės okupuotos. Nuo to laiko jos nebeatgavo savo nepriklausomybės ir buvo įjungtos į sovietinę imperiją.

Surusinimas šiandien ten tiek toli pažengė, kad iškilo grėsmė Baltijos tautų kultūros savitumui. Estijoje estai 1980 m. sudarė tik 64,7% visų gyventojų. Latvijoje latviai sudarė tik 53,7%, kai 80% Lietuvos gyventojų tebėra lietuviai. Gana artimoje ateityje estai gali tapti mažuma savo sostinėje Taline. Rygoje ši riba jau peržengta. Baltijos

valstybių tautos tirpsta rusų vandenynė ir virsta bejėgėmis mažumomis savo tėvynėse. Štai kodėl švedų liberalų partijos vadovas Bengtas Westerbergas rimtai perspėjo, kad Šiaurės solidarumas turi apimti ir švedų kaimynines Baltijos tautas.

Švedų laikraštis savo redakcinį straipsnį baigia išvada: pats laikas, kad mes Šiaurės šalyse labiau susidomėtume tuo, kas vyksta Baltikoje. Užsimerkti ir tylėti mūsų artimiausių kaimynų sunkumų akivadoje būtų ne tik pažeminimas, bet ir lengvai atbukinamų mūsų tikrovės pojūtį. Yra sąryšis tarp mūsų demokratijos gyvenimo stiprumo ir mūsų pajėgumo reaguoti į kitų nelaisvę — net tada, kai priespauda režisuoja didelę galybę, dargi betarpeje artumoje.

Vargu ar lietuvis skaitytojas galėtų ką nors daugiau pridėti prie šio straipsnio, nebent pasveikinti "Vestmanlands Laens Tidning" redakciją ir palinkėti, kad jos mintys plačiau pasklistų krašte, kurio pakrančių vandenys pavojingai narsto sovietiniai nariai ir narliaiviai.

P. S. Jau kuris laikas prie Karlskronos karinės bazės švedai kartais ieško įsibrovusių sovietinių povandeninių laivų, apmėto juos giluminėmis bombomis, tačiau iki šiol dar nepavyko jų priversti iškilti į paviršių. Tačiau pajėgos nebuvo visiškai nesėkmingos. Neseniai tiksliai nustatytas vienas sovietų povandeninis laivas ir trys jo nariai. Švedams pavyko sučiupti vieno nario šalną ir jo šaudmenis. Šalme rastas jo savininko įrašas — mjr. Smirnov.

A. Lembergas

Pasaulio įvykiai

EKONOMINĖS EUROPOS BENDRUOMENĖS VADŲ KONFERENCIJA Briuselyje atskleidė didėjančius nesutarimus, baigiantį ištuštėti šios organizacijos iždą. Bendruomenė, įsteigta prieš 27 metus, dabar jungia dešimtį miltus panaikinusių valstybių — V. Vokietiją, Prancūziją, Italiją, Belgiją, Olandiją, Liuksemburgą, Graikiją, Daniją, Airiją ir Britaniją. Joms rūpi ne tik ekonominis, bet ir politinis bendradarbiavimas, puoselėjantis Europos vienybę. Šios valstybės turi 270 milijonų gyventojų, kurių vieninga laikysena joms duoda beveik tokį patį svorį kaip JA Valstybėms ir Sovietų Sąjungai. Bendruomenės metinis biudžetas, sudaromas iš narių įnašų, siekia \$21,6 bilijono. Didžioji jo dalis tenka aštuoniems milijonams ūkininkų kaip pašalpa už maisto gaminius.

Dabar paaiškėjo, kad tas biudžetas yra per mažas, kad reikėtų padidinti narių įnašus. Problema sudaro kieta Britanijos premjerės M. Thatcher laikysena. Ji skundžiasi, kad Britanijos įnašas sudaro 22% viso biudžeto, iš kurio Britanija teatgauna 13%. Mat Britanija turi palyginti nedidelį žemės ūkį, dalį maisto gaminių įsiveža iš EE Bendruomenės nepriklausančių šalių, už juos atsilygindama specialiu mokesčiu EEB iždai Briuselyje. Esą pastarųjų dvejų metų laikotarpyje kasmet buvo prarasta po \$2,9 bilijono. Premjerė M. Thatcher pareikalavo, kad Britanijai kasmet būtų grąžinta po \$1,3 bilijono iš įmokėtoms sumoms. V. Vokietija pasiūlė grąžinti tik po \$850 milijonų. Premjerai M. Thatcher ši suma buvo nepriimtina. Konferencijos dalyviai tada nutarė sulaukyti anksčiau numatytą \$650 milijonų grąžinimą už 1983 m. Nuogastaujama, kad M. Thatcher dabar gali panašiai pasielgti su Britanijos įnašu į EEB iždą.

Turės rinkimus

Koalicinė Izraelio premjero J. Šamiro vyriausybė parlamento rinkimus tikėjosi atidėti iki vėlyvo 1985 m. rudens, kad turėtų daugiau laiko pagrindinėms problemoms su tvarkyti: 225% infliacijai pažaboti, kariuomenei iš Libano atitraukti. Planus sujaukė tris parlamentarus turinčios grupės pasitraukimas iš koalicijos, vieno nepriklausomo parlamento perėjimas opozicinių darbiečių pusėn. Parlamento komitetai dabar turi tik nustatyti jo uždarymo bei rinkimų datas. Darbiečiai nori, kad rinkimai įvyktų š. m. gegužės mėnesį, o J. Šamiro koalicija kovoja už lapkričio mėnesį. Greičiausiai abi grupės sutars kitą mėnesį tarp šių dviejų. Į parlamento rinkimus įsijungs nauja centrinio sparno grupė, sudaryta buvusio krašto apsaugos ministerio E. Weizmano, prieš trejus metus pasitraukusio iš premjero M. Beginio ministerių kabineto. E. Weizmanas norėjo, kad tais karo derybų, pradėtos ir įgyvendintos su Egiptu, būtų nukreiptos ir į kitas arabų šalis, ypač Jordaniją ir Siriją.

Šiame numeryje:

Geriau nei tikėtasi
Istorinės kazimierinės iškilmės Romoje buvo skirtos Lietuvai
Neužsimerkti kaimynų priespaudai
Svedijos liberalų laikraštis apie savo kaimynus baltiečius
Antinacinė lietuvių rezistencija
Jos dalyvis apie netikslumus knygoje "Laisvės besiekiant"
Politinę veiklą stiprinant
Politinio savitgalio išvados vertingos, bet stokoja konkretnu
Atskleista amerikiečių Lietuvos priespauda
Plataus masto kazimierinės iškilmės Hartforde, Connecticut
Lituanistikos katedra vakaronėje
Ilinojaus universiteto atstovai Jaunimo centre Čikagoje
Naują teatro sezoną pasitinkant
Stratfordo festivalis ir šiemet žada būti turiningas
"Tėviškos pastogės" Toronto scenoje
P. Vaičiūno veikalas, suvaizdintas hamiltoniškio "Aukuro" aktorij
Žvelgiant į kazimierines iškilmes Romoje
Informacija apie įvairius renginius ir jų atgarsius viešumoje
Balsai iš Estijos pogrindžio
Apie estų pogrindžio veiklą pagal gautą rankraštį

Šiame numeryje:

Geriau nei tikėtasi

Istorinės kazimierinės iškilmės Romoje buvo skirtos Lietuvai

Neužsimerkti kaimynų priespaudai

Svedijos liberalų laikraštis apie savo kaimynus baltiečius

Antinacinė lietuvių rezistencija

Jos dalyvis apie netikslumus knygoje "Laisvės besiekiant"

Politinę veiklą stiprinant

Politinio savitgalio išvados vertingos, bet stokoja konkretnu

Atskleista amerikiečių Lietuvos priespauda

Plataus masto kazimierinės iškilmės Hartforde, Connecticut

Lituanistikos katedra vakaronėje

Ilinojaus universiteto atstovai Jaunimo centre Čikagoje

Naują teatro sezoną pasitinkant

Stratfordo festivalis ir šiemet žada būti turiningas

"Tėviškos pastogės" Toronto scenoje

P. Vaičiūno veikalas, suvaizdintas hamiltoniškio "Aukuro" aktorij

Žvelgiant į kazimierines iškilmes Romoje

Informacija apie įvairius renginius ir jų atgarsius viešumoje

Balsai iš Estijos pogrindžio

Apie estų pogrindžio veiklą pagal gautą rankraštį

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmėjo — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Tikinčiosios Lietuvos diena

I lietuvių prašymą atsiliepė visa eilė Kanados vyskupų

Kanados lietuvių katalikų centras, kurį sudaro parapijos ir organizacijos, kasmet skelbia pirmąjį kovo mėnesio sekmadienį maldos diena už persekiojamą Lietuvą. Toji diena pavadinta Tikinčiosios Lietuvos diena, skirta maldai ir materialinei paramai.

Dalyvauti tame užmojyje kviečiamos ne tik lietuvių, bet ir kanadiečių parapijos. Dėl to atskiru raštu kreipiamasi į Kanados katalikų vyskopus, prašant paskatinti savo ganamuosius įsijungti į Tikinčiosios Lietuvos dieną. Tuo būdu laimima Lietuvai moralinė pagalba ir dėmesys plačios kanadiečių visuomenės. Čia pateikiame visą eilę vyskupų atsiliepimų.

Pirmiausia minėtinas Toronto kardinolo G. E. Carterio laiškas, kuriame jis išreiškia savo palankumą. Toronto vyskupas pagalbininkas A. Ambrozijus išsiuntinėjo visiems arkivyskupijos klebonams laišką su atitinkama instrukcija ir informacija apie būklę Lietuvoje. Tai buvo paminėta ir daugelio parapijų biuleteniuose.

Kanados vyskupų konferencijos pirm. ir Londono vysk. J. M. Sherlock, D.D., apgailestauja per vėlai gavęs prašymą, nes buvęs Romoje, bet išsiuntęs paskatinimą parapijoms. Savo laiške KLK centrui jis rašo: "Užtikrinu jus, kad man nuolat rūpi Lietuvos katalikai, ypač persekiojami kunigai ir tikintieji. Aš kasdien meldžiuosi už Lietuvos žmones, kad Dievas grąžintų jiems laisvę ir teiktų ištermę dabartinį metų drąsiai nešti persekiojimo kryžių".

Sault Ste. Marie vyskupas A. Carteris, išreiškęs savo palankumą skelbiamai maldos dienai, sako: "Tikiuosi, kad mūsų žmonių maldos ves į lietuvių tautos išlaisvinimą".

St. John's arkivyskupas A. L. Penney iš Niufundlandijos paskelbė maldos dieną už Lietuvą savo rašte kunigams ir laiške KLK centrui sako: "Esu tikras, jie kvies Dievo tautą savo parapijose melstis už persekiojamus savo brolius bei seseris Lietuvoje".

Alexandria-Cornwall vyskupas E. P. LaRocque mielai pritarė lietuvių užmojui ir pareiškė: "Tegu mūsų kenciantys broliai bei seserys Lietuvoje ir toliau remia savo tikėjimą Kristumi, kuris taip pat kentėjo, gerai žinodamas, kad kentėjimas Jo vardu yra naudingas visam mistiniam Kristaus Kūnui — Bendrijai ir kad po jo ateis Prisikėlimas".

Kalgario vyskupas P. J. O'Byrne pranešė lietuvių prašymą pradavęs kunigams, tačiau nežinau ar jie jį vykdys, nes esą parapijose gaunama daug panašių prašymų.

Pembroko vyskupas J. R. Windle išreiškė savo liudėjimą, iš gautos informacijos apie būklę Lietuvoje ir pareiškė: "Solidarizuodamas su jumis, mielai prisidėsiu prie jūsų maldos kovo 4 dieną su specialiais maldavimais už persekiojamus žmones Lietuvoje ir paskelbsiu biuletenyje apie šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį. Tikiuosi, Dievo malonė stiprins gerus jūsų žmones".

Timminso vyskupas Jacques Landriault mielai paskelbė maldos dieną už Lietuvą savo vyskupijoje ir pareiškė: "Kaip ir jūs visi, tikiuosi, kad bendros pastangos maldoje bus didelė dvasinė pagalba jiems". Laiško gale vyskupas primena, kad jų vyskupijos tikinčiųjų dauguma yra prancūzai ir kad toks prašymas

turėtų būti rašomas prancūzų kalba. Gauta visa eilė palankių atsiliepimų ir iš prancūziškosios Kanados dalies. Montrealio arkivyskupijos angliškųjų skyriaus vyskupas L. Crowley savo biuletenyje paskelbė informaciją apie tikinčiųjų būklę Lietuvoje ir tekstą maldos Mišiose. Buvęs Montrealio arkivyskupas kardinolas P. E. Leger savo atsakyme pataria kreiptis į dabartinį Montrealio arkivyskupą. Pagalbinis vysk. A. M. Cimichella, Montrealio katedros klebonas, pranešė: "Mes būdime su jumis iš visos širdies maldos dienėje už Lietuvą".

Mont-Laurier vyskupas Jean Gratton savo atsiliepime sako, kad faktai apie dabartinę religijos būklę Lietuvoje jį sujaudino. "Laikui bėgant, pradėdamas pamiršti tai, kas dabar vyksta po 40 metų sovietinės priespaudos. Drįstu tvirtinti, kad mes Kanadoje nepakankamai branginame turimą religijos laisvę ir vertingąją dovaną — katalikišką tikėjimą. Būkite užtikrinti, aš pasirūpinsiu maldomis už Lietuvos žmones".

Chicoutimi vyskupas Jean-Guy Couture parašė ilgesnį laišką, reikšdamas užuojautą lietuvių tautai ir pažadėdamas įsijungti į Tikinčiosios Lietuvos dieną bei paskelbti ją vyskupijos žiniaraštyje. Tarp kitko jis rašo: "Reiškiu savo užuojautą ir karštai meldžiuosi, kad Viešpats teiktų drąsą tiems tauriems lietuviams, kurie kenčia persekiojimą jau 40 metų. Teišlaisvina juos Viešpats iš tos priespaudos, kad jie galėtų laisvai išpažinti savo tikėjimą su tinkamais su elementariausiomis žmogaus teisėmis".

Saint-Jean-de-Quebec vyskupas Bernard Hubert savo atsakyme pažada įsijungti maldoms į Tikinčiosios Lietuvos dieną, bet neketina skelbti parapijose specialios dienos Lietuvai. "Ne dėl to, kad ji nebūtų persekiojama. Ji yra persekiojama. Tai jaučia, deja, ir kiti. Katalikai nuolat skatinami melstis už persekiojamąs Bendrijas. Jūsų atsiųstoji informacija padės nušviesti esamą būklę, atėjus tinkamai progai". Vyskupas prie savo laiško pridėjo \$100 auką.

Iš prancūziškosios Kanados dalies palankiai atsiliepė Nicolet vyskupas Albert Martin, pažadėdamas skelbti maldos dieną už "kankinių tautą".

Buvęs Bathurst vyskupas C. A. Leblanc atsiuntė \$50 su priedu: "Tai mano auka persekiojamiems Lietuvoje. Tesugrįžta Dievas į tą gražią šalį, apie kurią skaičiau žurnale 'Missi'. Tai žavi Baltijos valstybių istorija".

Labai palankų laišką atsiuntė pagalbinis ukrainiečių vyskupas Myron Daciuk iš Winnipego, pareiškdamas, kad ir ukrainiečių tauta yra tokioje pat būklėje, kaip ir lietuviai. Esą ateis laisvės laikas visiems persekiojamiems krikščionims. Sąjungoje. Pažada rekomenduoti visiems savo kunigams kovo 4 d. pamaldose melstis už persekiojamą Lietuvos K. Bendriją.

Tai tik dalis vyskupų, kurie teikėsi atsiliepti į KLK centro prašymą. Yra žinių, kad ir kiti vyskupai su savo ganomaisiais įsijungė Tikinčiosios Lietuvos dienon, nors raštu apie tai nepranešė. Inf.

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Antinacinė lietuvių rezistencija

Lietuvių laisvės kovotojų sąjungos leidinį "Laisvės besiekiant" perskaičius

ADOLFAS DAMUŠIS

Jau praėjo apie 40 metų nuo antinacinės lietuvių rezistencijos. Gerai, kad rezistencijos dalyviai pagaliau ima spausdinti savo atsiminimus. Atsiminimai nėra istorija, bet lieka kaip medžiaga istorijai. Tad reikia laukti, kad jie, nors turi jausminį atspalvį, pasižymės, kiek galima, teisingu įvykių aprašymu. Labai gaila, kad LLKS atsiminimai nepasiekė to memuarams būtino faktų tikrumo lygio.

Šioje knygoje randame apšvičią fantazijos sukurtą, neteisingų kaltinimų ir priekabinų prasimanymų. Daugiausia tų nekolegiškų "perlu" yra nukreipta į Lietuvių Frontą bei, atsiminimų terminu, į "krikščioniškas grupes" ir į asmenis, kurie turbūt, vieno atsiminimų redaktoriaus nuomone, yra tų puolamųjų grupių nariai ar simpatikai. Visai neatsižvelgiama į tai, kad tie kiti, jų nepakankami asmenys, bei tos kitos grupės pozityviai reikėsi viešojoje ir slaptojoje rezistencinėje veikloje, kad jų viešą ir slaptą reikimąsi lydėjo meilė savi tautai, noras padėti jai teisingai susiorientuoti pavojingais momentais. Jie yra menkinami, nors parodė daug sumanumo ir drąsos, kad savos tautos žmonės išvengtų, kiek įmanoma, skaudžių ir neužtarnautų kančių bei aukų.

Vyr. atsiminimų redaktorius išima sakinį iš konteksto jo nekenčiamo kito rezistencinio sąjūdžio pogrindžio spaudos ir prideda savo prasimanymus. Patikrinus pilną tekstą, iškurio tie jo sakiniai buvo išimti, nematyti jokio pagrindo tiems atsiminimams bei redaktoriaus prasimanymams priekabiams. Prie aprašomo įvykio ar veiksmo teksto redaktoriaus prideda kelis suktus žodžius ir sudaro sakinį, tinkantį jo numatytam pažeminimo tikslui. Štai keli pavyzdžiai.

"Kova dėl Lietuvos kariuomenės" pakeičiama "sutikimu su vokiečių sąjūdoma lietuvių divizija su generaliniu inspektoriumi priešakyje kaip Latvijoje" (psl. 257). Arba vėl sukuriame savi tvirtinimai, kaip pvz. "kariuomenės ir mobilizacijos reikale katalikai taip pat linke į oportunitizmą" (psl. 296). Kitoje vietoje tai apibūdinama kaip "nuolaidžiavimo taktika" ir dar padailinama toliau "įtakoje baimės ir panikos". Jau tikrai neskoningas ir nevykęs šmeižtas išreiktas sekančiais žodžiais: "Gestapas nebuvo ypatingai suinteresuotas tą mažiau pavojingą ir žalingą Lietuvių Frontą ir jo žmones išsifruoti" (12 psl. išnašoje).

Lietuvių frontas knygoje yra pavadintas konkurentu (p. 12). O tuo tarpu LF tikrai neturėjo jokios intencijos su Lietuvių laisvės kovotojų sąjunga konkuruoti. Tada LF rūpėjo tinkamai ir tiksliai apgalvotus rezistencinius uždavinius vykdyti lietuvių tautos labui. Tiksliau būtų LF vadinti bendradarbiu, o ne konkurentu. Tada tikrai buvo beprasmiška konkuruoti, kai uždavinys vijo uždavinį ir visko apreipti vienam kuriam sąjūdžiui nebuvo įmanoma.

Įsigilinus į tuos priekabinus prasimanymus ir autoriaus nemėgstamų asmenų bei kito rezistencinio sąjūdžio žeminiams, savaime pajuntamas panašumas metodams, pavaizduotiems George Orwellio veikale "Gyvulių ūkis" (Animal Farm), 1954 m. išleistame Londone ir perspausdintame Niujorke (The New American Library, Inc.). Tame veikale alegoriškai yra pateikti būdingi falsifikavimo pavyzdžiai.

Sutrupintai čia yra pateikiama "Gyvulių ūkio" idėja. Vieno ūkio gyvuliai sukilo prieš šeimininkus žmones. Juos išviję, įsteigė savarakišką respubliką "Gyvulių ūkį" ir pradėjo sutarę ir tvarkytis. Paršai ir kiaulės užėmė vadovaujančias vietas. Jie pradžioje sutarė ir paskelbė septynis pagrindinius gerus įstatymus savo demokratinei bendruomenei. Štai du būdingi įstatymai: "Joks gyvulys neužmuš jokio kito gyvulio". "Visi gyvuliai yra lygūs". Bet vienas paršas, vardu Napoleonas, užsiaugino savo asmeninį ap-

saugai kelis piktus šunis. Su jų pagalba iš ūkio išviję savo konkurentą ir pradėjo tą ūkį valdyti diktatoriškai. Žinoma, jam greit prireikė kai kuriuos nepalankius ūkio narius likviduoti, o kiaulėms suteikti specialių privilegijų. Tad tuos du minėtus įstatymus jis papildė tiksliai keliais čia pabrauktais žodžiais: "Joks gyvulys neužmuš jokio kito gyvulio be priežasties"; "Visi gyvuliai yra lygūs, bet kai kurie yra lygesni negu kiti". Tais mažais priedais jis sukūrė sau palankią įstatyminę atmosferą.

Mūsų spaudoje ir studijose panaši taktika vartojama akademiniuose ir neakademiniuose sluoksniuose, nagrinėjant ar "vertinant" antisovietinę bei antinacinę lietuvių rezistenciją. Mūsų "vertintojai istorikai" pateikia kiek užmaskuotų būdų priešų mėsos lyg nekaltas užuominas, o kiek vėliau jas pilna burna skelbia kaip neginčijamus faktus. Tai yra labai gėdingas ir autorius žeminantis darbas.

Tokiu būdu kažkokio fanatizmo įtakoje yra klastojama tiesa, ir neužtarnauto žeminimo susilaukia ne tikrai nekalti asmenys ar grupės, bet ir visa tauta melu nuodijama. Ypač apgailestina, kai išryškėja, kad nekaltųjų kaltinimo kaina dengiami tikrieji kaltininkai ir savo tautos reikalų išdavikai (Henrikas Zemelis, "Okupantų replėse", 1947 m., psl. 81, autoriaus leidinys).

Panašaus metodo pavyzdžių, kaip keliais žodžiais bei mažomis pastabomis yra pakeičiama tiesa ir sukuriama savi tendencingi bei melagingi tvirtinimai, randame apšvičią knygą "Laisvės besiekiant". Čia paliesime kelis jų pavyzdžius.

1. Slaptoji ir viešoji antinacinė rezistencija

Vokiečių okupacijos metais Lietuvoje veikė ir slaptoji, ir viešoji antinacinė lietuvių rezistencija. Jos savo tarpe sėkmingai palaikė ryšį.

Slaptajai lietuvių antinacinei rezistencijai atstovavo Lietuvos taryba, Vyriausios lietuvių komitetas, o vėliau jungtinis Vyriausios Lietuvos išlaisvinimo komitetas, pogrindžio organizacijos, sąjūdžiai; svarbiausieji jų — Lietuvių frontas, Lietuvių laisvės kovotojų sąjunga, Vienybės sąjūdis bei keli slapti kariniai vienetai.

Viešajai lietuvių antinacinei rezistencijai atstovavo laikinoji Lietuvos vyriausybė, visa eilė žinomų ir eksponuotų lietuvių tautos asmenybių, lietuvių tautos įkaitai Stutthof koncentracijos stovykloje, jų tarpe visas Vietinės rinktinės štabas, įvairių dalinių kariai bei įvairiems darbams mobilizuoti asmenys, sugebę pasipriešinti klastingiems nacių įsakymams, kai kurie tarėjai, įstaigų valdininkai,

palaikę ryšį su pogrindžiu, ūkininkai, darbininkai ir visi tie Lietuvos žmonės, kurie rūpinosi Lietuvos piliečių saugumu, saugojo tautos turtą ir sumaniai padėjo jaunimui išvengti mobilizacijos į vokiečių kariuomenės dalinius bei darbus Vokietijoje ir kitur už Lietuvos ribų.

Slaptoji rezistencija veikė pavojuose, bet galėjo bent savo nuomone išreikšti pilnai per pogrindžio spaudą. Toji spauda, ne vienos "išrinktųjų" grupės, bet visų rezistencinių sąjūdžių ir partijų, savo uždavinį atliko pavyzdžiai.

Viešosios gi rezistencijos atstovai buvo eksponuoti Gestapo terorui bei spaudimui. Jie dažnai turėjo vesti dialogą su okupanto įstaigomis bei su saugumo organais. Jų darbas buvo ypatingai sunkus, nes teroro grėsmėje jie turėjo pateikti pagrindinę lietuvių tautos aspiraciją savarankiškai tvarkytis laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvos valstybėje.

Knygoje "Laisvės besiekiant" viešoji rezistencija yra visai ignoruojama, lyg visai nebūtų buvusi. Nėgama to, kai kurie ryškūs tos viešosios antinacinės rezistencijos asmenys, kurie garbingai ir sumaniai jiems nepalankiose ir asmeniškai pavojingose aplinkybėse sugebėdavo išryškinti ir ginti lietuvių tautos siekimus, yra žeminami. Tokiu būdu teisingumas yra neleistinai pažeidžiamas. Šių viešosios rezistencijos eksponuotų asmenų buvo gana daug. Čia paminėiu du ryškius pavyzdžius: gen. Stasį Raštikį ir vyskupą Vincentą Brizgį.

O kas svarbiausia, tikrieji naciniai kvilingai, kurie labai ryškiai ir negarbingai buvo pasireiškę tuojuo po 1941 m. birželio 22-25 dienų sukilimo, knygoje "Laisvės besiekiant" visai neminimi, taigi dengiami. Jie gi skundė laikinosios Lietuvos vyriausybės narius naciams kaip demokratų, besisvalgančius į amerikiečius ir anglus, jie gėdingai savo patarnavimus siūlė kaip įstatinę nacių idėjos draugai. Anais laikais tokie laikinosios vyriausybės narių įskundimai buvo lygūs bilietui į naikinamąją koncentracijos stovyklą (Leonas Prapuolenis, Prisitaikymo politikos apraškos 1941, "I laisvę", 1964 m. spalio mėn., nr. 35, psl. 10-23).

Kokia prasmė buvo dengti tuos tikruosius kvilingus? Nebent dėl jų susiejimo su viena grupe, su kuria, kaip rašoma knygos puslapiuose 11 ir 12, LLKS turėjo šiltus santykius. Galbūt dėl to bandoma negarbingus tų asmenų darbus pridengti, užsiuolant sumaniai ir garbingai veikusius Lietuvos ir lietuvių tautos labai viešojoje antinacinėje rezistencijoje.

Norint rasti objektyvią informaciją apie viešosios rezistencijos (Nukelta į 3-čią psl.)

Lietuvių karių savisaugos dalinys 1941 m. Vilniuje vokiečių okupacijos metu. Buvo tikėtasi, kad iš tų dalinių išaugs nepriklausomos Lietuvos kariuomenė. Deja, viltys nepasitvirtino — daliniai vokiečių buvo išsklaidyti, kai kurie nuginkluoti. Nemaža dalis tų karių žuvo. SS dalinių Lietuva neturėjo

A+A

BRONIUI JURĖNUI

amžinybėn iškeliavus,

jo žmonai MORTAI, sūnui ALBERTUI, broliams — PETRUI, JONUI, JUOZUI, seserims Lietuvoje ir jų šeimoms bei kitiems artimiesiems reiškiamu nuoširdžią užuojautą —

Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

A+A

JUOZUI BARYSUI

mirus,

žmoną BIRUTĘ, dukterį ALDONĄ, sūnų VIKTORĄ gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

T. V. Šleniai ir šeima

D. J. Pickford

Netikėtai amžinybėn iškeliavus

A+A

JULIUI PUODŽIUKUI,

nuoširdžiai užjaučiame jo dukrą DALIĄ ir visus artimuosius —

Lana ir Dainius Vaidilos

Mes mylėjome ją gyva.
nepamirškime jos ir po mirties

A+A

ANELEI JONUŠKIENEI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems giminėms ir artimiesiems, užprašiusiems šv. Mišias, pareiškusiems užuojautą žodžiu bei raštu, atsiuntusiems gėles mūsų gilaus skausmo valandoje —

Dėkingi: duklė D. Didžbalienė su šeima
sesuo M. Daukšienė su sūnumi

PADĖKA

Mirus

A+A ERNAI GOCENTIENEI

1984 m. sausio 21 dieną

A+A AGUTEI GOCENTIENEI

1984 m. sausio 24 dieną,

nuoširdžiai dėkojame kun. A. Žilinskui ir kun. P. Mikeliui už laidotuvių apeigas laidotuvių namuose ir liuteronų išganytojo parapijos šventovėje Londone, Ontario.

Reikiame nuoširdžią padėką giminėms, draugams ir pažįstamiems už lankymą vėlonių laidotuvių namuose ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Ypač nuoširdus acių karštų nesėjams, karštų puošėjams gėlėmis, pareikštas užuojautas, aukojusiems labdarėybės organizacijoms.

Taip pat nuoširdus acių liuteronų išganytojo parapijos chorui Toronte už giesmes pagerbiant mirusias.

Nerandame žodžių išreikšti dėkingumui, kurį jaučiame savo širdyse.

Su nuoširdžiu dėkingumu visiems —

Evaldas Gocentas ir šeima

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Šaldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Lenkijos lietuviai, minėdami DARIAUS — GIRĖNO skrydžio penkiasdešimties metų sukaktį, išleido šį atviruką

Antinacinė lietuvių rezistencija

(Atkelta iš 2-ro psl.)

zistencijos veiklos sąlygas ir pačią veiklą, reikėtų susipažinti su pora gerų ir rekomenduotų šaltinių, būtent: Stasys Raštikis, Lietuvos likimo keliais, t. IV, psl. 338-370, 1982 (Akademinės skautijos leidykla, 8913 So. Leavitt, Chicago, IL 60620). Vysk. V. Brizgys, Katalikų Bažnyčia Lietuvoje 1940-1944 m. psl. 118-189, 1977 ("Draugo" spaustuvė, Chicago, IL 60629).

Vadinti antinacinę lietuvių rezistenciją pasyvia nederėtų (p. 41). Ji buvo savitai aktyvi. Tiksliau jai tikėtų apibūdinimas: "(Lietuviškoji) antinacinė rezistencija siekė brandinti lietuvių tautą tautinės savigarbos ir savarankiškumo troškuliui, laisvės meile; ji skyrė savo jėgas nepriklausomybės atstatymui, o ne priešo apgaulingiems manevrams paremti, ji teikė pagalbą persekiojamiems ir skatino tautą išmintingą laikysena išgyventi supančius pavojus su kiek galint mažesniais nuostoliais. Tačiau, iš antros pusės, nuo okupanto smurto veiksmų, nukreiptų prieš lietuvių tautos interesus, gynėsi ryžtingai" ("Laisvė", nr. 65, 1975, psl. 46).

Antinacinė mūsų rezistencija pagrindinį dėmesį kreipė į tai, kas naudingiau lietuvių tautai, kas labiau padės jai išreikšti savo siekimus ir pilną valstybinį savarankiškumą, t. y. kas labiausiai patarnaus mūsų tautos interesams, kartu apsaugos mūsų tautos žmones nuo masinio teroro ir naikinimo, juos išlaikys ryžtingus lemiamai kovai už savo valstybinę laisvę bei nepriklausomybę. Ji neragino sprogdinti tiltų, geležinkelio bei provokuoti okupantą fronto užnugarį. Ji labiau buvo suinteresuota leisti abiem mūsų priešams savitarpį kautis ir abiem, kiek galint, labiau nusilpti.

Antinacinės lietuvių rezistencijos viltys glūdėje laisvajame pasaulyje, ypač JAV-se ir Britanijoje. Atlanto charta, Rooseveltio ir Churchillio pasakelbta 1941 m. rugpjūčio 14 d., mūsų tautos žmonėse buvo sukėlus daug šviesių vilčių. Tos viltys išblėso po Teherano konferencijos, įvykusios 1943 m. lapkričio 28 — gruodžio 1 d. Ten Stalinui kilo idėja paimti savo įtakon visą R. Europą, o Baltijos valstybes — sovietinėn vergijon. Tą liūdną faktą mes patyrėm tuojuo po konferencijos 1943 m. gale. Mums liko nesuprantama, kaip galėjo laisvojo Vakarų pasaulio vadai — Rooseveltas ir Churchillis (vėliau ir Jaltos konferencijoje 1945 m. vasario 4-11 d.d.) patikėti klatingiems Stalino pažadams, esą jis leis tautoms demokratiniams balsavimais apsispręsti. Kokia žiauri naimumo sukurta tragedija!

2. Pastangos atkurti Lietuvos kariuomenę

Dėl Lietuvos kariuomenės organizavimo reikalingumo nebuvo dviejų nuomonių. Buvo pilnas sutarimas tarp slaptosios ir viešosios rezistencijos atstovų dėl kariuomenės organizavimo pagrindinių sąlygų, būtent: būtų vadovaujama lietuvių karininkų, skirta Lietuvos laisvei bei teritorijai ginti, vokiečiai nemobilizuotų mūsų vyrų į jokių savo dalinių.

Tai buvo tvirtas, niekad nesusvyravęs nusistatymas ir

1941 m. sukilėlių, ir laik. Lietuvos vyriausybės, ir vyriausio Lietuvos išlaisvinimo komiteto, visos viešosios ir slaptosios antinacinės lietuvių rezistencijos. Lietuvos taryba, prof. Juozo Brazaičio iniciatyva sudaryta, kurios nariu ir man teko būti, tuo klausimu buvo tvirtai ir be kompromisų nusistačiusi. Per viešuosius ir slaptuosius savo narius ji pajėgdavo visur Lietuvos kariuomenės mintį iškelti ir jos atkūrimo sąlygas ginti. Pagrindinė siekiamoji idėja buvo Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atstatymas. Su ta sąlyga Živilverwaltungas nesutiko. Viešosios lietuvių rezistencijos atstovai tuo klausimu naciams priimtinių nuolatų nedarė.

Tuo klausimu tarp viešosios ir slaptosios rezistencijos atstovų buvo palaikomas nuolatinis ryšys ir bendradarbiavimas. Tais atvejais, kai viešoji rezistencija neturėjo išieities ir turėjo kiek laviruoti, jos atstovai paprastai kreipdavosi į slaptąją rezistenciją, kad pastaroji per pogrindžio spaudą visuomenę painformuotų, prašydama visuomenę boikotuoti prievarta išgautą nutarimą ar skelbimą nutarimo jų vardu, be jų priitarimo.

Tokie atvejai iškildavo pirmojo tarėjo sušauktų konferencijų metu: 1943 m. kovo 19 d., balandžio 3 d., lapkričio 24 d.

Kai konferencijų dalyviai atsisakydavo priimti Živilverwaltungo paruoštus nutarimus ir pateikdavo savas sąlygas ir nutarimus, generalkomisarai von Renteln juos atmesdavo ir skelbdavo savus siūlymus, — tada pogrindžio spauda ateidavo į pagalbą ir perspėdavo visuomenę nevykdyti suklasotų generalkomisarų nutarimų.

Tokiu viešosios ir slaptosios rezistencijos veiklos derinimu buvo suklaidytos vokiečių pastangos sutelkti mūsų studentiją į darbo tarnybą Vokietijoje (Arbeitsdienst). 1942 m. vasarą vokiečiams nepavyko mobilizuoti mūsų vyrų į transporto talkininkus. 1943 m. pradžioje naciai ėmėsi organizuoti lietuvių SS legioną. Lietuviai tą vokiečių iniciatyvą visai suardė. Įsiutę naciai 1943 m. kovo 17 d. atšaukė lietuvių SS legiono organizavimą, skelbdami, kad lietuvių tauta yra neverta SS legiono. Naciai, keršydami lietuviams, uždarė Lietuvos universitetus ir visas kitas aukštojo mokslo įstaigas, suėmė visą eilę lietuvių įkaitų ir juos išsiuntė į naikinamąją Stutthofo koncentracijos stovyklą. Nežiūrint tų represijų, nacių bandymas mobilizuoti mūsų vyrus aerodromų tarnybai buvo taip pat suklaidytas.

Tiktai po tų nepasisekusių mėginimų 1944 m. vasario 13 d. vokiečiai sutiko leisti gen. Plechavičiui organizuoti Vietinę rinktinę, lietuvių karininkų vadovaujamą ir veikiančią Lietuvos teritorijoje. Vokiečiai taip pat sutiko su sąlyga, kad jie į jokių kitus dalinius mūsų vyrų nemobilizuos. Vietinės rinktinės kontingentas buvo išpildytas su kaupu. Į Vietinės rinktinės karo mokyklą Marijampolėje įstojo per 1000 akademinių jaunomenės aspirantų karininko laipsniui gauti.

(Bus daugiau)

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.

Telefonas 625-2412

P. O. Box 1343, Postal Station "B"

Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Vasarinis praktiškas dovanų siuntinys giminėms Lietuvoje

SIUNTINYS nr. 1 — 1984 m.

3 suknėlė (vairi medžiaga (šilkinis aksomas, nepermatomas nailonas, japoniška gėlėta medvilninė medžiaga), labai gera vilnonė angliška medžiaga eilutei su įrašu "All wool, made in England", 1 sv. mohair vilnonių siūlų (Lietuvoje labai pageidaujami), 1 bliuskutė arba vyriški marškiniai, 1 pora "Wrangler" denim džinsų, 1 pora "Levi" rumbuoto aksomo džinsų.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$460.00 (šį siuntinį dar galima idėti 7 svarus įvairių prekių.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

Dirbtinio minko kailis apsiaustui, De-Lux, sveria 5 sv.	110.00
Džinsai rumbuoto aksomo, "Wrangler" arba "Levi"	46.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	55.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	13.00
"Telescopic" lietsargis	13.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	52.00
Puiki suknėlė medžiaga	44.00
Šilkinio aksomo medžiaga suknėlei, 3 metrai	66.00
Aksomo medžiaga eilutei, dvigubo pločio, 3 metrai	83.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	77.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	88.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	110.00

Šiuos maisto gaminius galima siųsti su drabužiais: 1 sv. arbatos — \$8.50, 1 sv. nescafes — 13.00, 2 sv. pupelių kavos — 15.00, 1 sv. šokolado — 7.50, 40 cigarečių — 5.50.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti \$65.00 persiuntimui. Siunčiame pramogines ir kitokias muzikos plokšteles. Persiunčiame palikimus prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

Z. Juras

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.

Tel. 01 460 2592.

Politinę veiklą stiprinant

Geros politinio savitgalio išvados, bet stokoja konkrečių planų

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Politinių studijų savaitgalis, įvykęs š.m. sausio 28-29 d.d. Los Angeles be jokios abejonės turi nuteikti skaitytojus ir plačiąją visuomenę optimistiškai, ypač dėl to, kad tose diskusijose dalyvavo ir pati jauniausioji mūsų visuomenininkų karta. Vyrėsnieji dažnokai dejuoja dėl jaunosios kartos dėmesio stokos Lietuvos bylos reikalams. Jaunesniųjų veikų tarpe matome Lino Kojelio, Rasos Razgaitienės ir kitas jaunų pavardes, aktyviai dalyvaujančių aktualių reikalų arenoje.

Savaitgalio diskusijų minčių formulavimas dvelkia ne tik vienybės, bendro darbo dvasia, bet ir gilių mūsų problemų supratimu bei įžvalgumu. Jaučiamas ryšys su okupuotos Lietuvos nuotaikomis ir rezistencijos sąjūdžiu bei rimtas rūpestis tautos likimu. Tačiau papunkčiui sekant vėl kartojasi mums taip būdingas žodgingumas, nesimato veiklos programos, pateiktos konkrečiai ir aiškiai. Kartojama: "reikia stengtis", "turi būti duota eiga", "reikia rūpintis", "išrūpinti" ir t.t. Tačiau nei kas, nei kaip tuos konkrečius darbus atliks, nėra aišku. Viskas stebėjimo ir projektų stadijoje. Ypač kreipiamas dėmesys į jaunosios ir vidurinės kartos įtraukimą organizacijų veiklon, neduodant konkrečių pasiūlymų, kaip tai įgyvendinti. Šiuo klausimu sielojamasi jau seniai ir plačiai. Visų pripažįstama, kad jaunesniųjų apatijs Lietuvos bylos reikalui yra skaudi, jaudinanti problema. Nesimato ir nesigirdi siūlymų tam reikalui praktiškai rasti sprendimą.

Paskutiniame punkte siūloma į lituanistinių mokyklų programas nedelsiant įvesti visuomeninių mokslų kursą, kad jaunimas būtų paruoštas praktiškai vykdyti "su Lietuvos laisvinimu susijusius darbus". Idėja nebloga, bet ir čia tik nekonkretus siūlymas. Visų pirma kyla tinkamo vadovėlio klausimas. Iš patirties žinau, jei vadovėlių ruošia vyresnės kartos specialistas, tai jo žodynas sunkus, sakiniai ilgi ir ištęsti, tekstas nuobodus, iliustracijų, statistinių duomenų bei konkrečios medžiagos nedaug. Tokį vadovėlį ruošiant, svarbu gerai susipažinti su moderniais istorijos ir visuomeninių mokslų vadovėliais Amerikoje (social studies).

Taip pat reikia priminti, kad lituanistinių mokyklų programa yra labai perkrauta, neatšizvelgianti į moksleivių kalbos vartojimo lygį ir psichiką. Ne paslaptis, kad Lietuvos istorija yra kartojama daugiau kaip ketverius ar net šešerius metus. Objektivos mūsų išeivijos organizacijų struktūros, uždavinių ir istorijos sunku tikėtis, pažįstant lietuvių cha-

rakterį: ar tokiam vadovėlyje bus skirta lygiai vietos ir dėmesio visiems mūsų veiksniams? Jei ne, tai nerūpestingas visuomeninių mokslų programos įvedimas težalotų mūsų prieauglį.

Taip pat tie, kurie dirba lituanistinėse mokyklose, puikiai žino, kad ir mūsų populiarios bei jaunimo mėgstamos organizacijos, kaip skautai ir ateitininkai, turi vargo priauginti vadovų iš savo gretų. Siūlymas, kad tokios pamokos būtų dėstomos lietuvių ir gyvenamojo krašto kalbomis, susidurtų su stipriu tėvų ir visuomenės protestu, nes lituanistinė mokykla yra vieninga vieta, kurioje jaunimas girdi ir mokosi grynų lietuvių kalbos.

Pažvelgus į gyvenimą iš esmės, tenka pastebėti, kad visuomenininkai, kaip ir kitų sričių darbuotojai, nėra "išmokomi", bet jais jau gimsta. Visuomeninei veiklai neužtenka susidomėjimo. Ir jai reikia turėti gabumų ir tam tikrą visuomeninio gyvenimo pulso pajautimą, kurio mokykloje įsigyti negalima.

Laisvame krašte, kuriame gyvena milijonai, tik saujelė iškyla iš didžiosios masės. Išeivijos visuomenėje yra daug mokyklų baigusio jaunimo, bet ne visi eina į visuomeninį gyvenimą. Tas pats yra ir su vyresniąja karta. Kai kurie stiprių ambicijų asmenys, neturi nei visuomeninio talento, nei takto, veržiasi į visuomeninį darbą, sukeldami tik nesantaiką ir šamysį. Geriau geras pardavėjas krautuveje, negu blogas dainininkas scenoje...

Per mokyklą jaunimo nepriauginsime visuomeninei veiklai. Jo nepritrauksime nei suaugusių organizuojamais minėjimais su ilgomis prakalbonėmis ir nuobodžiomis "meninėmis dalimis", palikdami jaunimą gėlių įteikimo ir vėliavų nešimo pareigoms. Pavestas pareigas jaunimas atlieka noriai. Kvietimas į susirinkimą dalyvių, ne stebėtojų, atves gabų jaunuoį su mintimis, referatu, daina. Dauguma draugų galbūt nepasirodys, kaip tai yra būdinga minios psichologijai, bet vienas gali būti laimėtas. Ir tai jau būtų daug.

Būsiniams tokjems simpoziumams ir suvažiavimams turėtų pagrindine tema būti konkretus planas visuomeninės veiklos prieaugliui parūpinti. Iš ligšiolinių pasitarimų ir išvadų aišku, kad pačių darbų ir uždavinių samprata yra stipri, bet, kaip paprastai, jų vykdymui konkrečių žygių nesimato. Būtų geriau, jei išvadoje būtų aiškiai pasisakyta, KAS ir KADA ir KURIUOS DARBUS pradės vykdyti. Jų tarpe turėtų būti nepamirštas ir lituanistinių mokyklų programų papildymo konkretus, įgyvendinamas, lietuviškai visuomenei priimtinas projektas su konkrečiu planu ir lėšomis tam projektui vykdyti.

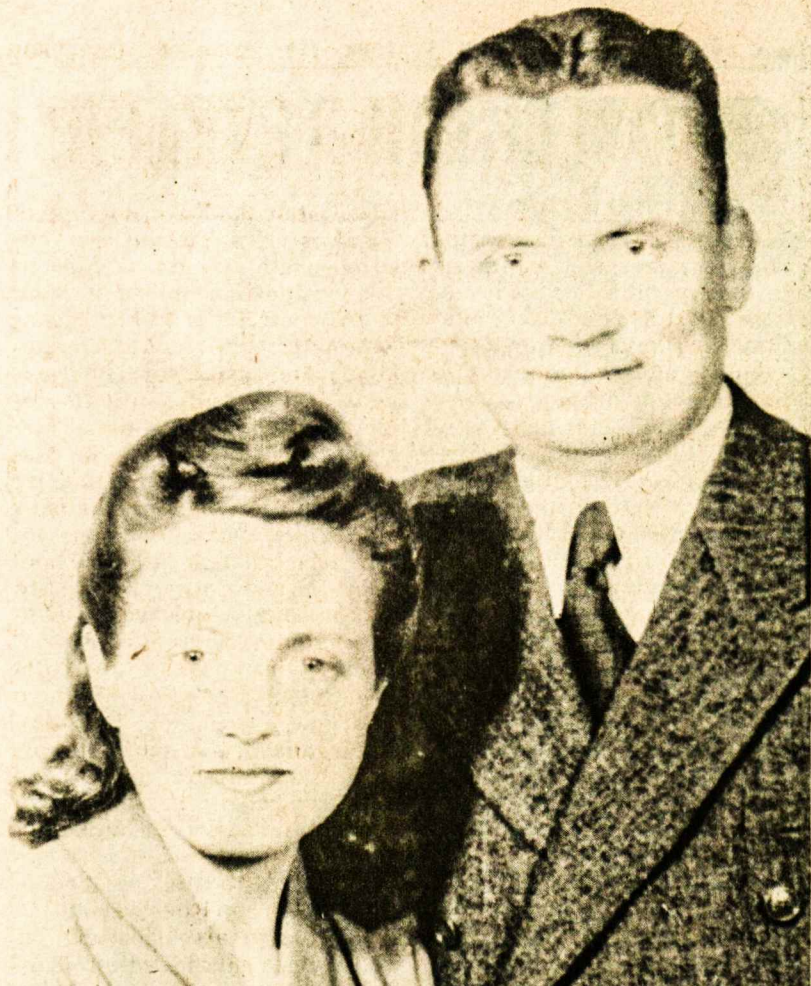

VYTAUTAS BERNOTAS kalba Vasario 16 minėjime, surengtame Vokietijos LB Miuncheno apylinkės valdybos Miunchene Nuotr. A. Grininės

Prisidėkime savo aukomis prie kovojančios Lietuvos — aukokime Kanados lietuvių fondui.

Skirkime palikimus — Canadian Lithuanian Foundation.

Kapitalas Lietuvai — nuošimčiai lietuviybės išlaikymui!

ALINA ŽURIENE, pernai iš šiemet paaukojusi \$1000 Tautos fondui Ročesteryje Vasario 16 proga. Nuotraukoje — jina su savo vyru a.a. J. ŽURU

A+ ANTANUI IŠKAUSKUI

mirus,

žmoną MARIJĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Stasė ir Aleksas Kalūzos

Buvusiam KLB Windsoro apylinkės pirmininkui dr. Č. KURUI ir šeimai, jo mylimai

MOTINAI

Lietuvoje mirus,

reiškiame gilią užuojautą —

KLB Windsoro apylinkės valdyba

A+ ANTANUI IŠKAUSKUI

mirus,

žmoną MARIJĄ ir visą šeimą bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

E. Aleksienė
V. Kalendrienė

B. ir M. Abromaičiai
P. ir A. Kaziliai

A+ JUOZUI BALTADUONIUI

mirus,

žmoną GRETĄ, dukras — RŪTĄ ir IRENĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame —

Lietuvių tautodailės instituto
centro valdyba ir LTI Toronto skyrius

Nemokamai viena pora džinsų

Wrangler

jai, čia apmokėję miltą, siųsite į Lietuvą oro paštu siuntinį, sveriantį daugiau kaip 6 kg. Tai galioja iki š. m. balandžio 30 d.

SAVE-O-WAY
PARCEL SERVICE
A DIVISION OF 547319 ONTARIO LTD.

331 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont. M6R 2M8
Tel. 532-3042

Mes priimame siuntimui naujas prekes, atneštas siuntėjų į mūsų įstaigą. Kainos siuntinių oro paštu: iki 6 kg — \$50.00, 7 kg — \$58.00, 8 kg — \$65.00, 9 kg — \$69.00, 10 kg — \$72.00. Banderolės (paprastu paštu): 5 kg — \$19.00, 10 kg — \$34.00. Visi siuntiniai apdrausti.

Mūsų įstaiga Hamiltone: 747 Barton St. E. Tel. 544-3603

Wrangler

Standartinis
dovanų siuntinys:

4 poros džinsų (dvi — moteriškų, dvi — vyriškų) oro paštu iki 3 kg; įskaitant visus mokesčius ir paruošimą, kaina \$225. Siųskite užsakymus paštu su nurodymais į mūsų įstaigą Toronto. Pristatymas garantuotas. Patarnaujame taipogi ir keltorių į Lietuvą reikaluose

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DABARTINIAI AKTORIAI

Dabartinės aktorų kartos problemas paliečia kauniečiai Ignas Budrys "Literatūros ir meno" kovo 8 d. laidoje paskelbtame laiške "Dar kartą apie tą patį". Studijų metais jam teko lankyti Klaipėdos dramos teatre, kai ten dirbo aktoriai — Rudzinskas, Pinkauskaitė, Kačinskas, Jackevičiūtė, Bindokaitė. Kiekvienas jų žodis tada buvo girdimas, kiekvienas mintis suprantama. Vėliau Kauno teatre I. Budrys džiugino aktoriai Mackevičius, Laucius, Gabrėnas. Yra ir dabartinės kartos gerų aktorų, bet dalis jų nemoka kalbėti. Ešą tai "Literatūros ir meno" anketoje "Meistrai apie jaunuosius" pabrėžė ir dramos teatro veteranė Galina Jackevičiūtė. Ją papildydamos, I. Budrys pasakoja: "Tikrai, sėdėdamas parterio penktaj ar šeštoj eilėje, negirdi teksto, arba aktorius beria tokia greitakalbė, kad nieko negali suprasti. Pamanai, kad aktoriai kalbasi tik tarp savęs, o žiūrovas jiems visai nesvarbu. Ko neįsikiopio dramos studija ar konservatorija, tą turėtų padaryti režisieriai. Aktoriui nereikia scenoje šaukti visų balsu, tačiau jis turi mokėti visus garsus taip ištart, kad žiūrovas girdėtų ir suprastų, bet kuriame salės kampe sėdėdamas. Per repeticijas gal jo balsas ir skamba tuščioje salėje, o kai salė pilna, visai prapuola. Žiūrovas nori ne tik suprasti, ką aktorius sako. Jis nori girdėti taisyklą ir gražią kalbą, kurios galėtų pasimokyti. Nueini į teatrą gerai nusiteikęs, o bežiūrint spektaklį, dažnai nuotaka pradeda gesti, ir išeini iš teatro susierzinęs. Kad nereikėtų nervų gadinti, kiti jau nustojo teatrą lankę". Seniau aktoriaus ruošti dramos teatrai turėdavo savo studijas, o dabar pagrindinis ruošos darbas tenka Vilniaus konservatorijos aktoriams meisteriškumo katedrai, vadovaujama prof. I. Vaišytės. Pilnas kursas nuo trejų metų padidintas iki ketverių. I. Budrio skundas įtaigauja, kad lietuvių ir aplamai sceninei kalbai nėra skiriamas pakankamas dėmesys.

TVIRTEJANTYS ŽINGSNIAI

Šiame skyriuje jau buvo rašyta apie Raselę Prasevičiūtę, kuriai 1983 m. birželio 17 d. vakarą Radviliškio rajono Vadakų kolchoze abi kojos tęs nupjovė tėvo Vytauto Prasevičiaus vairuojama šienpjovė. Reikėjo skubios operacijos kojų tęsams prisiūti, bet mikrochirurgijos skyrius Vilniuje buvo užimtas dviem pradėtom ilgai trukusiančiom operacijom. Medicinos mokslų kandidatas Mečislovas Vitkus, skyriaus vadovas, patarė kreiptis į mikrochirurgijos centrą Maskvoje. Ten tą sudėtingą operaciją atliko mikrochirurgas R. Datiašvilis. R. Prasevičiūtė iš Maskvos buvo atvežta į vaikų ligoninę Nemenčinėje. 1983 m. spalio 23 d. ji sulaukė ketverių metų amžiaus. Kojytės jai priėjo, bet dar buvo sunku vaikščioti. Tolimesniam gydymui vėl buvo išsiųsta į Maskvą pas mikrochirurgą R. Datiaš-

vilį. Dabar R. Prasevičiūtė iš Maskvos grįžo Vilniui, kur buvo surengta spaudos konferencija. Pranešimą apie dabartinę R. Prasevičiūtės būklę žurnalistams ir medicinos darbuotojams padarė panašios operacijos Vilniuje vadovaujantis medicinos mokslų kandidatas Mečislovas Vitkus. Pasak jo, Rasos kojelės sugijo tvirtai, jai augant pranyks net menkiausias operacijos žymės, bet ji ir toliau bus laikoma atidžioje medicinos priežiūroje. Žurnalistė Z. Šiulienė, dalyvavusi spaudos konferencijoje, "Tiesos" dienraštyje pasakoja: "Atsidarė durys, ir į salę, kurioje buvo susirinkę medicinos darbuotojai ir žurnalistai, įėjo mergytė su balta kepuraitė. Tai buvo Rasa. Iš pradžių ji atsisėdė, truputį varžėsi, bet paskui apsi-prato. Atsisėjo, priejo prie stalo, paskui prie salės centre stovinčios keramikinės vazos, kurioje žaliavo gėlės, palietė jas delniuku ir nujėjo toliau. Taip viską apžiūrėjusi Rasytė nuskubėjo prie durų. Atidarė jas ir nujėjo ilgu koridoriu ir tą pusę, kur jos laukė mama. Ejo normaliai. Stebuklingi tie žingsniai: lengvi, neramūs, greitai. Net nesitiki!..."

STIPRI SENUTĖ

"Valstiečių laikraščio" skaitytojus sausio 12 d. laidoje J. Kremensas supažindina su Gudeikių ilgaamžė: "Molėtų rajono Gudeikių kaimo gyventojos Elenos Pilkevičienės gimimo data — 1886 m. Nebetoli ir šimtųjų metų. O moteris dar ne karto nesikeipė į gydytojų medicinines pagalbas, dar labai gerai girdi, mato, padeda dukrai šeiminkauti. Visą savo ilgą gyvenimą nugyveno toje pačioje vietoje — ant Dubingio ežero kranto. Aplink miškas, grynas oras. Visa tai, matyt, ir padėjo Elenai Pilkevičienei išsaugoti gerą sveikatą..." O ji pati J. Kremensui pridūrė: "Ir darbas, ir darbas, vaikeliai".

DIDŽIAUSIOS ŽUVYS

Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos taryba su "Mūsų gamtos" žurnalo redakcija kasmet paskelbia didžiausių sugautų žuvų konkursą meškeriojtojams. Pernai 34 meškeriojtojai laimėjo aukso, sidabro ir bronzos medalius. Nemune 42 kg šamą sugavo J. Maskelis iš Varėnos, 36 kg šamą Elektrėnų vandens saugykloje — vilnietis J. Babrauskas, 30,2 kg šamą Nemune — R. Česnulis iš Varėnos. Didžiausią lydeką (12 kg) pagavo kapsukiectis A. Pūkas Šešupėje, didžiausią karšį (4,32 kg) — panevėžietis V. Frankas Šventojoje, didžiausią lyną (2,54 kg) — joniškietis J. Rinis, didžiausią paprastąjį karosą (2,45 kg) — telšietis V. Vainauskas, didžiausią sidabrinį karosą (2,1 kg) — kapsukiectis G. Katilius, didžiausią pūgžlį (20 cm ilgio) — G. Bakauskas iš Kupiškio. Matyt, ne visur tos didžiosios žuvys yra užregistruojamos. Sunku patikėti, kad meškeriojtojams praeiui sekasi ežeringuose Zarasu, Lazdijų ir Molėtų rajonuose.

V. Kst.

MALONIAI KVIČIAME VISUS!

"GINTARINIŲ AIDŲ" radijo programos 5 metų

sukakties koncerta

balandžio 8,
sekmadienį,
5 v.p.p.,
Jaunimo centre

Programoje: sol. Anita Pakalniškytė ir sol. Slava Žiemelytė, akompaniatorius muz. Jonas Govėdas, vietinės meninės pajėgos. Po koncerto — vaisės. Bilietai — \$4.00, studentams — nemokamai

"Gintarinių aidų" radijo bendradarbiai ir rėmėjai

GRASE PETRENIENĖ kalba
Vasario 16 minėjime Sudburyje

Buffalo, N. Y.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI šįmet buvo paminėta vasario 12 d. Tarptautinio instituto salėje. LB vietinės apylinkės pirm. dr. Algirdas Gamziukas pradėjo minėjimą. Sugiedotas Amerikos ir Lietuvos himnai, pianinu palydint Rimui Musteikiui.

Po įvadinio pirmininko žodžio, kurs kritiškai vertino mūsų žygį, pagrindinę paskaitą skaitė Buffalo valst. kolegijos prof. dr. Gražina Anykaitė-Slavenienė. Jos tema: "Aušros" šimtmetis. Ji mokėjo brandžias Lietuvos būdinimo bei atgimimo mintis įsprausti į dailią literatūrinę formą, kuri sužavėjo visus klausytojus. Po to Milda Norkūnaitė-Newman perskaitė rezoliuciją, įpareigojančią savo krašto valdžią rūpintis Lietuvos laisvinimo reikalais. Ji buvo vienbalsiai priimta visų susirinkusiųjų.

Meninėje dalyje pasireiškė savas jaunimas. Paulius Slavenas padėklavo eilėraštį, Michalskių grupė — Christina, Renė ir Dovydas pagrojo keletą dalykėlių pučiamųjų instrumentais, o Rūta Newmanaitė parodė jos amžiu aiškiai išplėtotą baletinio šokio techniką. Audronė Masiulionytė-Mazeikienė sodriu balsu, paskaitė įspūdingas pasakas (apie brolius juodvarnius ir t.t.) mažiems ir dideliems.

Mūsų veiksniams surinkta per \$300.

Minėjimas baigtas kavute su savųjų moterų paruoštais skanumynais. Dalyvių buvo netoli 50. Ir šį kartą kanadiečiai lietuviai nesulaužė tradicijos: iš kaimyninio Wellando buvo apsilankę pora atstovų. M. A.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

Rochester, N. Y.

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS įvyko kovo 3-4 d.d. Nežiūrint šalčio ir užsnigtų kelių, šaunūs Toronto lietuviai choras "Volungė", vad. energingos D. Viskontienės, atvyko kovo 3 d.

Susirinkus parapijos salėje gausiai publikai, 7 v.v. rašyt. Jurgis Jankus pasidžiaugė jaunatviška "Volungės" dvasia ir jį meile savajai tautai, palinkėjo, kad šv. Kazimiero dvasia būtų visad gyva jaunųjų choristų širdyse ir ilgai džiugintų tautiečius išeivijoje.

Choras iš pat pradžių užimponavo save puikiais, gerai išlavintais balsais. Po "Maldos už tėvynę" (J. Dambrausko) ir "O, Nemune" (B. Budriūno), poetė Nerima Narutė (K. Miškinienė) paskaitė savo eilėraštį šv. Kazimiero garbei "Spindėk saulėtekio varsoj". Toliau sekė eilė kitų rinkinių lietuvių kūrybos dainų. Pirmą koncerto dalį "Volungė" baigė Vanagaičio dainų pyne.

Po pertraukos ypač gražiai nuskaubė E. Gailevičiaus "Lituanika" ir visa eilė kitų dainų. Prie do choras padainavo dar porą dainų.

Muz. Dalios Viskontienės dėka šis choras šiandien yra žinomas visoje Kanadoje ir Amerikoje. Jiems ir šauniam chorui tenka Ročesterio lietuvių pagalba. Klebonas kun. Justinas Vaškus, pasiūlydamas dainininkų gražiai atliktą programą ir ju jaunatviška energija, pakvietė juos vaisėms, kurių metu Ročesterio lietuviai turėjo progos artimiau susipažinti ir pabendrauti.

Sekmadienį šv. Kazimieras buvo paminėtas per lietuvių radi-

jo pusvalandį, kuriam vadovauja R. Kiršteinas. Programą praturtino lituanistinės mokyklos mokiniai, atlikę vaidinimą, kuriam vadovavo Iz. Žmuidzinienė.

Sekmadienį, 11 v.v., buvo atnašaujamos iškilmingos Mišios. Visos organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis. Pamokslu vietoje, klebono paprašytas, kalbėjo rašytojas Juozas Kraliauskas apie šv. Kazimiero gyvenimą, jo laiku lietuvių kovas prieš rusus. Jo, kaip istoriko, įdomi kalba būtų geriau tikusi salėje.

Pamaldų metu "Volungės" choras įspūdingai pagiedojo eilę šiai šventei skirtų giesmių. Vargonais grojo muz. Paulius Vytas, "Volungės" akompaniatorius.

Po pamaldų parapijos salėje gražiai pasirodė J. Reginienės vadovaujami šokėjai, grakščiai atlikę keletą tautinių šokių. Atsiveikinę svečiai choristai su Ročesterio lietuviais išvyko automobiliais atgal į Torontą.

J. Jurkus

Pianino technikas

A. BRIČKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.

Skambinti 762-6128 Toronte.

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 18 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 6%
santapus 7 1/2%
kasdienes palūkanas
už santapus 7%
term. indėlius 1 m. 9 1/2%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 9%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 10 1/4%
asmenines paskolas 12 1/2%
nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV lietuvių fondas 1983 m. veiklą peržiūrėjo savo tarybos posėdyje š. m. kovo 11 d. Čikagoje. Jame paaiškėjo, kad 1983 m. buvo susilaukta 113 naujų narių, \$304.000 įnašų, kurių \$104.000 sudarė testamentiniai palikimai, bruto pajamų turėta \$250.000, lietuvių reikalamas paskirta \$160.000. Fondas 1984 m. sausio 1 d. turėjo 5.316 narių, sutelktą \$2.682.000 pagrindinį kapitalą. Pajamos nuo įsteigimo dienos pasiekė \$1.765.000, lietuviškai veiklai paremti išleista \$1.191.000. Tarybos pirm. St. Baras reikė vilti, kad 1984 šv. Kazimiero metais kapitalas peržengs \$3 milijonus, lietuviškai veiklai bus susilaukta \$180.000. Išklausius komisijų pirmininkų pranešimus, kalbėjo Lietuvių dailiojo meno instituto tarybos ir valdybos pirm. dr. G. Balukas apie dail. Pr. Domšaičio kūrybinių sutvarkymą, pasirodymą dalyvauti tarptautinėje parodoje. Instituto lėšomis buvo perspausdinta Elsos Verloren Van Themaat albuminio pobūdžio knyga "Pranas Domšaitis". Joje yra biografinių duomenų, žinių apie turėtas parodas, nemažai spalvotų reprodukcijų. Instituto pirm. dr. G. Balukas šią knygą įteikė kiekvienam tarybos nariui. Institutas yra savarankiška organizacija, susieta su JAV lietuvių fondu įstatuose numatytais ryšiais.

Fondo taryba patvirtino naują valdybą, kurią dabar sudaro: pirm. dr. A. Razma, jo pavaduotoja M. Remienė, vicepirm. dr. J. Račkauskas, reikalų vedėja sekr. A. Steponaitienė, išd. K. Barzdukas, nariai — O. Barškėytė, R. Juškienė, A. Juodvalkis ir dr. A. G. Razma. Visi džiaugėsi valdybų įjungtais jauniesios kartos atstovais. JAV lietuvių fondo įstatai su mažais pakeitimais 1967 m. ir 1975 m. veikė nuo įsteigimo 1962 m. vasario 4 d. Pasikeitusios gyvenimo aplinkybės pareikalavo, kad įstatai būtų pritaikyti dabartinėms sąlygoms. Pakeitimų projektą paruošė komisija: pirm. dr. J. Valaitis — nariai — dr. G. Balukas, St. Baras, V. Kamanas ir dr. A. Razma. Fondo tarybos posėdyje apsparstytas kiekvienas pakeistas paragrafas. Įstatus turės patvirtinti visuotinis JAV lietuvių fondo narių suvažiavimas ir JAV LB krašto taryba. Tarybos posėdis užbaigtas 1983 m. apyskaitos ir 1984 m. sąmatos priėmimu.

Urugvajus

Montevidejaus lietuvių Vasario 16 minėjimą suskirstė į dvi dalis. Jis pradėtas vasario 12 d. Lietuvai skirtomis pamaldomis, užbaigtas akademine dailimi vasario 18 d. Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos rūmuose. Draugijos pirm. Vyt. Dorėlis, taręs sveikinimo žodį, kalbėjo apie Vasario 16 reikšmę lietuvių tautai. Kun. J. Giedrys, SJ, prabilo apie šv. Kazimierą. Meninę programą pradėjo atnaujintas "Aido" choras, vadovaujamas Vyt. Dorėlio. Jis įsijungė mišrus dviejų merginų ir vaikų kvartetas, C. Dorėlytės ir M. Mockevičiūtės paruošė jaunėjų "Atžalyno" šokėjai, tautinių šokių pyne atlikusi pagrindinė "Atžalyno" grupė su savo vadovu dr. A. Stanevičiumi. Šokiams panaudota juostelių muzika, o choro palydai buvo pakviesta pianistė Graciela Varela, nes lietuvių kilmės pianistė jau nesuran-dama.

Australija

Sydnejaus lietuvių klubas, praplečęs savo patalpas, nesulaukęs numatyto klientūros padidėjimo ir įžengė į finansines problemas, kurios gali baigtis bankrotu. Visas teises turintį klubą lankydavo ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai. Buvo aiškinama, kad iš pastarųjų ateis lėšų lietuvių naudai. Nenumatytas klūtis atnešė pablogėjusios ekonominės sąlygos Australijoje, įvesti griežti suvaržymai išgeriantiems automobilių vairuotojams. Narių skaičius krito, pajamos sumažėjo. Sydnejaus lietuvių klubo reikalai buvo svarstomi lietuvių organizacijų atstovų posėdyje kovo 5 d. Valdybos narys A. Dudaitis pranešė, kad klubas turi \$400.000 skolų, kurių dartinėmis pajamomis neįmanoma išmokėti. Trys ketvirtadaliai šios sumos buvo pasiskolinti iš lietuvių, o \$100.000 iš Australijos įstaigų. Klubas valdybos nariai patys dirba kiekvieną savaitės dieną, atsisakdami samdyti tarnautojų. Pasak A. Dudaitio, Sydnejaus lietuvių klubą reikia vertinti kaip Sydnejaus lietuvių namus, ku-

rie yra labai svarbūs lietuviškųjų organizacijų veiklai. Be jų sustotų visa veikla. Posėdyje nutarta organizuoti pagalbinius komitetus, įieškoti būdų skoloms sumažinti.

Britanija

Londono lietuviai Vasario 16 paminėjo Westminsterio katedros konferencijų centro salėje vasario 18 d. Minėjimą surengė DBLS centro ir DBLS jaunimo valdybos. Jį pradėjo jaunimo valdybos pirm. V. Puodžiūnas, pagrindiniu paskaitininku pakviesdamas Lietuvos pasiuntinybės atstovą V. Balicką. Lietuviškų dainų programą atliko anglų ir lietuvių kalbomis, patį sau pritardama gitara, sol. Jolanta Vaičiūtytė-Goutt, viešnia iš Paryžiaus. Minėjimą atsilankė daug etninių grupių vadovų bei atstovų. Jų eilėse buvo ir Lenkijos egziliinės vyriausybės premjeras E. Raczynskis. Dvi parodėles surengė dail. E. Gaputytė ir p. Popkienė, viešnia iš Derby. Pastaroji atvežė nepriklausomos Lietuvos pašto ženklų rinkinį, o E. Gaputytė parūpino žymaus fotografo okupuotoje Lietuvoje Antano Sutkaus liaudies meno nuotraukų seriją. Vasario 19, sekmadienį, šv. Kazimiero lietuvių parapijoje klebonas kun. dr. J. Sakevičius, MIC, atnašavo Lietuvos pasiuntinybės atstovo V. Balicko užprašytas tradicines Mišias už Lietuvą.

Šveicarija

Vasario 16 sukaktį, pagal nusistovėjusią tradiciją, lietuviai kasmet mini kartu su latviais ir estais. Šiemet šis baltiečių susitikimas įvyko Ziuriche vasario 26 d. Lietuvių Bendruomenės nariai jį pradėjo atskirai, dalyvaudami kun. prof. dr. J. Juraičio atnašautose Mišiose. Po pamaldų įvyko visuotinis ŠLB narių susirinkimas. Dr. A. Kušliui pasitarkus iš valdybos pirmininko pareigų, naujoju pirmininku išrinktas Ženevoje gyvenantis N. Prielaida. Kiti valdybos nariai liko tie patys: vicepirm. dr. J. Pečiulionytė, sekr. ir išd. I. Augėvičiūtė-Kaestis. Revizoriumi perrinktas J. Jakaitis. Bendras lietuvių ir estų nepriklausomybės švenčių minėjimas įvyko "International" viešbutyje. Jame priimta rezoliucija, smerkianti Maskvos vykdomą rusinimo politiką, kuri liečia ne tik Lietuvą, Latviją, Estiją, bet ir kitas nerusiškas tautas. Tą baltiečių rezoliuciją paskelbė Šveicarijos žinių agentūra, didysis dienraštis "Neue Zuercher Zeitung" bei kiti laikraščiai. Meninę programą atliko iš Čikagos atvykusios sol. Laima Steponaitienė, dainavusi lietuvių ir latvių kompozitorių dainas. Tautiniais šokiais programon įsijungė J. Stasiulienės įsteigta ir vadovaujama "Vilties" grupė, kurios visi nariai yra šveicarai, susidomėję tautiniais lietuvių šokiais.

Vokietija

Hamburgo ir apylinkių lietuviai Vasario 16 minėjimą vasario 18 d. pradėjo Mišiomis šv. Ansgaro šventovėje. Jas koncelebravo — lietuvių sielovados vadovas Vokietijoje kun. dr. K. Gulbinas su kun. V. Šarka ir vengrų kun. Baraneku. Pamokslą, skirtą šv. Kazimiero sukaktį, sakė kun. dr. K. Gulbinas. Vieną giesmę vengriškai sugiedojo vengrų choras. Oficialioji minėjimo dalis įvyko Hamburgo katalikų mokslo akademijos salėje. Įvadinį žodį tarus VLB Hamburgo apylinkės pirm. L. Narkui, apie Vasario 16 reikšmę, tremtinių dalį bei jų viltis kalbėjo kun. V. Šarka. J. Brahmsonas sonatas smuikui atliko M. Kollars, pridėdamas ir O. Balakausko trijų dalių lietuvišką baladę. Hamburgo lietuviai susilaukė malonios staigmenos. Minėjimą atvykusį Bavarijos operos sol. Lilią Sukytę vokiškai padainavo keturias J. Brahmso dainas, lietuviškai — keturias J. Gruodžio dainas. Akompanavo pianistė R. Lampsaitė-Kollars. Sekančią dieną, vasario 19, šiaurinės Vokietijos radijas iš šv. Antano šventovės transliavo katalikų pamaldas lietuvių ir vokiečių kalbomis. Mišias laikė kun. V. Šarka, asistuojamas kun. dr. K. Gulbino ir klebono kun. H. Tourneau, kurio pamokslas buvo skirtas šv. Kazimieriui, lietuviams okupuotoje tėvynėje ir išeivijoje. Lietuviai sugiedojo keturias giesmes. Skaitymus lietuviškai atliko T. Lipšienė ir L. Narkus. Evangeliją taip pat buvo skaitoma lietuvių ir vokiečių kalbomis.

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

11 DIENŲ LIETUVOJE

Gegužės 15

Rugsėjo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 21
Gegužės 29
Birželio 27

Liepos 4
Liepos 12
Liepos 26

Rugpjūčio 9
Spalio 2
Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS

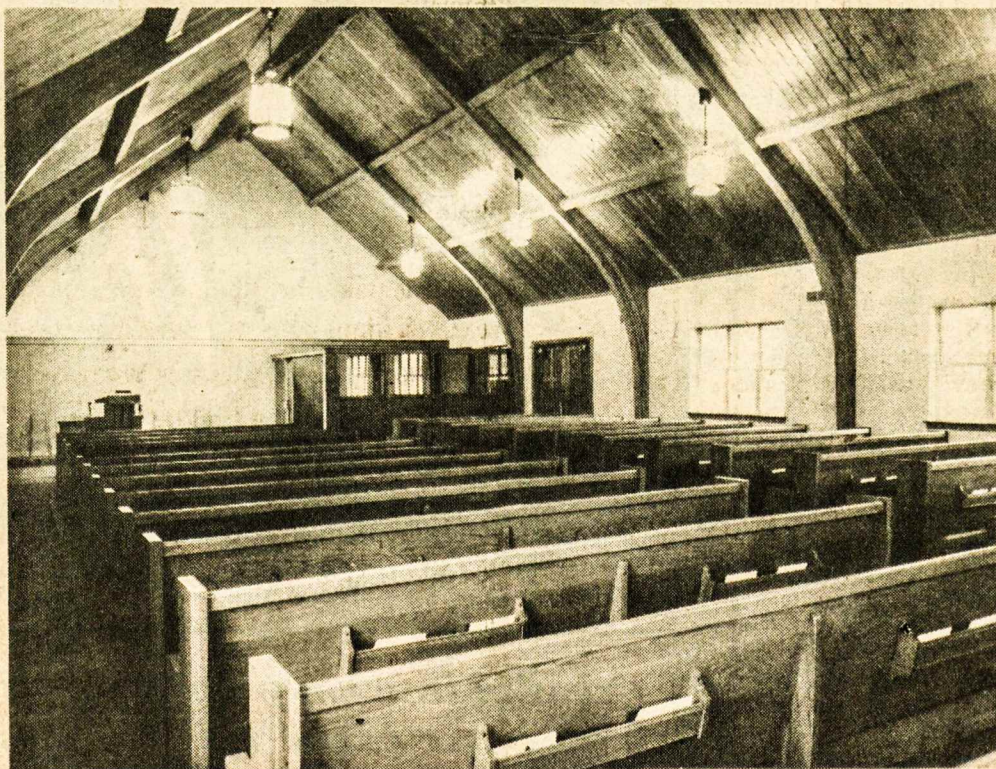
Gegužės 21 Rugsėjo 10
Liepos 10 Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:
• sutvarkant dokumentus iškvietimams
• nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
• tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:
1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai
ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

STASYS KUZMAS, paaugojęs \$5000 "Gintaro" dainos vieneto plokštelei išleisti, su minėto vieneto vadove GIEDRE PAULIONIENE

Winnipeg, Manitoba

AUKOS TAUTOS FONDUI

\$30: M. Šarauskas; \$25: M. Januška; \$20: A. Balčiūnas, Z. Brazauskas, J. Grabys, V. Januška, P. Liaukevičius, L. Stanius; \$15: V. Kriščiūnas; \$10: Kun. J. Bertašius, K. Blažys, O. Demereckienė, E. Fedaras, V. Jančiukas, M. Januškiene, V. Jungelevičius, E. Kalasauskas, V. J. Lion, K. A. Malaske, J. Mikalauskienė, V. Rutkauskas, K. Strikaitis, T. ir J. Timmerman, V. Zavadskienė, P. Ziminskis; \$5: V. Daubaras, J. Driaunevicius, A. Lingė, A. Razma, V. Šerkšnys, D. Skolny, L. Urniežius, H. Webster, Bevardis; \$3: A. L. Samulaitis; \$2: P. Bagdonas, L. Bartininkas, R. Brazauskas, V. Marozas, V. Novog, Y. Razma.

Iš viso \$410.

Už aukas nuoširdžiai dėkoju.
Danutė Skolny,
Winnipeg apylinkės Tautos
Fondo igaliotinė

AUKOS KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI VASARIO 16 PROGA. \$20: E. Kalasauskas; \$15: A. Balčiūnas, Z. Brazauskas, V. Zavadskas; \$10: J. Grabys, V. Jančiukas, V. Jungelevičius, T. Kuncaitis, V. Rutkauskas; \$5: K. Blažys, G. Bugailiškis, V. Daubaras, O. Demereckienė, Draunevičius, E. Fedaras, V. Giedraitis, V. Lion, A. Lingė, J. Mikalauskas, A. Stankevičius, M. Šarauskas, V. Urniežius, P. Liaukevičius. Iš viso — \$185. Be to, 30 asmenų sumokėjo metinį nario mokestį po \$5.

Y. Razmaite

MŪSŲ MIRUSIEJI. Š. m. vasario 26 d. vakare savo bute rastas negyvas Viktoras Matutis (Matulaitis), 63-jų metų amžiaus, gyvenęs 518-269 Dufferin Ave. Gimęs Lietuvoje, Šakių aps., Griškabūdžio vls. Iš profesijos buvo dažytojas. II d. karui pasibaigus, atsidūrė Belgijoje, kur dirbo anglies kasyklose. Kun. Pr. Gaidos padedamas atvyko į Kanadą. Kurį laiką dirbo Montrealyje, kur buvo vedęs prancūzų kilmės našlę. Su ja susilaukė dukros, kuri jau eina 19-tus metus. Apie jo mirtį buvo pranešta jo žmonai, bet ji paskambino Winnipeg parapijos kleb. kun. J. Bertašiui, esą apie jo laidotuves nieko nenorinti žinoti. Kadangi jis gyveno iš miesto šalpos kaip invalidas, tai miestas jį ir laidojo. Kanadoje velionis jokių giminių neturėjo, išskyrus žmoną ir vieną dukrą. Su ja buvo neoficialiai išsiskyręs. Sirgo nervų liga, be to, viena koja buvo amputuota. Priklausė lietuvių parapijai, o iš lietuvių klubo prieš keletą metų buvo išstojęs. Išstojojimo pareiškimą buvo išspausdinęs "N. Lietuvoje" 1980 m. lapkričio 7 d. 45 nr.

Kadangi rastas negyvas savo užrakintame kambaryje, tai jo laidotuves buvo atidėtos, nes buvo daromas skrodimas. Š. m. kovo 5 d. Korban Funeral Chapel buvo maldos prie karsto, o kovo 6 d. iš lietuvių Šv. Kazimiero šventovės palaidotas Brookside kapinėse. Visas religines apeigas atliko lietuvių parapijos klebonas kun. J. Bertašius. Laidotuves dalyvavo 26 žmonės. Karstą nešė: P. Kazlauskas, P. Bagdonas, V. Mockus, V. Urniežius, Alfa Stupikas.

Š. m. kovo 1 d. Health Sciences Centre mirė Petras Barūnas, sulaukęs 89 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Rožinio maldos buvo Zawadoski Funeral Chapel kovo 6 d. Jas atliko kun. J. Bertašius, o rytojaus dieną jį palaidojo Elmwood kapinėse. Velionis priklausė lietuvių klubui, bet mažai kur lietuvių tarpe rodėsi. Paliko vienišius draugus Martin ir Emily Jurkšaičius (Yourk).

Š. m. kovo 3 d. savo namuose mirė Stanislovas Kriščiūnas, sulaukęs 90 metų amžiaus. Gimęs 1893 m. rugpjūčio 15 d. į Kanadą atvyko

1925 m. Buvo vedęs svetimtautę, su kuria sulaukė dviejų dukrų ir vieno sūnaus. Jie gyvena įvairiose vietovėse. Niekas iš jų nekalba lietuviškai. Velionis kovo 6 d. buvo nuvežtas į Desjardins Funeral Chapel, 357 Des Meurons St., St. Boniface. Ten oficialias apeigas atliko Fr. Clayton ir po to velionis buvo sudegintas.

Karinę prievolę atliko Rusijoje caro Nikolajaus II-jo armijoje ir atvykęs Kanadon visą laiką gavo anks valstybės pensiją. Tai ir buvo jo tikėjimo ramstis. K. Str.

Rodney, Ontario

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 66-sias atstatymo metines Rodney apylinkės lietuvių paminėjo vasario 25 d. Minėjimas pradėtas Kanados himnu, kurį pianinu paskambino A. Juodelė. Apylinkės pirmininkas trumpai paminėjo šios dienos reikšmę ir pakvietė atsisostijimu pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę. Hamiltono mergaičių choras "Aidas", vadovaujamas D. Deksnytės-Powell ir akompanuojamas A. Juodelės, padainavo dainą pyne. J. Kristolaitis paskaitė nukeltą visus praėjusį kaip lietuvių kūrė savo valstybę ir kaip jį sunyko. Choro dirigentei įteikta gėlių. Visiems sugiedojus Lietuvos himną, minėjimas baigtas.

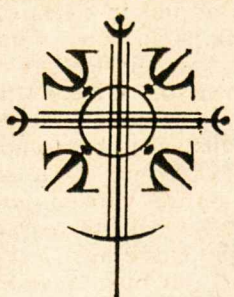
Po minėjimo buvo Užgavėnių vaisės ir šokiai. Akordeonu grojo P. Genčius. Buvo renkamos aukos Tautos fondui ir KLB krašto valdybai. Tautos fondui surinkta \$370, KLB — \$155. Apylinkės valdyba dėkoja paskaitininkui J. Kristolaitiui ir Hamiltono mergaičių chorui "Aidas", jo vadovei D. Deksnytei-Powell ir akompanatoriui A. Juodelei.

AUKOTOJAI. Tautos Fondui aukuoja: V. Andriulionis \$30, O. Budreikienė \$20, V. Bukota \$10, J. Ciparis \$20, K. Gaputis \$50, P. Grigas \$20, P. Jocius \$30, V. Jokūbaitis \$5, A. Kazemekaitis \$10, M. Keševičius \$20, Z. Mockus \$25, J. Narbutienė \$20, V. Naruševičius \$25, S. Paketūras \$25, J. Rastapkevičius \$20, A. Starkus \$20, ir J. Statkevičius \$20.

Kanados Lietuvių Bendruomenė: V. Andriulionis \$10, O. Budreikienė \$10, J. Ciparis \$10, K. Gaputis \$5, J. Nargelas \$10, Z. Mockus \$25, J. Rastapkevičius \$10, S. Paketūras \$25, A. Starkus \$15, J. Statkevičius \$15 ir H. Jasinskis \$20. J. Statkevičius

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukai seni PIGIA KAINA.
P. Lubys. Tel. 638-3171, 247-6405

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Gerry Loughheed
Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Atskleista amerikiečiams Lietuvos priespaulda

Kazimierinės iškilmės Hartforde, kuriose dalyvavo 1500 lietuvių ir kitataučių

JUOZAS KRIAUCIŪNAS

Šv. Kazimiero mirties sukakties minėjimas Hartforde, Connecticuto valstijos sostinėje, atšvęstas iškilmingai dviejų dienų parengimais.

Platus koncertas

Kovo 3, šeštadienį, 2 v.p.p., minėjimas pradėtas menine programa Bushnell amfiteatre, Hartfordo centre. Programą atliko 3 meno ansambliai: Toronto vyrų choras "Aras", Klivlando Čiurlionio kanklių ansamblis ir trys šokėjų grupės — "Tryptinis" iš Niujorko, "Vėtra" iš Niuhaveno ir "Berzelis" iš Hartfordo.

"Aro" choristai, vadovaujami muziko V. Verikaitis, akomponuojant muz. J. Govėdai, pagiedojo 3 giesmes šv. Kazimiero garbei, o po to pasigėrėtinai padainavo 6 dainas.

Po Čiurlionio kanklių grupės pasirodymo vėl išėjo ariečiai ir atliko antrą choro programos dalį — 7 dainas. Kanklių grupė, diriguojama O. Mikulskienės, pagrojo 4 kūrinius.

Po trumpos pertraukos scenoje pasirodė tautinių šokių grupės. Du šokiai pašokti visų trijų grupių kartu, po vieną šokį pašoko kiekviena grupė ir du šokius — dvių grupių šokėjai. Grojo Hartfordo muzikų grupės orkestras. Muziką jam paruošė Jurgis Petkaitis. Šokėjų grupės vadovauja: Hartforde — Dalia Dzikienė, Niujorke — Jadvyga Matulaitienė, Niuhavene — Rūta Jurkevičiūtė-Mickūnienė.

Meninė programa baigta visų atlikėjų pasirodymu scenoje. "Aras" sugiedojo "Lietuvais esame mes gimę", o visi dalyviai kartu — "Lietuva brangi".

Meninę programą atliekant, daug kas pasigėdo bent trumpą paaiškinimą. Tiesa, programos knygelėje numatyti atlikti dalykai buvo surašyti, bet ne visi suspėjo knygelę išgilti, o turintieji dėl tamsos salėje negalėjo paskaityti.

Visa programa buvo labai gražiai atlikta, neperkrauta, kelė pasitenkinimą ir tautinį pasididžiavimą. Padėkos ir pagarbos nusipelnė programos atlikėjai ir vadovai. Meninės programos pamatyti ir ją pasigėrėti susirinko amfiteatre apie 1000 žmonių, dalis jų — kitataučiai.

Pokylis

Tos pačios dienos vakare puošniame "La Renaissance" restorane, East Windsor, per 500 asmenų susirinko pokyliui. Žodžių sveikino BALFO pirm. M. Rudienė. Perskaityti raštą gauti sveikinimai: JAV prezidento R. Reagano, Connecticuto valstijos gubernatoriaus W. A. O'Neill, senatoriaus L. Weicker, Lietuvos pasiuntinio Vašingtone dr. S. Bačkio, Lietuvos konsulo Niujorke A. Simučio, LB krašto valdybos pirm. dr. A. Butkaus ir kitų. Už sveikinimus padėjo minėjimo rengėjų komiteto pirm. inž. Ig. Budrys.

Po vakarieniškos norintieji gėlė ir pasilinksminė, nes grojo geras šokių orkestras.

Religinė dalis

Kovo 4, šv. Kazimiero šventės dieną, dalyviai rinkosi arkivyskupijos mokykloje prie šv. Juozapo katedros. Iš mokyklos eisena išėjo į gatvę ir ją žygiavo į katedrą. Tai sudarė įspūdingą vaizdą. Procesijos dalyviai nešė ir palakutį, reiškančių garbę šv. Kazimierui, primenančių Lietuvą ir pavaizduojančių dabartinę Lietuvos priespauldą.

Eiseną ir plakatus filmavo spaudos bei televizijos reporteriai, apklausinėjo kai kuriuos eisenos dalyvius. Dalyvavo apie 1500 žmonių.

2 v.p.p. prasidėjo Mišios, dalyvaujant arkivyskupui John F. Whealon. Koncelebravo 3 vyskupai, vadovaujant Hartfordo vyskupui John F. Hackett, ir daug lietuvių kunigų.

Lekcijas lietuviškai ir angliškai skaitė seselė Norma Mantaitė, Vaiva Vėbrautė-Gust ir J. Jakubauskas. Evangeliją skaitė dijakonas V. Klimas, o pamokslą pasakė pats arkivyskupas. Sakė sėdėdamas, nes po operacijos dar nebuvo sustiprėjęs. Pamoksle trumpai pateikė šv. Kazimiero gyvenimą ir atkreipė dėmesį į dabartinį lietuvių persekiojimą Lietuvoje. Lietuviškai pamokslą pasakė kun. dr. V. Cukuras, išskeldamas šv. Kazimiero asmenį ir jo reikšmę lietuviams.

Tikiniųjų maldas angliškai ir lietuviškai skaitė: Regina Stankaitytė ir inž. Vytautas Valiukas. Aukojimui dovanas nešė dvylika porų — atstovai vienuolynų, lietuviškų parapijų ir or-

ganizacijų, vadovaujami inž. I. Budrio. Aukos buvo ne tik duona ir vynos, bet ir kanklės, koplytstulpis, "LKB kronika", gintaras, Vilniaus verbos, tautodailės dirbiniai ir t.t.

Mišios buvo atnašaujamos angliškai, bet daugelis maldų kalbėta lietuviškai. Lietuviškai giedotos giesmės: "O Kristau, pasaulio valdove", "Pulkim ant kelių", šv. Kazimiero maldos, "Šventas, Šventas", "Dievo Avinėli" ir "Šventas Dieve". Mišioms pasibaigus, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, o koncelebrantams altorių paliekant giedota "Apsaugok Aukščiausias". Pamaldos užbaigtos visų giedama "Marija, Marija". Giesmes giedojo lietuviškų parapijų chorai: Hartfordo, Niu Briteno, Niuhaveno ir Waterburio, vadovaujami muz. J. Petkaitis.

Kiekvienas pamaldų dalyvis gavo knygelę, kurioje buvo surašyta Mišių eiga, maldos, giedamos giesmės, šv. Kazimiero biografija angliškai.

Spauda, radijas, televizija

Šventę garsino ne tik lietuviški laikraščiai ir radijo valandėlės, bet ir amerikiečių laikraščiai Connecticuto valstijoje.

Sekmadienį 30-sis televizijos kanalas 9.30 v.r. skyrė pusę valandos D. Dzikienės paaiškinimams apie tautinius šokius ir kanklių ansamblių, rodė tautinius šokius šokančius "Berzelio" šokėjus ir programą atliekančią kanklių grupę.

Tos dienos "Hartford Courant" įdėjo didelę šokėjų nuotrauką ir trumpą šventės aprašymą. Sekančią dieną tas pats dienraštis įdėjo didelę nuotrauką dvasiškų ir arkivyskupo, laukiančių eilės prisijungti prie procesijos į katedrą, aprašė pasikalbėjimą su kai kuriais procesijos dalyviais, minintį priespauldą Lietuvoje. Kita to laikraščio nuotrauka — moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais procesijoje. Trečiasis televizijos kanalas sekmadienio vakaro žinių metu pranešė apie tą šventę ir parodė jos vaizdą.

Minėjimo proga valstijos bibliotekos patalpose surengta Connecticuto valstijos lietuvių istorinė ir tautodailės paroda, kurią tvarko Saulė Satienė. Paroda įdomi kai kuriais rodiniais — kraštinėmis skryniomis, šiaudinukais, jau išnykusiu draugi-

jų fotografijomis ir kt. Paroda truks visą mėnesį.

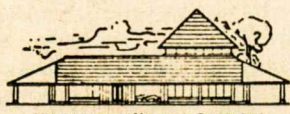
Ilgą darbo vaisiai

Šv. Kazimiero sukakties minėjimas buvo didingas. Pagerbtas šventasis, atskleistas amerikiečiams Lietuvos pavergimas, lietuvių persekiojimas, gauti kai kurių įtakingų asmenų pažadais padėti kovoję už Lietuvos laisvę.

Ne veltui šventės rengėjų komitetas, kurį sudarė Connecticuto valstijos lietuviškų parapijų kunigai, vienuolynų, lietuviškų organizacijų vadovai, daugiau kaip pusę metų ruošėsi.

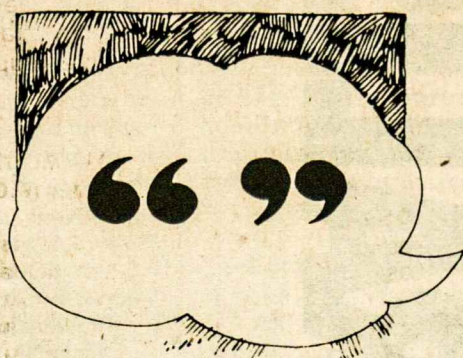
Darbo komitetą sudarė: pirm. inž. I. Budrys, protokolų sekr. A. Lipčienė, ryšių sekr. V. Vėbrautė-Gust, Izd. V. Vaitkus ir garbinimui narys E. Žiūrys. Komitetui daug padėjo: kun. J. Rikteraitis ir kun. dr. V. Cukuras, liturginius reikalus tvarkydami, J. Petkaitis — muzikinę dalį, D. Dzikienė — rūpindamasi tautiniais šokiais, A. Dzikas — koncertu, I. Belanger — pokyliu, J. Gurskis — koncerto bilietais, S. Satienė — paroda. Buvo ir daugiau kitų prie minėjimo ruošimo prisidėjusių bei pareigas einančių minėjimui vykstant, bet juos nevardysiu, tikiu atleis man, nes tai pareikalautų per daug vietos. Reikia dar priminti, kad daug spaudos darbų atliko ar jais pasirūpino N. Pr. Marijos vienuolijos spaustuve Putname.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
Funeral Home
436 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Kur galite rasti pagalbą išlaikymui savo paveldėtos kalbos bei kultūros?

Jūsų paveldėta kalba ir kultūra ne tik tai jums yra brangi, bet ir Kanadai, nes ji praturtina mūsų visuomenę bei prisideda prie jos ateities.

Kanados vyriausybės tai pripažino 1971 metais, įvesdama daugiakultūriškumo politiką.

Daugiakultūriškumas Kanadoje buvo įvestas siekiant puoselėti visus daugiakultūrio gyvenimo aspektus, įskaitant programą, skatinančią išlaikymą paveldėtų kalbų ir neangliškų bei neprancūziškų kultūrų.

Komunikacijai svarbu mokėti abi oficialias Kanados kalbas, tačiau gera žinoti, kad Kanada taip pat vertina ir paveldėtają jūsų kalbą.

Multiculturalism

“KANADOJE -
niekur kitur”

Canada

Toronto studentai ateitininkai su savo vėliava dalyvauja Vasario 16 šventėje Anapilio salėje. Iš kairės: RŪTA GIRDAUSKAITE, ANTANAS RASŲMAS, NIJOLĖ VYTAITE
Nuotr. V. Maco

KUN. VYTAUTO BAGDANA VIČIAUS
originaliai paruošti sekmadienį
Mišių komentarai,
perduodami Čikagos "Margučio" radijo laidoje,

yra susilaukę plataus susidomėjimo. Daugelis klausytojų yra pareiškę pageidavimą, kad šie komentarai būtų išleisti knyga, kad jais galėtų pasinaudoti ir kitur gyvenantys.

Ateitininkų medikų korporacija "Gaja", šiuos komentarus įvertindama, jų autoriui yra paskyrus 500 dol. premiją, "Margutis", remiant "Gajos" korporacijai, ryžtasi juos išleisti atskira knyga.

Trejų metų Komentarų ciklas, parašytas remiantis naujomis teologinėmis studijomis ir II Vatikano susirinkimo dvasia, atsisė \$15 JAV, \$20 Kan. Tačiau jei kas atsisų \$12.50 Kan. iki birželio 30 d., knyga bus pasiūsta, kai tik išeis, be primokėjimo. Lietuviškos religinės kultūros rėmėjai, kurie parems šį leidinį ne mažiau kaip \$65 Kan., bus įrašyti knygon kaip leidėjai.

Pinigus su tikslu adresu siųsti:

Margutis, 2422 W. Marquette Rd.,
Chicago, IL 60629, USA.

Jei norite gauti daugiau informacijų apie šią ir kitas Kanados vyriausybės programas, kurios gali būti naudingos ir jums, užpildykite čia pridėdamą atkarpelę ir pasiųskite.

Return this coupon to: Publications Canada,
P.O. Box 186,
Station B,
Ottawa, Ontario
K1P 6G6

Please send me the booklet
Canada: Where Else? in:

☐ ENGLISH ☐ GREEK
☐ FRENCH ☐ ITALIAN
☐ CHINESE ☐ PORTUGUESE
☐ GERMAN ☐ UKRAINIAN

NAME: _____
ADDRESS: _____
CITY: _____ PROVINCE: _____
POSTAL CODE: _____

5510-MU-1 Canada

Vertimas — "Tėviškos žiburiai"

Skauciu atstovės IRENA PUNKRIENĖ ir LENA SIMINKEVIČIŪTĖ neša savo vėliavą Vasario 16 šventėje Anapilio salėje Nuotr. V. Maco

Lituanistikos katedra vakaronėje

Telkiamos lėšos antram įmokėjimui. Trūksta \$30.000

JURGIS JANUŠAITIS

Vienu didžiųjų ir reikšmingųjų užmojų lietuviškosios išeivijos gyvenime tenka laikyti lituanistikos katedros įsteigimą JAV, Ilinojaus universitete, Čikagoje.

Katedros steigimas buvo nutartas PLB seimo Kanadoje, o nutarimo vykdymas pradėtas 1983 m. rudenį, įmokant universitetui pirmąjį \$200.000 įmokėjimą.

Pradžią gana sunki. Vyko II PLD-nos Čikagoje. Visi prašė aukų. Pinigų reikėjo ir pirmajam įmokėjimui. Katedros įsteigimo reikalus stipriai parėmė ir PLB seimas, vykęs II PLD-nų metų Čikagoje.

Buvo imtasi skubios akcijos ir per palyginti trumpą laiką lietuviškoji išeivija suaukoko per \$200.000. Lėšų telkimui vadovauja Jonas Kavaliūnas su specialiu komitetu.

S. m. kovo mėn. 9 d. Čikagos Jaunimo centro kavinėje įvyko speciali vakaronė lituanistikos katedros problemoms aptarti. Pokalbiams vadovavo pats lituanistikos katedros lėšų telkimo komiteto pirmininkas J. Kavaliūnas. Vakaronėje dalyvavo ir Ilinojaus universiteto pareigūnai-profesorai.

J. Kavaliūnas nuoširdžiai padėkojo gausiems pirmiesiems lituanistikos katedros rėmėjams-aukotojams. Pažymėjo, kad pradiniai sunkumai įveikti, pirmoji mokėjimo dalis įvykdyta, izde turima apie \$70.000 antram įmokėjimui šiais metais.

Po tų įmokėjimų dar teksią trejus metus mokėti po \$100.000 ir tuo bus užtikrinta visam

laikui lituanistikos katedra Ilinojaus universitete.

Po antro įmokėjimo universiteto vadovybė įsiekė profesoriaus ir prasidės darbas. J. Kavaliūnas ragino lietuvių studentus studijuoti lituanistiką, siekti katedroje mokslo laipsnių iš lituanistikos. Taip pat rūpinamasi lituanistikos studentams sudaryti palankias studijavimo sąlygas, duoti stipendijas ir tam reikalui įsteigtas stipendijų fondas, į kurį pirmuosius įnašus atsiuntė Lietuvių fondas ir Vydūno fondas.

Išsamius lituanistikos katedros problemas liečiančius pranešimus padarė Ilinojaus universiteto planavimo direktorius prof. N. Moravcevič, slavistikos departamento direktorė prof. B. Sljivie-Simsic, lituanistikos programos direktorė prof. M. Stankus-Saulaitė ir asistentė bei doktorantė Danutė Račiūnaitė. Kalbėtojai su viltimi žiūri į lituanistikos katedrą, pažadėjo visokeriopą paramą ir užtikrino, kad katedra veikti pradės. Esą daug problemų, daug biurokratizmo, tačiau visi formalumai yra būtini ir jie bus įveikti. Prof. M. Stankus-Saulaitė pažymėjo, kad iki šiol veikiantis lituanistikos programos 4 metų laikotarpį lankė 266 studentai. Ji mananti, kad ir ateityje studentų atsiras. D. Račiūnaitė įdomiai apibūdino savo pastangas siekti lituanistikos doktorato. To daryti jos niekas neraginęs. Lituanistikai meilę pajutusi bedirbdama lietuviškose organizacijose.

J. Kavaliūnas pasidžiaugė ir Kanados lietuvių pastangomis remti lituanistikos katedrą. Jis pažymėjo, kad kanadiečiai lietuviai jau yra įmokėję apie \$10.000 ir ateityje laukiama didesnės paramos. Tam reikalui Kanadoje esąs sudarytas katedrai remti komitetas. Pažymėtina, kad aukoję katedrai, sumas gali nurašyti nuo pajamų mokesčių. Po įvairių klausimų ir atvirų pokalbių, LB švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas išreiškė viltį, kad lietuviškoji išeivija lituanistikos katedros, kaip mokslo židinio, svarbą supranta ir ateityje savomis lėšomis šį užmojų nuoširdžiai rems. Tai esąs didysis visos išeivijos tikslas.

Rita Markelytė-Dagienė vakaronę pajavairino, padainuodama įdomia interpretacija tris liaudies dainas.

Vakaronės dalyviai buvo pavaisinti kavute bei sumuštiniiais ir dar gerą valandą dalinosi didžiuoju rūpesčiu — lituanistikos katedros steigimo darbais.

MYLIMAI MAMYTEI

Lietuvoje mirus,
dr. ČESLOVĄ KURĄ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame
liūdesio valandoje —

Sigita ir Vytautas Aušrotai
Aldona ir Petras Šimonėliai
Bernadeta ir Eugenijus Rovai

A+A

BRONIUI JURĖNUI

mirus,

jo žmoną MORTĄ, sūnų ALBERTĄ, brolius — JUOZĄ,
PETRĄ ir JONĄ su šeimomis, nuoširdžiai užjaučiame
ir kartu liūdime —

S. R. Beržiniai

P. A. Babeckai

A+A

BRONIUI JURĖNUI

mirus,

jo žmoną MORTĄ, sūnų ALBERTĄ, brolius ir jų
šeimas bei kitus artimuosius nuoširdžiai
užjaučiame —

Juozas Kozeris

Kazys Jurkštas

Marytė Jurkštienė

Aldona ir Jonas Norkai

Jonas ir Bronė Greičiūnai

A+A

BRONIUI JURĖNUI

mirus,

jo žmoną MORTĄ, sūnų ALBERTĄ, brolius — PETRĄ,
JONĄ, JUOZĄ, seseris LIETUVOJE ir jų šeimas bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

J. J. Vitkūnai

J. Vingelienė ir šeima

G. D. Bonner

A. I. Zalagėnai

S. A. Podsadecki

J. Grinskis

L. W. Stachiw

Tautiniai šokiai — jaunimo džiaugsmas. Iš kairės: LAURA RADZEVIČIŪTĖ ir "Vilniaus" paviljono karalaitė DAINA KALANDRAITĖ. Jos, kaip ir kitos šokėjos, rengiasi dalyvauti tautinių šokių šventėje Klivlande š. m. liepos 1 dieną Nuotr. V. Maco

Kanados Lietuvių Bendruomenės veikla

Su 1984 m. prasidėjo 1983 m. gruodžio mėnesį išrinktos KLB krašto valdybos veikla. Pasi-skirčius pareigomis, svarbiausias uždavinys buvo suruošti metinį priėmimą Vasario 16-tos proga kitataučiams, spaudos atstovams bei lietuvių draugams. Svarbu šia proga painformuoti asmenis, kurie turi įtakos kanadiečių tarpe ir su jais palaikyti ryšius. Organizacinis darbas teko Toronto apylinkės valdybos sudarytam Vasario 16-tos šventės rengėjų komitetui. Priėmimas puikiai praėjo šio komiteto ir jo pirmininko K. Manglio dėka.

Taip pat Vasario 16 šventės proga krašto valdybai rūpėjo aukų rinkimas ne tik Toronte, bet ir visose apylinkėse. Šalia solidarumo įnašų, Vasario 16 proga renkamos aukos yra vienišos KLB valdybos pastovios pajamos. Visoms apylinkėms atsiuntus surinktas aukas, bus galima paskelbti galutinę sumą.

Vasario 22 d. KLB pirm. adv. Algis Pacevičius, visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė adv. Joana Kuraitė-Lasienė bei kiti valdybos nariai ir visuomenės veikėjai dalyvavo Baltiečių vakare Otavos parlamento rūmuose. Anksčiau nuvykę baltiečiai buvo priimti užsienio reikalų ministerio.

Naujosios KLB valdybos kul-

tūros komisijai sutiko pirminkauti Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė. Ji pasikvietė į komisiją sekančius asmenis: dr. Judita Čuplinskienė, Dalia Viskontienė, Rita Vilienė, Ireną Lukoševičienė, Kazimierą Manglicą ir Nijolę Vytaitę. Veiklos planas bus pateiktas artimoje ateityje. Tuo tarpu Rasa Kurienė, ir toliau rūpindamasi apylinkių reikalais, jau susirio šio Vankuverio apylinkės dėl lietuvių renginių pasaulinėje parodoje "Expo 86". Taip pat jau visoms apylinkėms išsiųsta anketa, kurioje teiraujamasi apie kiekvienos apylinkės būklę, sudėtį, reikalavimus ir pan. Tikimasi duomenis suvesti ir paskelbti visoms apylinkėms atsakius.

Posėdžiaudama su KLB krašto valdyba, KLJS pirmininkė Sigita Bersenaitė pateikė jaunimo sąjungos užmojus šiemetams: sudaryti Kanados lietuvių jaunimo sąrašą, suruošti vasaros stovyklą Kanados vakaruose, įsteigti "greitos akcijos" būrelį, prisidėti prie baltiečių jaunimo veikos, ypač šiais metais ruošiamo kongreso, išleisti dvikalbį žiniaraštį. Taip pat KLJS koordinuos savo pastangas su KLB kultūros komisijos veikla, liečiančia lietuvių archyvo įrengimą.

Sporto apygardos atstovas Rimvydas Sonda painformavo, kad sportinės lietuvių veiklos pagrindiniai renginiai bus Š. Amerikos žaidynės Toronte balandžio 28 ir 29 d.d. ir "Free Olympiad" birželio 23 ir 24 d.d. Kaip ir 1980 m., "Laisvės olimpiadą" rengia pavergtų tautų išeivijos sportininkai kaip demonstraciją pasaulinės olimpiados proga, kurioje okupuoti kraštai neleidžiami dalyvauti su savo tautinėmis vėliavomis. Šiuo renginiu rūpinasi dr. Rimas Petrasauskas.

I KLB švietimo komisiją, kuriai iki mokslo metų galo pirminkauja Irena Ross, įtrauktas Liudas Tamošauskas, ilgai ir uoliai telkęs paramą Vasario 16 gimnazijai. Komisijoje jis ir toliau užsiims aukų rinkimu, ryšių palaikymu, įsiekos taktininkų šios lietuvių svarbios institucijos išlaikymui.

Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė Joana Lasienė baigia sukviesti narius į šią komisiją, kuri dirbs politinėje srityje. Jau numatyta išleisti informacinį leidinį anglų kalba, o platesnis veiklos planas bus pateiktas vėliau.

Vykdydama KLB tarybos nutarimus, valdyba pasiryžus sudaryti specialią komisiją lietuvių išlaikymo klausimams studijuoti. Tai iš tikrųjų opus klausimas, reikalaujantis gerai apgalvoto plano. Pradžiai Joana Lasienė yra apsiėmusi užmegzti ryšius su įvairiais asmenimis, kurie yra kvalifikuoti šiuos klausimus gilinti bei konkreizuoti. KLB valdyba tikisi įvykdyti ir kitus tarybos nutarimus, įtraukdama diskusijoms po keleto jų į kiekvieno posėdžio darbotvarkę.

R. Jonaitienė,
KLB valdybos sekretorė

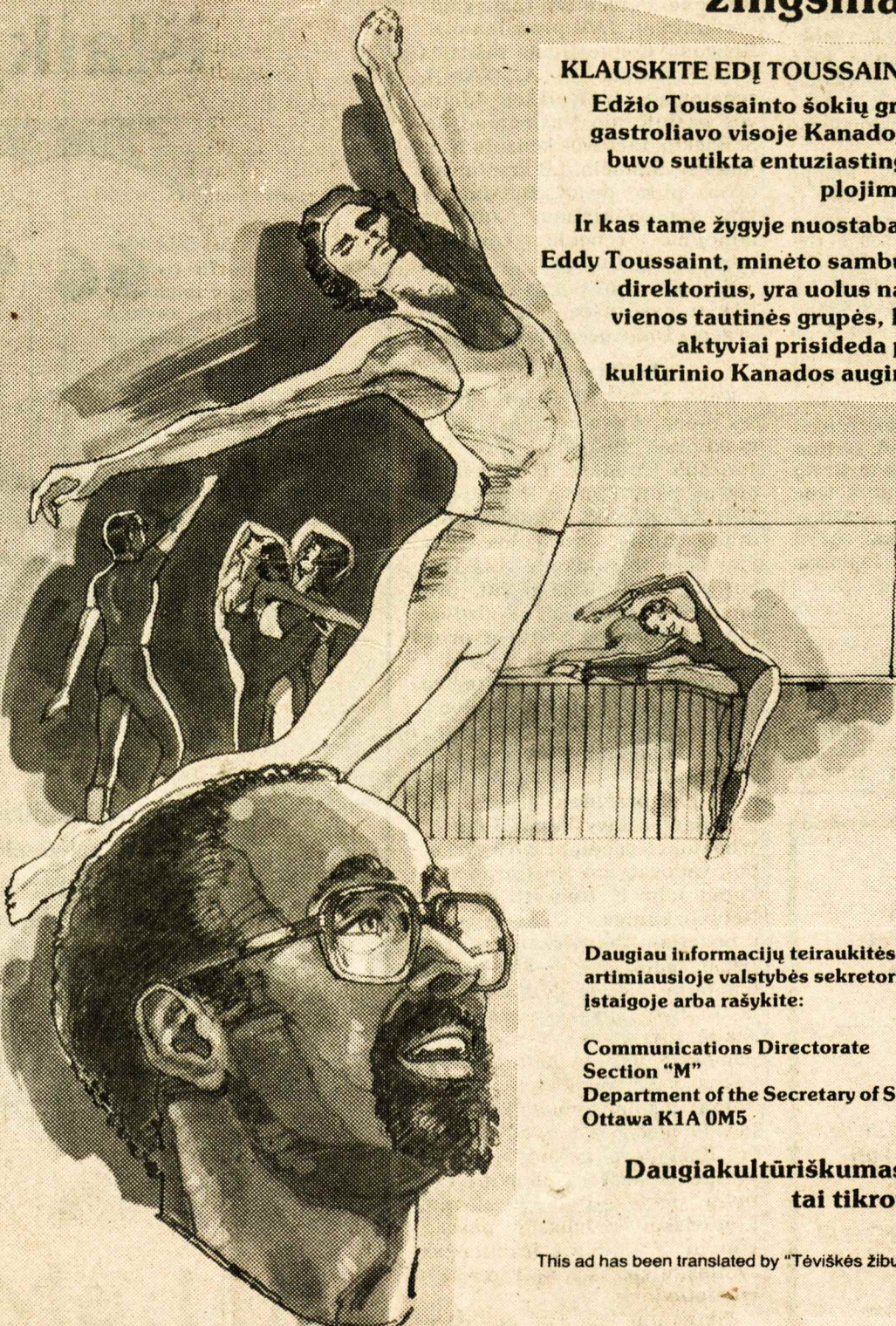
Nuo 1971 metų daugiakultūriškumas daro pažangą dideliais žingsniais

KLASKITE EDI TOUSSAINTĄ.

Edžio Toussainto šokių grupė gastroliavo visoje Kanadoje ir buvo sutikta entuziastingais plojimais.

Ir kas tame žygyje nuostabaus?

Eddy Toussaint, minėto sambūrio direktorius, yra uolus narys vienos tautinės grupės, kuri aktyviai prisideda prie kultūrinio Kanados augimo.

Daugiau informacijų teiraukitės artimiausioje valstybės sekretariato įstaigoje arba rašykite:

Communications Directorate
Section "M"
Department of the Secretary of State
Ottawa K1A 0M5

Daugiakultūriškumas...
tai tikrovė!

This ad has been translated by "Tėviškės žiburiai"

Multiculturalism
Canada
Hon. David M. Collenette
Minister of State

Multiculturalisme
Canada
Hon. David M. Collenette
Ministre d'Etat

Canada

AMBER VIDEO PRODUCTIONS

Edvardas Gataveckas

Vestuvių išskilmės filmuojamos "video" būdu Toronte ir apylinkėse. Žema kaina.

Skambinti telefonu
242-4114 Toronte.
Norintiems parodomai pavyzdžiai.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMIDT

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Toronto gintarietės, vaiduojančios vaidilutes, atlieka gėlių šokį Rūpintojėlio akivaizdoje
Nuotr. V. Maco

Naują teatro sezoną pasitinkant

ALFONSAS NAKAS

Nepaisant beveik milijono dolerių praėjusio sezono deficito, Ontario Stratfordo festivalis ruošiasi 32-jam sezonui. Spektakliai vyks visuose trijuose teatruose: Festivalio, Avono ir Third Stage. Sezonas prasidės tik keliom dienom vėliau negu įprasta. Tuo tarpu pranešimuose spaudai dar neskelbiama, kada užsibaigs, bet iš nepatvirtintų šaltinių teko girdėti, jog bus dviem ar trim savaitėm sutrumpintas (paskutinis keleto metų sezonas trukdavo apie penkis mėnesius).

Čia pateikiu tik pačią svarbiausią informaciją, kad Stratfordo lankytojai žinotų, kuriam teatre kas bus vaidinama.

Festivalio teatro (Festival Theatre) scenai ruošiami penki veikalai: keturi Williamo Shakespeare'o ir vienas Moliere'o. Shakespeare'o "A Midsummer Night's Dream", režisuojamas John Hirsch, pirmasis spektaklis birželio 10; "Romeo and Juliet", rež. Peter Dews ir Steven Schipper, birželio 12; "Loves's Labour's Lost", rež. Michael Langham, birželio 13; "The Merchant of Venice", rež. Mark Lamos, rugpjūčio 10. Moliere'o "Tartuffe", rež. John Hirsch, liepos 13. Šis pastatymas grąžinamas iš pereinamo sezono, pakeltus tik vieną aktorį.

Avono teatre — irgi penki pastatymai. Sezonas prasidės ir įpusės net trimis Gilberto ir Sullivano operetėmis: "Iolanthe", pirmasis spektaklis birželio 11; "The Gondoliers", birželio 14; "The Mikado", liepos 12. Visų trijų pastatymų režisierius bei choreografas — tarptautinio garso Brian Macdonald. "The Mikado" 1982 m. sezono turėjo tokį pasisekimą, kad visi bilietai buvo išgrabstyti per porą savaitių. Su beveik nemažesniu pasisekimu vaidintas 1983 m. sezono, tad festivalio vadovybė šiuo pastatymu tikisi ir toliau žiūrovus vilioti. "The Gondoliers" scenoje lieka antrą sezoną.

Tennessee Williams drama "A Streetcar Named Desire", režisuoja John Hirsch, scenon ateis tik rugsėjo 7. Kita drama, Terence Rattigano "Separate Tables", rež. David Williams, bus pradėta vaidinti rugsėjo 23.

Third Stage sezonas prasidės birželio 15 su Samuel Becketto "Waiting for Godot". Režisuoja Joseph Chaikin.

Third Stage teatre jau kelinėti metai vyksta eksperimentiniai dramų studentų pastatymai. Ta grupė vadinasi "Young Company". Jų pastatymus paprastai režisuoja įgudę, garsūs režisieriai, o į vaidintojų tarpą įpinama keletas veteranų aktorių. Šiam sezono "Young Company" stato du Shakespeare'o veikalus: "The Two Gentlemen of Verona", premjera birželio 16, režis-

sierius Leon Rubin; "Henry IV, Part I", liepos 26, rež. Michael Langham.

Sezono metu įvyks keturi koncertai, bet jų detalės dar nėra žinomos.

Ankstesniųjų Stratfordo festivalio sezonų lankytojai, kurie yra ten palikę savo adresus, netrukus gaus paštą brošiūrą su visa sezono programa ir kitokia informacija. Tiems, kas tokios brošiūros nesitiki gauti, bet jos norėtų, teparašo šiuo adresu: Publicity Department, Festival Theatre, Stratford, Ontario, Canada N5A 6V2; arba tepaskambina telefonu (519) 271-4040. Brošiūra atsiunčiama nemokamai. Rašyti galima nuo kovo pradžios, bet su skambinimu reikia palaukti iki balandžio vidurio.

KLEMENSAS JŪRA

Dirsės grūdėlio malda

Mano Viešpatie
Beribių dausų!
Esu menkas
Paniekintas
Grūdas ...

Nužemintas augalas
Pažliugusios dirvos.
Aš graudžiais atodūsiams
Pripildau varguolio
Arūdus ...

Aš — karti,
Aš akota
Jo duona.
Išauginta
Įmirkušiam užuogany —
Klony.

Išauginta
Pagriovėliuos lietaus
Išskalautuos ...
Prie šlyno.
Lomoj
Padūmavusioj ...

Aš nelūžau
Nuo vėjų
Palaiminta Tavojo
Žvilgsnio ...

Kaip svėrė,
Kaip išjuokiamas
Kukalis —
Niekintas aturičio
Ir kviečio!

Juk ir aš tylutėliai,
Tylutėliai
Snarėjau ...
Kėliau žvilgsnį
Nedrausų
Į melsvąjį
Tavo, Viešpatie,
Dangu.

Juk ir aš tylutėliai
Lingavau
Ir meldžiausi,
Kaip galiu.
Kaip mokėjau.
Tau meldžiausi,
Kūrėjau!

Tau meldžiausi
Be žodžių,
Be puošnių,
Įmantrių ...
Lingavau

"Tėviškės pastogė" Toronto scenoje

Petro Vaičiūno drama, vaidinta hamiltoniško "Aukuro" aktorių

Č. SENKEVIČIUS

Išėivijos scenose ne taip jau dažnai pasitaiko matyti Petrą Vaičiūną, vieną produktyviausių ir populiariausių dramaturgų nepriklausomoje Lietuvoje. Užtat Toronto visuomenės tinkamas dėmesys Hamiltono "Aukuroi" bei jo "Tėviškės pastogei" kovo 11 d. Lietuvių namų scenoje tik patvirtino mintį, kad P. Vaičiūnas ir dabar dar nėra užmirštas. O ir pati 4 netrupų veiksmų drama žiūrovus grąžino į nepriklausomos Lietuvos kaimą bei jame besimaišančius miestiečius. Ji vaičiūniškai atskleidė būdingą senimo — jaunimo sankirčius, satyriško ir kartaus žiupsnio užpylę ant miesto savanaudžių, karjeristų, parodė idealą — žmogų, kurio stiprybė ne turtuose, bet tiesume ir ramioje sąžinėje. Toks idealistinis-moralinis siūlas jungia beveik visas P. Vaičiūno realistines dramas.

Veikalo turinys

"Tėviškės pastogėje" pasitvirtins ūkininkas Jonas Pakalnis (Kazys Bungarda) ir jo žmona Ona (Elena Kudabienė) savo tris vaikus — Martyną (Albinas Stasevičius), Emiliją (Marija Kalvaitienė) ir Stasį (Edvardas Labuckas) išleido gyventi į miestą, kur jie mokslu ir gal daugiau apskurdomi keliais gana gerai įsikūrę, o jauniausias Stasys svajoja tapti jūrininku. Tik vienas sūnus Jonas (Kęstutis Kalvaitis) liko ūkyje, padeda senam tėvui, yra sumanus, teisingas, planuoja ateiti ir pasitiki savo sveikata bei rankomis. Turtinga kaimynė Leokadija Morkūnaitė (Ina Kudabaitė) myli Joną ir tiesiog prašyte prašo tuoktis. Bet Jonas, kažkada jai simpatizavęs, dabar nuo jos nusisuka, nesidūoda viliojamas ir perkalbamas, nes ta Leokadija jam nebuvusi ištikima, draugavusi su kitu ir dabar jau auginanti pavainikį kūdikį. Jono jausmas linksta Aliutei (Onutė Stanevičiūtė). Ji graži, gera, bet neturtinga šeimos tarnaitė. Vyriausias sūnus direkto-

rius Martynas, važiuodamas pro šalį automobiliu, užsuka aplankyti tėviškės, kur jis vis uoširdumu priimamas. Pasako noris pirkti kaimyninį ūkį ir, dedamasis turtingu, broliui Jonui įspraudžia rankon 500 litų, bet ... tuoj apsisukęs paprašo pasirašyti vekseliuose. Nuoširdus ir sujaudintas brolis pasirašo. Kiek vėliau, dalyką patyręs, pasirašo ir tėvas, nors motina tam nepritarė.

Rodos jau viskas būtų pakrypę Martyno naudai, jei ne ta sesuo Emilija, staiga atvažiavusi tėviškėn su liūdna žinia. Viešnia broliui direktoriui pranešė, kad jų bendrovės pirmininkas nusišovęs ir kad policijai įjieskanti daugiau sukčiautojų, o ji pati turėjusi pagaliau palikti vyrą, nes šis nenorėjęs rimto ir prasmingo šeimos gyvenimo. Ji apsisprendusi mokytojauti kaime ir turėti ramybę.

Martynas patenka į kalėjimą, bet iki teismo paleidžiamas, užstatą įteikus. Parsukbėjęs tėviškėn, maldauja Emiliją grįžti pas savo vyrą, kuris tik ta sąlyga sutinkas Martynui padėti išvengti bausmės. Emilija griežtai atsisako tokiu būdu broliui padėti. Martynui liko — atpirtki savo kaltę. Tuo tarpu anstolis jau drasko Pakalnių ūkį, o Jonas, vedęs Aliutę, pasistatęs galulaukį trobelę skurdžiai, bet laimingai gyvena, dargi priėmęs iš Brazilijos grįžusį Aliutės brolių Mykolą (Almis Lukavičius), pagaliau labai visus nustebinusį, kai nupirkto Leokadijos ūkį, šiai pagaliau apsisprendus važiuoti miestan ir įstokti už kūdikio tėvo. Netikėtai laiminga pabaiga visą šeimą suvedė ir suteikė.

Idejinis siūlas

Kiek žiūrovui buvo įmanoma pastebėti, girdėti, įsijausti, — jįsai galėjo būti sugrąžintas į paprastą nepriklausomos Lietuvos gyvenimą be puošmenų ar kokių tendencijų. Jame žmonės — su planais, idealais ir visom silpnybėmis. Kaimiečiui žemė — viskas. Jame gimtas ir nepalaužiamas noras siekti materialinės gerovės sau ir savo vaikams. Vedybos be kraičio ir apčiuopiamos naudos — tai neaimė visai šeimai. Užkietėjusius savo pažiūrose ūkininkus ne kokia gera jaunavedžių širdis džiugino, bet staiga atsiradę du valakai žemės. Ir visa tai — ne vien tik praetis. Šiandien tas pats, rytoj — tas pats. Visur, visada. Materialistų ir sumiescionėjusių karjeristų vieta — vis pasausis. Užtat Petro Vaičiūno "pastogė" su jos žmonėmis ir problemom toli pražengia tėviškės ribas. Skalei išsiplėtus, ir aktorių psichologinis pasiruošimas, įsijautimas darosi daug svarbesnis, negu bet kokiuose groteskinio pobūdžio veikaluose, kur veikėjai tik tiktai veikia, nežinodami kodėl, nes kažkas kitas už juos žino ...

Ir kuždėjau
Tau malda ...

Ak, su Tavo valia
Aš išdygau
Šilainė,
Pagriovėly
Prie šlyno ...
Kur neauga
Išdidūs puikuoliai
Žiemkenčiai.

Ak, su Tavo valia
Aš menkutis
Varguolis.
Dirės daigelis.
Nedrašiai stiebiuosi
Į augštąjį Tavo
Žydrynę ...

Palaimink, Kūrėjau,
Palaimink,
Mane menką
Dirselę!
O, žinau,
Teisingasis —
Aš — duona karti
Tik ant vargano
Stalo ...

O, žinau:
Aš nevertas
Puikuolių išlepto
Skonio.
Karti — sudrėkinta
Išblyškusio skruosto
Drėgme ...

Ak, retai,
Ir liūdnei
Išbučiuota atodūsiams
Vargų, nedalios
Pražydusių
Lūpų ...

Ak, žinau, nesu vertas
Sušvitėti,
Kaip puikuolis
Kvietelis
Auksu žėrinčiam
Tavo altoriui —

Aš nedrašiai maldauju:
Palaimink!
Palaimink, Kūrėjau!
Ir mane — tą pilką,
Tą varganą
Dirselę!

Brazilija, 1983

Aktoriai

Kazys Bungarda tvirtai išsilaikė sodiečio klumpėse per visus keturis veiksmus — nesunku buvo suprasti, ką daro ilgametė praktika. Paskutiniųjų sakinio žodžių "valgytas", kai puskta ar karščiujasi, galėjo būti išvengtas. Rež. Elena Kudabienė savo vaidmeniu labiausiai ryškino vaičiūnišką kaimą, stengdamasi daryti jį gyvą, savotiškai sudvasintą, nes tarp eilučių ir dialoguose yra daug jausmo, papildomos minties ir širdies. Gabumai ir praktika visa tai pritaiko.

Albinas Stasevičius — aukurielis pirmūnas laikėsi vieno dailio. O vis buvo laukiama pilnesnio žmogaus. Sunku patikėti, kad sukčiautojas, išnaudojantis ir karjeristas būtų bejausmis medinukas. Šiaip jau jo sceninė patirtis leido jam vaidmenį laisvai rutulioti.

Marija Kalvaitienė, taipgi didelės patirties aukurietė, lyg ir nespėjo išsiskleisti, paliko vidutinumo įspūdį, nors nėra abejonės, kad ji gali daugiau.

Kęstutis Kalvaitis, turėjęs pagrindinį Jono vaidmenį, jaunosios kartos aktorius, savo stambia figūra, skambiu balsu (vienintelis kalbėjęs pakankamai garsiai ir aiškiai) žiūrovus patenkinamai įtikino. Nėra abejonės, kad šis jaunas vyras turi vaidybinį gabumą. Kęstuti, pirmyn! Gal tik rankų mostai šiame vaidmenyje būdavo arba per ankstyvi, arba pavėluoti. Mostai turi natūraliai atsirasti su tariamais žodžiais. Kitaip jie tik gadina.

Edvardas Labuckas, pradedantis scenoje, taipgi yra paskatinimo ir padrasinimo vertas jaunuolis. Ina Kudabaitė savo vaidmenį gana laisvai atliko, jaučiamas savimi pasitikėjimas, o tai jau labai reikalinga aktoriams.

Onutė Stanevičiūtė savo išvaizda ir kuklumu labai tiko tarnaitės vaidmeniui, kuris nebuvo lengvas. Įdėtas darbas tebūna tęsiamas. Almis Lukavičius, jaunimo grupės aktorius, savo neilga vaidmenį stengėsi gerai atlikti.

Apskritai, reikia labai vertinti visų jaunųjų aktorių pastangas ir rodomą norą dirbti scenos darba, kuris tikrai yra sunkesnis už dalyvavimą šokių grupėse ar choruose. Bet tai didelė lietuviško žodžio ir kultūros vertybė, ne šalutinė, o tiesioginė.

Scenos priežiūra — Kazio Mikšio. Grimas ir perukai — Stasio Ilgūno.

Didžiausias šio pastatymo trūkumas — tai visų aktorių dialogai scenos gilumoje, netgi kartais ir nuo žiūrovų nusisukus. Jau ir vidury salės sunku buvo girdėti, kas kalbama. Kodėl visos butaforijos nenorėta traukti arčiau rampos?

Rež. Elenos Kudabienės "Aukuras" vis dėlto pirmiausia yra dar vis žaliuojantis ir žydintis Kanados lietuvių kultūrinio gyvenimo šaka. Tegu ji tokia dar daug metų lieka.

Toronto Lietuvių teatro "Aitvaras" skyrius Užgavėnių karnavale Lietuvių namuose. Teatro atstovė supažindina besidomiuojančius su grimavimo technika
Nuotr. B. Tarvydo

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Milano Švč. Jėzaus Širdies katalikų universitete paskaitą apie šv. Kazimierą jo 500 mirties metų sukakties proga skaitė Romoje įkiančio Gregoriaus universiteto istorijos prof. dr. Paulius Rabikauskas, SJ. Paskaitos tema — "Lietuviai karalaitis šv. Kazimieras ir italai".

Istoriko Simo Suziedėlio parašytą šv. Kazimiero biografiją į vokiečių kalbą išvertė evangelikų kun. Alfred Franzkeit V. Vokietijoje, o ją išleisdino leidykla "Cristiana-Verlag" Stein am Rhein, Šveicarijoje. Ilustracijas parūpino dr. P. Rėklaitis. Leidinys, turintis 94 psl., vokiškai pavadinamas "Der heilige Casimir 1458-1484. Zum Gedächtnis seines 500. Todestages".

Niujorkietė dail. Elena Kepalaitė savo skulptūros darbų parodą vasario 28 — kovo 17 d.d. surengė "Phoenix" galerijoje Manhattan. Tarp išstatytų kūrinių buvo viena bronzinė skulptūra iš jos kūrybinio 1961-70 m. laikotarpio, dviejų šokėjų biustai — Martos Graham, švenčiančios savo amžiaus devyniadešimtmetį, ir Louis Horsto biustas, susietas su šio išraiškos šokėjo šimtosios gimimo metinėmis. Skoningai išleiston parodos salankon buvo įdėtos šių trijų skulptūrų nuotraukos.

Lietuvių tautosakos leidykla nuo 1984 m. pradžios nutraukė savo veiklą. 1951-81 metų laikotarpį ji išleido devyنيات "Lietuvių tautosakos lobyno" knygas. Leidyklos turtas su neįsplatintom knygom perduotas ALKOS archyviui. Norintys įsigyti kai kuriuos "Lietuvių tautosakos lobyno" tomus prašomi kreiptis šiuo adresu: ALKA, P. O. Box 608, Putnam, Conn. 06260, USA. "Draugo" dienraščio administracijoje (4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, USA) dar galima gauti I-II ir VI-IX tomus.

M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre Čikagos lietuvių vasario 17 — kovo 4 d.d. pakvietė į trijų dailininkų parodą — Arvydo Algimino, Henriko Blyskio ir Jono Strungio. Nors jie yra tos pačios kartos, meną studijavę Čikagoje, jų darbai skiriasi ir technika, ir tematika. A. Algiminas, profesorijaujantis Amerikos dailės akademijoje, parodon įsijungė su ryškių spalvų alieje tapyba. H. Blyskis, gyvenantis V. Vokietijoje — su litografijos ir grafikos darbais. J. Strungys, iliustravęs kun. dr. J. Prunskio knygą "Lietuviai Sibire", parodai pateikė trėmimų Sibirian iliustracijų seriją. Parodą atidarė dail. Vanda Alekniėnė, apie dalyvaujančius dailininkus bei jų kūrybą kalbėjo naujasis M. K. Čiurlionio galerijos globos komiteto pirm. kun. Antanas Saulaitis, SJ.

Stasys Santvaras, poetas, dramaturgas, dailiojo žodžio puoselėtojas, Lietuvių moterų federacijos Bostono klubo narių susirinkime vasario 25 d. kalbėjo apie lietuvių kalbą, pabrėždamas, kad tai nėra paskaita, o tik pokalbis. Lietuvių kalbą jis suskirstė į dvi rūšis — kasdieninę ir muzikinę. Pirmoji yra skirta namams, aplinkai, gyvenimui, antroji — lyg tam tikra harmonija jausmams išreikšti. Pavyzdžiui gali būti senosios mūsų tautos raudos bei kitos iš sielos gėmės išplaukiančios nuotaikos. Lietuvių kalbos žodyne yra beveik trys milijonai žodžių, įskaitant jų variantus ir svetimybės. Tas pats žodis gali būti vartojamas kelis ar net keliolika kartų tai pačiai ar skirtingai minčiai išreikšti. Žmogaus atmintis apima apie 40.000 žodžių. Pasak S. Santvaro, lietuvių kalba yra seniausia indoeuropiečių kalba, iš kurios vystėsi kitos.

Pirmąją baltiečių dailininkų darbų parodą Sydnėjaus lietuvių namuose vasario 17-19 d.d. suorganizavo dr. G. E. Kazokienė, ją susiedama su Vasario 16 minėjimu, ypač su estų ir lietuvių kartu surengtu aukštųjų svečių priėmimu abiejų tautų nepriklausomybės švenčių proga. Šion parodon lietuviai, latviai ir estai įjungė po penkis pasižymėjusius dailininkus, gyvenančius ir kuriančius Australijoje. Jai buvo sutekta apie 40 darbų. Parodą atidarė Sydnėjaus priemiesčio Bankstown viešosios bibliotekos direktorius C. Churmas vasario 17 d. Jai didelį dėmesį skyrė į priėmimą pakiešti svečiai. Direktorius C. Churmo pageidavimu paroda buvo perkelta į Bankstowno biblioteką, kur su baltiečių dailininkų kūrniais vasario 22 — kovo 3 d.d. turėjo progą susipažinti didesnis australų skaicius.

V. Kst.

Aukos Tautos fondui Toronte

1984 metų aukotojų sąrašas 1 nr.

\$300: J. P. Barakauskai, O. Delkus.

\$200: A. Kantvydas, J. Strazdas, Birutė Strazdas, dr. M. J. Uleckai.

\$125: Ald. J. Jankaitis.

\$120: T. D. Renkauskas, B. Saulėnas.

\$105: Br. Mackevičius.

\$100: V. Bartinkaitienė, Pr. Basys, A. Brazys, B. B. Čepauskai, J. M. Dambars, D. K., dr. J. Yčas, Felicijana Pawelko, V. J. Plečkaitis, Petras Prakas, Pr. Puidokas, G. A. Sakus, B. P. Serepinas, V. Skrebutėnas, A. Valiūnas, S. Vasilaiuskienė, J. M. Vaskevičiai, P. Vilutis, J. Vitkūnas.

\$90: A. P.

\$70: B. L., V. Marcinkevičius.

\$60: W. Drescher, J. B. Maziliauskai, L. Novogrodskienė, Jonas Šimkus.

\$55: A. E. Abromaitis.

\$52: V. Petraitis.

\$50: H. Adomonis, Marija Andrulevičius, J. M. Astrauskas, B. V., Vl. Aleksandra Balsiai, J. Baltakis, A. Barkauskas, F. Barzdžius, K. P. Budrevičius, J. Bukšaitis, P. Gaidelis, V. L. Girinai, S. Grigaliūnas, V. Gudaitis, J. V. Ignalčiai, O. Indrelienė, C. K. Jonys, A. A. Juciū, V. Jurgulienė, Izab. Kandrotienė, Pr. Kudreikis, S. Kuzmickis, Alb. Mašalas, B. Molis, Vyta. Montvilas, P. S. Morkūnas, B. Pabedinskienė, Vincas Paulionis, J. Pikelis, A. J. Plioplys, E. I. Punks, J. A. Puteris, Anna Racukas, M. D. Regina, A. Rinkūnas, A. Sagevičius, B. P. Saplys, V. Sinkėvičius, J. St. Sinkėvičius, V. O. Skukauskai, E. Smilgis, dr. A. Spudenas, Bernadeta Stalioraitis, A. H. Stepaiciū, A. Šergalis, J. Šergalis, B. J. Vaidotai, V. Vaitkus, A. Zalagėnas.

\$40: M. Girtienė, J. Kirvaitis, Adelė Lėdas, J. Petravičius, Ant. Poškus, S. Povilenskis, P. M. Pranaitis, M. S. Putrimas, V. Vaidotas, V. A. K.

\$35: V. V. Dargis.

\$30: J. Aukštaitis, K. Bublaiuskienė, J. O. Dabkai, V. J. Dagilai, V. Daugėlavičius, S. Grizickis, J. J. Ignatavičius, O. Juodišius, P. L. Jurėnas, K. Kaminskis, F. Kasperavičius, G. J. Kauliai, J. Kelelis, B. Kerulienė, M. S. Meškauskas, L. V. Morkūnas, J. Palys, R. G. Paulioniai, J. J. Pilipavičius, E. Radavičiūtė, L. Rudaitis, Ant. Stankus, A. Statulevičius, P. Stauskas, P. Stirbys, J. Stravinskis, V. Šaltmairas, E. Šlekys, V. O. Taseckas, Vikt. B. Vaitėnaitis, J. Vaskeila, E. L. Vastokas, A. Žilėnas.

\$25: V. O. Anskis, A. Aperavičienė, Povilas Baranauskas, A. R. Beržas, J. Budreika, A. S. Ciplijauskas, J. Dabrowski, P. V. Dalindos, D. S., J. Dičpetris, J. Z. Didžbalis, L. Dūda, Mrs. I. Ehlers, P. Jakubauskas, Elzė Jankutė, P. Z. Jonikas, J. Karka, Ona Kavaliauskas, Ip. Krasauskas, Ald. Lukošius, V. Matulevičius, G. Maurušaitis, A. Mikšienė, A. Peleckis, Genė Rutkauskas, Vl. Skirgaila, A. Sprainaitis, Teod. Stanulis, St. Starkutis, K. Stirbys, V. Stočkus, E. Stravinskis, J. B. Tamulionis, Fel. Timukas, J. Valevičius, J. Vėta, L. G. Vyšniauskas, T. Žily.

\$20: V. Abramavičius, K. Abromaitis, P. A. Adomaitis, J. Arcimavičius, B. A. Arūnai, J. Augustinavičienė, J. Azubalis, A. S., J. Bacevičius, Algirdas Banelis, K. D. Batūra, O. R. Berentas, A. V. Bersenas, V. Birštonas, J. Budrys, T. D. Burokai, A. Čepaitis, E. V. Dailydžiai, J. M. Dambauskas, J. B. Danaitis, M. Dausienė, A. Diržys, K. Dulevičius, A. J. Empakeris, Pr. Gaida, Vilma ir Kaz. Gapeičiai, S. Girtienė, Z. O. Girdauskas, I. S. Girdžiauskas, T. V. Gražulis, Sm. Gudaitis, M. F. Jokubynas, A. Jagėla, C. J. Javys, I. A. Jurcevičius, J. Kablys, A. Kairys, J. Kairys, A. Kalendra, A. Kalūza, J. Karasiejus, V. Karasauskas, O. P. Karaliūnas, J. Kasparavičius, Vl. A. Kazlauskas, K. Konkulevičius, Just. Krasauskas, T. Krasauskas, S. Kudaba, R. Kuliavys, A. Kuolas, A. Langas, P. J. Lelis, N. Liačas, A. Liepa, K. J. Liutkus, J. A. Lukošūnai, J. M., K. D. Manglicai, Z. Mažonas, Irena Meiklejohn, John Mickevičius, E. E. Miliauskai, F. Mockus, J. Morkūnas, V. K. Naruševičius, L. Oleka, K. Otto, S. Paciūnas, Br. Pakštas, J. Pargauskas, V. A. Paulionis, S. Petryla, S. Petronis, M. Petrulis, L. Pilipavičius, J. Poška, V. Poškus, J. Račys, A. A. Raudys, P. Raudys, J. Rimšaitis, J. Rovas, J. Rugys, St. Rukša, V. Ruslys, Jer. Sabaliauskas, A. Sakus, Algis Saulėnas, Rasa Saulėnaitė, V. Rudaitis, A. Seiliokas, V. L. Sendžikas, V. Simonaitis, St. Sinkienė, N. A. Slivinskis, V. Sonda, B. J. Sriubis, S. Stankevičius, J. Staškevičius, E. Steponas, A. Stulgienė, A. Stulginskis, H. Sukauskas, V. Šalvaitis, P. Šernas, Ald. Totoraitis, K. Tuba, Ig. Urbonas, V. Urbonas, I. Vadauskienė, A. Vaičiūnas, B. Vaidila, D. P. Vaidila, A. Vaišvila, dr. A. Valadka, A. J. Vaskevičius, O. Vėlyvienė, A. J. Venslovaitis, M. E. Zabulioniai, J. Zakas, J. Zenkevičius, A. Zubrys, Delfina Zukevičius.

lonas, Žalia Rūta, J. B. Žekas, Be pavarės.

\$15: Iz. Antanaitis, A. P. Augaitis, Gr. Balčiūnienė, V. A. Bublelis, J. E. Girėnas, V. Jegelavičius, D. Keršienė, A. Klupšas, P. Skablauskas, S. Mazleveckas, I. Stasiulis, Algis Šeškus, A. L. Šeškus.

\$14: B. J. Jonynas, K. Šileika.

\$13: P. Žibūnas.

\$12: P. A. Dranginis.

\$10: V. Akelaitis, P. Alšėnas, A. Arlauskas, A. Bacevičius, L. V. Balaišis, J. Bartnikas, V. Beresnevičius, A. Beresnevičius, P. Besasparis, V. G. Butkiai, P. Čeponkus, B. Čizikas, S. Dačkus, E. Davidonis, V. J. Dimsčiai, Z. Dobilas, A. Dromantas, O. Duobaitienė, M. A. Empakeris, B. Galinienė, Sof. Gečas, M. Gečienė, M. Gegužis, J. Genutis, Grigaitis, O. Grigaravičienė, J. Ivanauskas, M. Jankus, J. Jasinevičius, S. Jokubaitis, A. Jokubaitis, Bir. Jonaitienė, S. K. Juknevičius, Pranė Juodienė, P. Jurksaitis, L. Juzukonienė, K. M. Juzumas, V. Kalėdienė, M. E. Kazakevičius, D. S. Kazlauskas, S. Kiršinas, B. Kišonas, J. Kozeris, Z. Kučinskis, O. Kuschnerait, J. Kušlikis, Ada Lemežys, K. Lukošius, L. Markelis, S. Mašalaite, O. Mašalienė, A. Matulionienė, H. Matušaitis, V. Miliauskas, J. Mockevičius, P. L. Murauskas, R. E. Namikas, Vl. Nausėda, M. B. Norkus, M. Normantienė, V. Pačkauskas, K. Pajaujū, Panevėžietis, Vyta. Pečiulis, S. Prakapas, J. Preikšaitis, A. Pūkas, A. V. Ramanauskai, J. A. Ranonis, L. Razgaitis, M. Remeikis, J. Repečka, J. Rinkevičius, J. Šendžikas, J. Sičiūnas, Alg. Simanavičius, Regina Sirutienė, V. Skrinkas, O. Spurgaitis, P. Štuopis, K. Stulpinas, E. Šileika, A. Šiukšta, M. V. Tamulaitis, A. G. Tarvydas, T. Tarvydas, B. Trukanavičius, N. J. Uogintas, J. Urbonas, B. Vaišnoras, S. Vaitekūnienė, M. Valaitis, E. A. Valeška, S. Valickis, S. Valiukas, J. Varanavičius, A. Venskūnas, "Venta", J. Zabulionis, Valerija Zentins, M. Zemaitienė, J. Žiurinskis, B. K. Žutautai, "Rexford".

\$8: O. Račkauskienė.

\$5: J. Ališauskas, M. Andriuškevičius, J. Andriulis, J. Atkočiūnas, V. Aušrotas, O. Banelis, R. Bekeris, H. G. Chvedukai, J. Cicėnas, M. Dauksienė, K. Dobilenis, J. Dziminskis, P. Eidukaitis, V. Gataveckas, J. Gegužis, J. Jagėla, E. Jankus, A. B. Jonušai, S. Juškevičius, S. Kalytis, J. Kalinskis, D. V. Karosas, S. A. Kavaliauskas, Kinčienė, S. Kryževičius, Pijus Kružikas, L. Kunapienė, E. Kvedrienė, F. Lackus, E. Lesevičius, A. Martišius, P. Misičius, A. Neverauskas, Norkus, A. Paškevičius, A. Patašius, A. Pavilonis, P. Peterson, B. A. Petkevičius, K. D. Pettai, A. Padolskis, P. U., J. Sablinskis, M. Skučas, J. Smolskienė, E. Spilchak, J. Vaitkus, B. Stončius, J. Valiulis, L. A. Vekteris, B. Vitkus, Žemaitat, K. Žuly.

\$4: B. K. Poška, St. Ruibys.

\$3: M. Matusevičienė, Allan Mickevičius.

\$2: E. Aleksienė, Černiauskienė, P. Kairys, Karpinė, E. Kūlienė, R. Kušelauskas, P. Kušlikis, Aug. Povilaitis, M. Preikšaitis, M. Raškauskas, M. Senkuvienė.

\$1: Reinert, L. N.

Be pavarėžių šešios kortelės — 13 dolerių.

Institucijos ir organizacijos

\$100: Toronto Lietuvių namų vyrų būrelis.

\$60: "Litho-Art Ltd."

\$50: Pranciškonai.

\$25: Vlodo Pūtvių šaulių kuopa.

\$15: SLA 236 kuopa.

Ontario provincijos

\$100: A. J. Paršeliūnai, Brampton.

\$20: J. Gudelis, Brampton.

\$100: J. Linkūnaitis, Caledon.

\$75: A. Kazilis, Colgan.

\$90: H. Butkevičius, Oshawa.

\$50: Rita Butkevičiūtė-Bobyk, Oshawa.

\$10: V. Kuraitis, V. Pniauskas, Oshawa.

\$25: J. Rutkauskas, Peterborough.

\$100: J. Stankus, Thornhill.

\$50: Nijolė Butkevičiūtė-Cherkas, Waterloo.

\$60: Z. A. Stančikas, Wasaga Beach.

\$12: Jurgis Inciūra, Chicago, IL.

Šiame sąraše paskelbtos gautos aukos nuo 1984 m. sausio 1 d. iki kovo 15 d. Kai kurios aukų kortelės buvo sunkiai išskaitomos. Jei rasite netikslumų, prašome pranešti Tautos fondo Toronto apylinkės atstovybei.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems Tautos fondui — Lietuvos laisvės reikalams. Nuoširdi padėka parapijų klebonams už pagalbą Tautos fondui Vasario 16 progą. Nuoširdžiai dėkojame Tautos fondo rinkliavos talkininkams: Kristinai Dambaraitei, O. Indrelienei, H. Lasienai, J. Rinkūnienai, A. Stepatienei, Br. Mackevičiui, Pr. Puidokui, A. Raslanui, G. Vaidilai.

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ pranešinėja programą Vasario 16 šventėje Toronte-Mississaugoje

Nuotr. V. Maco

Gerbiamieji lietuviai, visi aukokime Tautos fondui — Lietuvos laisvės reikalams. Padėkime Lietuvai mūsų!

Tautos fondo atstovybė Toronte

6 Constance St., Toronto, Ont. M6R 1S4

Tel. 535-9864

Aukos Tautos fondui Kanadoje 1984 metai

Kitchener-Waterloo, Ont.

\$40: L. V. Petrusšaitis.

\$25: V. Buttinger.

St. Paul, Alberta

\$25: P. E. Vaitkūnas.

Sudbury, Ontario

\$100: Ant. Brušys.

Quebec City, Quebec

\$10: Kostas Dūda.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame. Malonu, kad ir tautiečiai, gyvenami pavieniai, iš tolimų vietovių atsiliepia savo aukomis Tautos fondui — Lietuvos laisvės darbams.

Tautos fondo atstovybė Kanadoje

6 Constance St., Toronto, Ont. M6R 1S4

Tel. (416) 535-9864

Žvelgiant į kazimierines iškilmes Romoje

Pažymėtina Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II iniciatyva bei rūpestis Lietuva

Pasirošimas iškilmėms

Visomis šv. Kazimiero sukakties iškilmėmis rūpinosi pats Šv. Tėvas Jonas-Paulius II. Jis vasario 22 d. pas save pasikvietė mons. Audrij Bačkį, prel. Ladą Tulabą, kun. Algimantą Bartkų ir prof. kun. Paulių Rabikauską, SJ, pietums aptarti visų su audiencija ir Mišiomis lietuviams susijusių reikalų. Jo mintis buvo iškilme padaryti kuo įspūdingesnę ir iškelti pasaulio akys Lietuvos vardą. Jis ypatingai pagedavo, kad Mišių pabaigoje būtų giedama Maironio sukurtoji giesmė "Marija, Marija". Pasirodo, jis tą giesmę labai pamilęs.

Sekančią dieną, vasario 23, popiežius per savo iškilmių apeigų vadovą airį mons. John MacGee įdėjo "L'Osservatore Romano" dienraščio pirmajame puslapyje kvietimą visai Romos vyskupijai dalyvauti šv. Kazimiero iškilmėse. Pakvietimai taipgi buvo išsiuntinti visiems Romoje esantiems kardinolams, arkivyskupsams bei vyskupsams, ir vienuolių bei kitų religinių įstaigų viršininkams. Kiekvienos Romos ir Tivolio vyskupijų šventovės prieangyje ir visuose Romos katalikiškuose universitetuose bei seminarijose buvo iškabinamas didelis vysk. A. Deksnio lėšomis atspausdintas plakatas, kviečiantis į iškilmes. Plakate buvo skelbiama, kad Mišias laiks Šv. Tėvas. Suvažiaavę lietuviai kviečia visus tikinčiuosius atvykti bei su juo kartu atšvęsti Lietuvos globėjų šv. Kazimiero 500 m. mirties sukaktį ir pasimelsti už persekiojamuosius, prašant pasauliui taikos bei ramybės ir laisvės visai žmuniijai.

Vėliau popiežiaus iniciatyva buvo išsiuntinti pakvietimai visoms Europos vyskupų konferencijoms, kad atsiųstų po vieną atstovą šv. Mišių koncelebracijai, o su Šv. Sostu santykius palaikančioms valstybėms — kad jų diplomatai dalyvautų šiose pamaldose.

Kovo 2 d. popiežius pasiuntė vysk. L. Poviloniui telegramą, kurioje pareiškė, kad ta

proga jis vėl atnaujins Romos ir Visuotinės Bendrijos solidarumą su Lietuvos vyskupais ir kad kovo 4 d. Šv. Petro bazilikoje koncelebruos Mišias su Europos vyskupų atstovais, kurie jungsis su lietuviais tikinčiaisiais. Visiems dalyvaujantiems iškilmėse Vilniuje ir visur Lietuvoje įsijungiantiems į šv. Kazimiero iškilmes jis teikia ypatingą apaštališką palaikinimą per Lietuvos vyskupus.

Šalutiniai renginiai

Jau buvo rašyta "TŽ" apie pagrindines šv. Kazimiero sukakties iškilmes Romoje. Šalia jų, buvo visa eilė šalutinių renginių.

Vasario 27 d. pirmieji 525 lietuviai atskrido Romon lėktuvu iš Niujorko, jų tarpe ir visi Klivlando tautinių šokių "Grandinėle" nariai. Vasario 28 d. jie visi dalyvavo Šv. Jono Laterniečio bazilikoje pamaldose. Pamokslą pasakė ir Mišias su 25 lietuviais kunigais koncelebravo vysk. A. Deksnys, o Mišių metu kanklėmis skambino "Grandinėlės" kanklininkė.

Kovo 1 d. Santa Maria Maggiore bazilikoje lietuviškai pamokslą pasakė ir Mišias koncelebravo su arkiv. K. Salatka, vysk. A. Deksnio ir 30 lietuvių kunigų vysk. V. Brizgys. Angliškai ta proga pamokslą pasakė arkiv. K. Salatka. Mišioms tarnavo ir skaitinius skaitė šv. Kazimiero kolegijos klierikai. Tą pačią dieną Romon atvyko apie 150 lietuvių iš V. Vokietijos ir apie 25 iš Prancūzijos bei Belgijos, o kovo 2 d. — apie 150 iš Toronto.

Kovo 2 d., 1 v.p.p., Romos "Sheraton" viešbučio restorane buvo surengtas pagerbimas Vatikano miesto valdytojai arkiv. Pauliui Marcinkui.

Kovo 3 d., po lietuvių audiencijos pas popiežių, 4 v.p.p. Šv. Kryžiaus šventovėje kunigais buvo įšventinti du šv. Kazimiero kolegijos auklėtiniai: Kazimieras Kaknevičius ir Danilius Staniškis. Šventimų apeilvas atliko vysk. A. Deksnys, asistuojamas kolegijos rektoriaus prel. Lado Tulabos ir kolegijos prorektoriaus kun. Al-

gimanto Bartkaus. Šventinimo Mišias su vysk. Deksnio koncelebravo 26 lietuviai kunigai, jų tarpe ir trys Kanados lietuviškų parapijų klebonai: kun. I. Mikalauskas, OFM, iš Londono, kun. A. Simanavičius, OFM, iš Toronto ir kun. J. Staškus iš Anapilio. Šventinimų Mišiose dalyvavo vysk. V. Brizgys, arkiv. J. Bulaitis, daugelis lietuvių kunigų bei tikinčiųjų, šventinamųjų iš JAV ir Kanados suvažiavę giminės.

Kovo 4 d. vakare įvyko visu į šv. Kazimiero iškilmes suvažiavusių lietuvių pokylis "Sheraton" viešbutyje. Prie valgių stalų dalyvavo 705 asmenys. Pagrindinę vakaro kalbą pasakė šv. Kazimiero sukakties komiteto pirm. Vytautas Volertas. Vakaro programą atliko tautinių šokių grupė "Grandinėle" ir jos muzikinis vienetas. Vakara užbaigė ir padėkos žodį tarė Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto Stasys Lozoraitis, jn.

Sekmadienį, kovo 4-sios vakare, Italijos valstybinės televizijos tinklas skyrė daug vietos šv. Kazimiero iškilmėms Romoje ir lietuvių pokyliui, įvykusiame kovo 4 d. Romos "Sheraton" viešbutyje. Buvo rodomi ir "Grandinėlės" tautiniai šokiai atlikti viešbutyje pokylio metu.

Spaudos atgarsiai

Kovo 3 d. Romos "Il Tempo" laikraštįje jau buvo aprašymas apie iš Klivlando atvykusią tautinių šokių grupę "Grandinėle" į šv. Kazimiero iškilmes. Kovo 4 d. tame pačiame laikraštyje buvo plačiai aprašyta lietuvių audiencija pas popiežių, o kovo 5 d. buvo aprašytos visos iškilmės Šv. Petro bazilikoje reportaže su antrašte "Šv. Tėvas Lietuvos katalikams — esate brangūs visai Bendrijai".

Tos pačios dienos "Fatti Vita" laikraštyje buvo aprašymas su antrašte "Šv. Tėvas prisiminė Lietuvą", o "Chronache" įdėjo straipsnį su antrašte "Popiežius ir Europos vyskupai meldėsi už Lietuvą".

"Il Giornale" įdėjo straipsnį "Popiežius iškelia Lietuvą

— krikščionybės dominuojama žemė po komunistine uždanga".

Prancūzijos spauda, ypač "Le Monde" ir "Le Figaro" taipgi plačiai aprašė šį lietuviams istorinį įvykį.

Vatikane leidžiamas "L'Osservatore Romano" dienraštis paskyrė kovo 4 ir 5 d. pirmuose puslapiuose dideles antraštes bei straipsnius ir tų laidų po porą vidurinių puslapių vien šv. Kazimiero iškilmėms bei Lietuvos reikalams.

Valstybinė Italijos radijo ir televizijos agentūra RAI kovo 4 d. transliavo pasikalbėjimą su Lietuvos atstovu prie Šv. Sosto Stasiu Lozoraičiu, jn. Jis plačiai atsakė į du jam pateiktus klausimus: apie šios šventės reikšmę Lietuvai ir apie dabartinę religinę padėtį Lietuvoje. Vėliau pokalbį vedęs žurnalistas klausytojams plačiai aiškino apie Lietuvą ištikusias nelaimės nuo 1940 m. iki dabar.

Kun. Carlo Cremona, nuolatinės religinės valandėlės vedėjas, kovo 4 d. savo rytinę ir vakarinę radijo programą skyrė ištisai Lietuvai bei Romoje vykstančioms lietuvių iškilmėms. Itališkoji žinių agentūra RAI kovo 4 d. kas valandą savo radijo žiniose pranešinėjo apie šv. Kazimiero iškilmes, Šv. Tėvo pamokslą ir apie tai, kad komunistinė Maskvos valdžia neišleido nė vieno iš Lietuvos dalyvauti iškilmėse Romoje. Trumpomis bangomis RAI ir Vatikano radijas visam pasauliui teikė žinias apie vykstančias lietuvių iškilmes Romoje įvairiomis kalbomis, jų tarpe ir lietuviškai.

Neatsilikio ir kitų kraštų spauda. Iki šiol gautomis žiniomis, kazimierines iškilmes plačiai aprašė JAV, P. Amerikos, ypač Argentinos, Prancūzijos laikraščiai, pasinaudami RNS informacija iš Vatikano. Rašant šias eilutes, dar nebuvo žinių apie kitus kraštus.

Opera "I Lituani"

Apie 60 km į pietus nuo Milano yra miestas vardu Cremona, kuris šiais metais švenčia 110 m. sukaktį nuo kompozitoriaus Amilcare Ponchielli gimimo šiame mieste. Ta proga miesto operos rūmuose "Teatro Ponchielli" vasario 10, 12 ir 15 dienomis buvo pastatyta jo opera "I Lituani". Jau kelias savaites prieš pastatymą visos vietos į šiuos spektaklius buvo išparduotos, o toji operos salė turi 9,000 sėdimų vietų.

Vatikano radijo lietuviškojo skryliaus vedėjas mons. Vytautas Kazlauskas su savo bendradarbiu Saulium Kubiliu ir studentu Edmundu Putrimu nuvyko į vieną iš šios operos spektaklių iš Romos. Nors visi bilietai buvo išparduoti, jiems, kaip lietuvių atstovams, operos rūmų viršininkas Mario Negrotti parūpino garbės vietas ir po spektaklio pasikvietė pas save pasikalbėti bei paaiškinti, kodėl jis šią operą pasirinkęs muziko suakciai paminti. Jis labai domėjosi dabartine Lietuvos padėtimi ir pareiškė norįs padėti garsinti Lietuvos vardą. Apie pastatytą operą plačiai rašė ir fotografijas spausdino laikraščiai "L'Avvenire" ir "Corriere della Sera". E. P. ir J. S.

Lietuviams Kanados vakaruose

Kun. dr. V. Skilandžiūnas, siunčiamas Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės, lankys lietuvių Kanados vakaruose — laikys pamaldas, sakys pamokslus, ves gavėnios rekolekcijas, klausys išpažinčių, dalyvaus šv. Kazimiero minėjimuose. Vankuverje lankysis kovo 31 — balandžio 4 d.d.; pamaldas laikys balandžio 1, sekmadienį, 12 v. Šv. Vincento ligoninės koplyčioje. Edmontone bus balandžio 4—8 d.d.; ves rekolekcijas balandžio 6, 7 ir 8 d.d. Lietuvių namuose; sekmadienio pamaldas — 11 v.r. Kalgaryje bus balandžio 8—10 d.d.; pamaldas laikys balandžio 8, sekmadienį, 4 v.p.p., Šv. Onos šventovėje. Winnipege lankysis balandžio 10—15 d.d. Rekolekcijos — nuo ketvirtadienio iki penktadienio. Inf.

Kur galite rasti pagalbą sunkiu metu?

Ar žinote, kad Kanada nuo 1941 metų turi nedarbo draudos (Unemployment Insurance) programą pagelbėti darbininkams sunkiu metu?

Ši programa 1971 metais buvo praplėsta — jon buvo įjungtos moterys, nebeturinčios pajamų iš savo darbo dėl nėštumo ir gimdymo, ligoniai ir lankantieji profesinio apmokymo kursus, kad galėtų bent kiek lengviau gyventi, kai negauna reguliarių pajamų.

1983 metais 3,445,000 kanadiečių gavo nedarbo draudą. Išmokėjimai pasiekė maždaug \$10.2 milijono.

Employment & Immigration

"KANADOJE - niekur kitur"

Canada

Return this coupon to: Publications Canada, P.O. Box 1986, Station B, Ottawa, Ontario K1P 6G6

Please send me the booklet Canada. Where Else? in:

☐ ENGLISH ☐ GREEK
☐ FRENCH ☐ ITALIAN
☐ CHINESE ☐ PORTUGUESE
☐ GERMAN ☐ UKRAINIAN

NAME: _____
 ADDRESS: _____
 CITY: _____ PROVINCE: _____
 POSTAL CODE: _____

5510 — UI-1 Canada

Vertimas — "Tėviškės žiburiai"

BALTIC TOURS

OBERAMMERGAU

1984

- 11 dienų BAVARIJA, AUSTRIJA IR KALNAI**
Kelionė A-1: gegužės 19-29 \$1,549
Aplankysime: Miuncheną, Spitzingsee, Zalcburgą, Vieną, Insbruką ir Kristaus kančios vaidinimą Oberammergau vietovėje
- 10 dienų PILYS, KATEDROS IR REINAS**
Kelionė B-2: birželio 30 — liepos 9 \$1,579
Keliausime: Reino upe per Ruedesheimą, Heidelbergą, Viurcburgą, Niurnbergą, Rotenburgą, Zalcburgą, Miuncheną ir Kristaus kančios vaidinimą Oberammergau vietovėje.
- 5 dienos ILGUJŲ SAVAITGALIŲ KELIONĖS**
Jei keliausite po Europą arba baigsite lietuvių išvyką Frankfurte, galėsite pasinaudoti galimybe per tris ilguosius savaitgalius vykti į Miuncheną ir Kristaus kančios vaidinimą Oberammergau vietovėje.
Kelionė D-5: birželio 22-26; kelionė D-6: liepos 20-24; kelionė D-7: rugpjūčio 17-21 \$439
Nakvosime dvi naktis Oberammergau ir dvi naktis Miunchene.
Visos kelionės — "Lufthansa" lėktuvais iš JFK ir Bostono. Kainos — JAV doleriais.

Dėl brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreiptis į
Baltic Tours
293 Auburn St.
Newton, MA 02166, USA
Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

1984 METŲ KELIONĖS LIETUVON

9-18 dienų kelionės, įskaitant 11 dienų Lietuvoje

- Išvykstama iš Montrealio**
Speciali 13 dienų kelionė — 11 naktų Lietuvoje (Du pilni savaitgaliai su giminiėmis ir draugais).
Kelionė 314: kovo 14 — kovo 26 \$1,295
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio
- 9 dienos LIETUVA IR SUOMIJA**
Kelionė 427: balandžio 27 — gegužės 5 \$1,225
Kelionė 511: gegužės 11 — gegužės 19 \$1,325
Šešios dienos Vilniuje, 1 diena Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio
- 10 dienų LIETUVA IR SUOMIJA**
Kelionė 917: rugsėjo 17 — rugsėjo 26 \$1,355
Šešios dienos Vilniuje, dvi dienos Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio
- 12 dienų LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA**
Kelionė 507: gegužės 7 — gegužės 18 \$1,385
Kelionė 604: birželio 4 — birželio 15 \$1,551
Kelionė 101: spalio 1 — spalio 12 \$1,385
Šešios dienos Vilniuje, keturios — Rygoje, dvi — Leningrade, viena — Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio
- KELIONĖS IŠ JFK IR BOSTONO**
18 dienų Kelionė 710B: liepos 10 — liepos 27 \$1,999
Kelionė 814B: rugpjūčio 14 — rugpjūčio 31 \$1,999
Vieniolika dienų Lietuvoje, dvi — Maskvoje, dvi — Leningrade, dvi — Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš JFK
- 17 dienų LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA**
Kelionė 508B: gegužės 8 — gegužės 24 \$1,769
Kelionė 612B: birželio 12 — birželio 28 \$1,899
Kelionė 918B: rugsėjo 18 — spalio 4 \$1,829
Šešios dienos Vilniuje, keturios — Rygoje, trys — Varšuvoje, viena — Frankfurte
"Lufthansos" lėktuvais iš JFK ir Bostono
- 13 dienų LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA**
Kelionė 429: balandžio 29 — gegužės 11 ... \$1,699
Penkios dienos Vilniuje, penkios — Romoje, dvi — Maskvoje
"Alitalia" lėktuvais iš JFK
- 12 dienų LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA**
Kelionė 500A: gegužės 8 — gegužės 19 \$1,379
Kelionė 612A: birželio 12 — birželio 23 \$1,649
Kelionė 710: liepos 10 — liepos 21 \$1,649
Kelionė 807: rugpjūčio 7 — rugpjūčio 18 \$1,649
Kelionė 918A: rugsėjo 18 — rugsėjo 29 \$1,489
Šešios dienos Vilniuje, dvi — Maskvoje, viena — Frankfurte
"Lufthansos" lėktuvais iš JFK ir Bostono
Oberammergau ir Miunchenas (pasirinktinai penkių dienų kelionė) \$439
- 12 dienų LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA**
Kelionė 710A: liepos 10 — liepos 21 \$1,639
Kelionė 814A: rugpjūčio 14 — rugpjūčio 25 \$1,639
Kelionė 904: rugsėjo 4 — rugsėjo 15 \$1,639
Šešios dienos Vilniuje, dvi — Maskvoje, dvi — Leningrade, viena — Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš JFK
- 11 dienų LIETUVA IR LENKIJA**
Kelionė 925: rugsėjo 25 — spalio 5 \$1,279
Šešios dienos Vilniuje, trys — Varšuvoje
"Alitalia" lėktuvais iš JFK

Dėl brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės į
Baltic Tours
293 Auburn St.
Newton, MA 02166, USA
Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

Čikagos lietuvių tautinių šokių grupė "Grandis", kuri balandžio 8 d. atliko meninę programą Toronto Lietuvių namuose drauge su torontiško "Gintaro" dainos vienetu muzikinės plokštelės "Gintaras su daina" vajeaus popietėje

Balsai iš Estijos pogrindžio

Vakarus pasiekęs leidinys kalba apie dabartinę būklę

A. LEMBERGAS

Vasario 24 d. šiemet suka-ko 66-sios metinės nuo Estijos nepriklausomybės paskelbimo 1918 m. Tik trumpai truko tautinio suverenumo laikotarpis, tačiau jo reikšmė estų tauta visuomet jaus.

Atrodė, kad su nepriklausomybės atgavimu visos kūrybinės tautos jėgos išsilaivino ir išsiskleidė. Per porą dešimtmečių atsilikusi carinės Rusijos provincija su kolonijine ir pusiau feodalinė santvarka pasidarė demokratine Vakarų šali-imi, kurios gyvenimo lygis ir bendroji gerovė prilygo skandinavių šalims, o tautinė kultūra klestėjo. 1940 m. Estija, kaip ir jos kaimynės Lietuva ir Latvija, buvo Sov. Sąjungos okupuota. 1944 m., po trejų metų karo ir vokiečių okupacijos, iš naujo užimta ir prijungta prie Sov. Sąjungos.

Kai minime Estijos nepriklausomybę, kyla klausimas, kokia yra dabartinė Estijos ir estų padėtis? Ką jie galvoja apie savo dabartinę padė-
tį? Kokiomis viltimis gyvena?

Rankraštis iš Estijos

Atsakymo pajieškokime ma-žoje brošiūroje, kurią nese-niai Stockholme išleido Estų tautos fondas. Toji 91 pusla-pio knygelė parašyta Estijoje ir pasiekė Švediją slaptais keliais. Jos autorius Sirje Si-nilind (Mėlynas paukštis) yra slapyvardis. Knygelės pavadi-nimas gana bendras — "Kai ku-rie tautybių politikos aspek-tai". Tačiau joje nagrinėjamos labai svarbios tautinės pro-blemos: tautinio suverenumo klausimas, demografinė raida, kalbos politika, estų tautos medžiaginė gerovė ir tautinė kultūra, tautinės sąmonės pa-sireiškimo galimybės. Čia pla-čiai apžvelgiama estų tautinė padėtis ir sovietinės valsty-bės politika tautybių atžvilgiu ne taip, kaip įprasta sovieti-nei propagandai bet remiantis faktais ir iš jų plaukiančiomis išvadomis.

Sovietinės miglos

Sovietinė propaganda nuo-lat kalte kala, kad Estija, prisijungdama prie Sov. Sąjungos, visiškai nepraradusi savo valstybinio suverenumo, net prie-singai — sovietinės republi-kos suverenumas esąs nepaly-ginamai didesnis už buržuazi-nės respublikos suverenumą. Sovietinė Estija turinti visas tris suverenumo žymes: terito-riją, tautą, vyriausybę. Bet kaip iš tikrųjų? — klausima kny-gelėje.

Aišku, yra sovietinės Esti-jos teritorija, bent teoriškai. Tačiau ši teritorija ne ta pati, kokia buvo nepriklausomos Es-tijos metais. 1945 m. sausio 1 d. dalis Estijos teritorijos, rytinis Narvos upės krantas ir Petseri sritis, buvo be jokio vietos gyventojų atsiklausimo prijungta prie Rusijos federa-cijos. Be to, nuo seniausių lai-kų buvę Estijos administraci-nės sritys buvo pertvarkytos pagal sovietinį pavyzdį.

Kultūrinė pažanga

Sovietinė propaganda daug rašo apie tariamą kultūrinę Estijos pažangą, apie naujai pastatytą teatrą čia ir naują biblioteką ten, lyg tai būtų negirdėti tautinės kultūros lai-mėjimai. Visą tai reikia pa-sverti tautinės politikos fak-tų šviesoje. Mokyklų, teatrų, bibliotekų, kultūros namų sta-tyba dar nereikia tikros tau-tinės politikos. Kiekvienoje kultūringoje visuomenėje centrinė valdžia rūpinasi vie-šo naudingumo įstaigomis. Juo

labiau, kai visa valdžia sutelk-ta vienos komunistų partijos rankose ir privačiai iniciaty-vai neleidiama reikštis. Sta-tydamas mokyklas ir kultūros namus, sovietinis režimas ten-kina tikrai elementarias liau-dies reikmes ir visiškai negal-voja kilniadvasiškai paremti tautinę kultūrą.

Prievartinė politika

Sov. Sąjungoje visa valdžia sutelkta viename centre Mask-voje. Todėl estai negali vesti savarankiškos politikos. Jie tu-ri vykdyti, ką jiems įsako Mask-va, ir už tai, kas vyksta, jie ne-atsakingi. Lygiai ir už esamos padėties vertinimo klaidas reikia kaltinti ne stebėtojus, bet režimą, kuris visokiais bū-dais mėgina sukludyti priejimą prie šaltinių.

Tegu niekas nemėgina teigti, rašoma knygelėje, kad Estijos teritorija buvo prijungta prie Sov. Sąjungos kaip neišvengia-ma kažkokios vidaus revoliuci-jos išdava. Kodėlgi Bulgarija, Rumunija, Vengrija, Čekoslo-vakija, Lenkija, nors ir pate-kusios į Sov. Sąjungos orbitą, vis dėlto pasilikio neprikla-ušomos valstybės? Komunisti-no režimo įvedimas šiuose kraštuose nereikšė prijungimo prie Sov. Sąjungos.

Oficialūs sovietiniai šalti-niai nurodo, kad 1940 m. pa-vasarį Estijos komunistų parti-ja turėjo tik 133 narius. Išeitų, kad vadinamoji "revoliucija" Estijoje 1940 m. birželio mė-nesį buvo 133 žmonių darbas. Kitaip sakant, tai buvo tik stip-resniojo jėga įvykdytas ane-kšijos veiksmas.

Reikia taip pat pripažinti faktą, kad buvusi nepriklau-soma Estijos valstybė šiandien yra inkorporuota į sovietinę valstybę. Tačiau ir šioje pa-dėtyje, būdama sąjunginė re-spublika, ji turi savo teritoriją. Tiksliai Maskvos politika čia nieko gero nežada. Minėtas Es-tijos teritorijos dalies atplė-šimas, savavališkas adminis-tracinis pertvarkymas ir par-tijos programoje užbrėžtas tautų suliejimo siekis išduo-da tautų teisei priešingą im-perialistinės politikos pobūdį.

Estų tik 65%

Tos politikos žalingumą dar labiau išryškina Estijos gyven-tojų raidos skaičiai. Šiandien Estijoje mažiau estų, negu jų buvo prieš 50 metų. Tautinės sudėties požiūriu nepriklaus-o-moji Estija buvo labiausiai vienalytė Rytų ir Vidurio Eu-ropos valstybė. 1940 m. estai sudarė daugiau kaip 92% visų gyventojų, o 1979 m. jau tik ne-pilnus 65%. Per tą patį laiką rusų skaičius padidėjo nuo 4% iki 32%. To pasiekta sistemingu vietos gyventojų naikinimu ir ateivių įkurdinimu.

Minėtoje Sirjės Sinilindo knygelėje sukaupta daug įvai-rių faktų apie sąmoningą Mask-vos rusifikacinę politiką vi-sose viešojo gyvenimo srity-se. Tai kelia mirtiną pavojų pavergtai tautai ir žadina ne-apykantą pavergejams. Auto-rius mano, jog kiekviena tau-ta turi rūpintis savo reikalais ir nesikišti į kitų tautų reika-lus. Šis dėsnius turėtų galioti ir estų-rusų santykiuose.

Rūpestis ateitimi

Šiandieninė estų karta gi-liai išgyvena tautai padarytą skriaudą. Prieš trejus metus pasirodžiusiame kitame estų pogrindžio spaudos leidinyje buvo pabrėžta vyresniosios kartos pareiga perduoti savo žinias priaugnčiai kartai, nenutylėti nepriklausomybės kovų, laimėjimų, žiaurios oku-

pacijos kančių. Jaunimas ra-tinamas prašyti savo tėvus ir senelius pasakoti, ką jie nu-veikė ir iškentėjo. Išskentėta priespauda nėra gėda, bet gar-bė. Sibire išėita gyvenimo mo-kykla išmokė geriau pažinti savo tautos sielą. Sovietinio politkalinio vardas skamba daug garbingiau, negu Estijos TSR liaudies menininko. Žu-vusieji laisvės kovotojai nuolat primena, kad gyvenime yra kil-nesnųjų dalykų, negu kailio iš-saugojimas.

Jaunimo pareiškimas

Jauniausios estų kartos nuo-taikas išreiškia pernai vasarą išplatinti atsišaukimai: "Mes neturime ko daugiau prarasti! Mūsų karta išaugo svetimųjų jungė. Suvokdami, jog dabarti-nė padėtis be perspektyvų, mes nusprendėme Estijos oku-paciją paversti Sovietų Są-jungai brangiai kainuojančia. Padaryti kiek galima daugiau nuostolių sovietinės Rusijos ūkiui tokiomis priemonėmis, kurios pavergėjams būtų ne-maloni staigmena. Mums, pris-pirptiems prie sienos, nėra kur trauktis. Todėl mes įsiti-kinę, kad besitesiantį Estijos okupacija taps Sovietų Sąjun-gai sunkia dilema".

Šie estų laisvosios pogrindžio spaudos balsai aiškiai rodo, kad ir mūsų bendro li-kimo kaimynai prie Baltijos pasiryžę nepasiduoti paver-gėjams.

Lethbridge, Alberta

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMY-BĖS šventės proga, pas J. Daugir-dus buvo susirinkęs lietuvių bū-relis. Prie vakarienes stalo bu-vo prisiminti nepriklausomos Lietu-vos laikai, apgailestauta perei-tos ir dabartinės žalos, daromos mūsų tėvynei svetimųjų. Tylos mi-nute pagerbėme žuvusius kovose už laisvę. Vėliau dainų žodžiais nukeliavome į savo tėvynės pa-danges, jos laukus, miškus ir t.t. Didelis aciu Renei ir Jonui Dau-girdams už patalpas ir nuosirdų lietuvišką vaišingumą.

MŪSŲ MIRUSIEJI. Su gailėsčiu reikia prisėsti, kad 1983 m. pa-liko šį pasaulį nemažas skaičius lietuvių. 1983 m. sausio 4 d. mirė a. a. Simonas Umeris. Palaidotas sausio 7 d. Velionis buvo gimęs Lietuvoje 1899 m. spalio 17 d. Į Kanadą atvyko 1948 m. Iki 1951 m. gyveno Milk River, Albertoje, o vė-liau persikėlė į Lethbridge, kur ir praleido paskutines savo dienas. Liko liūdinti žmona Morta, 3 sūnūs ir duktė su šeimomis.

1983 m. vasario 23 d. mirė a. a. Vladas Kazokas. Palaidotas vasa-rio 26 d. Velionis buvo gimęs Lie-tuvoje 1899 m. Į Kanadą atvyko 1929 m. ir beveik visą laiką gyveno Lethbridge. Paliko liūdinčius — sūnų ir dukterį su šeimomis.

1983 m. rugsėjo 21 d. mirė a. a. Petras Rojus. Palaidotas rugse-jio 24 d. Petras buvo gimęs Lietuvo-jie 1913 m. kovo 14 d. Į Kanadą at-vyko 1948 m. Apistojo Lethbridge mieste, kur išgyveno iki mirties, nesulaukęs laisvos Lietuvos ir ne-pamates savo numylėtos Žemaitės iš kur jis buvo kilęs. Liko liū-dinti žmona Ona, 3 posūniai ir 2 podukros.

1983 m. gruodžio 15 d. mirė a. a. Adolfas Ruzas. Palaidotas gruodžio 27 d. Velionis buvo gimęs Lietuvoje 1903 m. vasario 2 d. Į Kanadą atvyko 1927 m. ir gyveno visą laiką Lethbridge arba jos apylinkėse. Paliko liūdinčią žmo-ną Malviną, sūnų ir dukterį su šei-momis.

Tegul jiems visiems būna leng-va, nors ir svetima Lethbridge že-melė. Gr. N.

A+A

BRONIUI JURĖNUI

mirus,

jo žmonai, sūnui, broliams, jų šeimoms, bei artimiesiems mes, šimoniečiai, reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —

Kun. Liudas Januška, OFM

J. Kručas	M. Trumpickas
Pr. Gabrėnas	J. Klipas
J. Bajoraitis	Pr. Juodienė
Br. Vaidila	A. Dilkus
F. Pajarskas	V. Abramavičius

Kanados lietuvių fondas

NAUJI NARIAI IR ĮNAŠAI:	
1088. Lietuvių Filatelistų Draugija	\$100.00
1089. Auštro, Juozo atm.	100.00
1090. Paplauskos, Augustino atm.	100.00
1091. Paplauskienės, Marijos test. palikimas	100.00
1092. Lietuvių Sporto Klubas "Tauras"	200.00
1093. Giedriko, Vlodo atm.	250.00
1094. Hamiltono liet. taut. šokių grupė "Gyvataras"	100.00
1095. K.L.K. Kultūros Draugija "Žiburiai"	100.00
1096. Kanados sporto apygarda	100.00
1097. Toronto liet. ledo ritulio klubas	100.00
1098. Regina, Petras	100.00
1099. "Volunge"	100.00
1100. Saulėnas, Algis	100.00
1101. Saulėnaitė Rasa	100.00
Kazemeko, Vlodo atm.	40.00
Dumčiaus, Kęstutis atm.	20.00
Puodžiuko, Juliaus atm.	31.14
ĮNAŠŲ PAPILDE:	
109. Balsys, Leopoldas	
	iki \$700.00
156. Narkevičius, Vincas	900.00
198. Karbūno, Leono atm.	1300.00
341. Jagėlos, Stasio test. palikimas	1500.00
383. Kardelio, Jono atm.	200.00
435. Kardelienė, Elzbieta	200.00
525. Lietuvių sporto klubas "Vytiš"	200.00
596. Čepo, Stasio atm.	555.00
673. Kaziūnas, A.	700.00
701. Mažeika, Juozas	450.00
718. Agurkiai, W. ir S.	900.00
766. Toronto Lietuvių namai	3300.00
946. Mitalo, Adolfo atm.	175.00
947. Radzevičienė-Mitalienė, Leonarda	175.00
1008. Matulevičiaus, Petro atm.	200.00
Sveikiname visus naujus narius ir įnašus papildžiusius, ypač organizacijas be kurių nebūtų jokios lietuviškos veiklos.	
Dėkojame P. ir G. Breichmanams bei J. Svilui, pagerbusiems atsi-skyrimą a.a. Vlodo Kazemeko pa-aukojusiems po \$20; J. Paškevi-čienėi, pagerbusiai a.a. Kęstutis Dumčiaus atminimą \$20 auka. A.a. Juliaus Puodžiuko atminimui JAV lietuvis J. Taoras paaukojo \$25.	
Prieš paskutiniame KLF pranešime padaryta klaida — vietoje Aleksandro turėjo būti Danilevičiaus Alfonso atm. Atsiprašome.	
KANADOS LIETUVIŲ FONDAS	

Septintosios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės Klivlande rengėjų komiteto informacija

Atitaisymai: a. Atstumas nuo Klivlando miesto centro iki Kolizie-jaus — 25, o ne 35 mylios. b. Loterijos laimėjimas 1, ne 2-ju savaičių laiko 2 asmenim Fishermans Paradise, Wisconsin. c. Susipažinimo vakaras — Kolizijoje, ne Lietuvių namuose.

Susipažinimo vakaras: 1984 m. birželio 30, šeštadienį, 8 v.v., Kolizijoje, Richfield, Ohio, 303 ir 271 kelio sankryžoje. Įėjimas: jaunimui — \$2, suaugusiems — \$3.

Pamaldos: liepos 1, sekmadienį, naujoje parapijoje (Neff Rd.) 10 v.r., Šv. Jurgio parapijoje (Superior Ave.) — 10.30 v.r.

Šokių šventė: Liepos 1, sekmadienį, 2 v.p.p., Kolizijoje

Šventės pokylis: Liepos 1, sekmadienį 8 v.v., "Stouffer's Inn on the Square", 24 Public Square.

Pokylis jaunimui: "Holiday Inn", 6001 Rockside Road

Šokių šventės bilietai: \$5, \$7, \$10, \$14; pokylis — \$27, jaunimo pokylis — \$13.

Bilietus platina: Klivlande — Valdonė Žiedonis, 18706 Kildeer Ave., Cleveland, Ohio 44119; "Patria", 794 E. 185 St., Cle-veland, Ohio 44119 (216) 531-6720; Čikagoje — Vaznelių "Gifts International" krautuvė, 2501 W. 71 St. Chicago, IL 60629, (312)471-1424; Tike-ton — visur JAV-se su kre-dito kortele: Lithuanian Folk Dance Festival.

Pokylis bilietai: Ona Jokūbaitis, 3000 Hadden Road, Euclid, OH 44117, (216) 481-7161 ir Romas Zorska, 4118 Silsby Road, University Heights, OH 44118, (216) 371-0130; Čikagoje — "Gifts International" krautuvėje.

Organizacijos, užsisakiusios šventės bilietus ir sumokėjusios iš anksto už nemažiau kaip 25 bilietus, gauna 20% nuolaidą.

Bilietus užsakant paštu, čekius rašyti: **Lithuanian Folk Dance Festival** ir pridėti sau adresuotą voką su pašto ženklų.

Loterija: bilietų knygutės — po 12, iš kurių du gali pasilikti pla-tintojai. Laimėjimai: 1. savaitė dviem asmenim Bahamų sa-lose, 2. \$1000.00, 3. savaitė atostogų Fishermans Paradise, Wisconsin, 4. paveikslas už \$400.00.

Bilietų platinimą koordinuoja Bronius Nainys, 18414 Landseer Road, Cleveland, Ohio 44119 tel. (216) 481-8472.

Suvenyrai: Birutė Vedegys ir Rūta Degutis, 2 Owaisa Dr., Timberlake, OH 44094 tel. (216) 951-5011.

Globos komisija: pirm. Vytautas Jokūbaitis, 3000 Hadden Road, Euclid, Ohio 44117 tel. (216) 481-7161.

Nakvynių rezervacija tiesiogiai: 1. Hollenden House Hotel, 610 Superior Ave., Cleveland, OH 44114 tel. (216) 621-0700; kambariai \$42 — \$72, vaikams — nemokamai. 2. Coliseum Holiday Inn, 4742 Brecksville Road, Richfield OH 44286 tel. (216) 659-6116; kambariai \$36 — \$46, vaikams — nemokamai. 3. Harley Hotel, 5300 Rockside Road, Independence, Ohio 44131, tel. (216) 524-0700; kambariai \$38 — \$48.

Tolimesnių informacijų teirautis pas Vytautą Jokūbaitį. Šokėjams atskiri viešbučiai. Žiūrėkit V. Jokūbaičio infor-maciją.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kilmės politikui. Toks yra J. Turneris, mokantis abi kalbas. Ta tradicija betgi nėra įtraukta į partijos įstatus.

J. Turneris padarė pirmą klaidą dėl Manitobos parlamente sustabdyto bandymo šią provinciją įrašyti Kanados konstitucijon kaip dvikalbę. NDP socialistų premjero H. Pawley pastangas net du kartus bendrais pareiškimais rėmė visų trijų partijų vadai Kanados parlamente — P. E. Trudeau, B. Mulroney ir E. Broadbent, o J. Turneris staiga pareiškė, kad Manitobos dvikalbiškumas yra pačios provincijos reikalas, spręstinas politinėje srityje. Šiuo atveju nuosaukis buvo konservatorius B. Mulroney, drįsęs pasisakyti už Manitobos dvikalbiškumą, nors prieš šią mintį provincijos parlamente kovoję opozicinę konservatorių partiją. Išėjimas prieš giminingą partiją nėra lengvas, gali atnešti nuostolių Kanados parlamento rinkimuose Manitoboje. Atrodo, J. Turneris neatsargiai pareiškimu norėjo sustiprinti federacinį liberalų poziciją V. Kanadoje, kur jaučiama didžiausia atstovų spraga, o B. Mulroniui labiau rūpėjo Kvebekas, iš kurio konservatoriai turi tik vieną atstovą. Jų skaičiui padidinti būtina laikytis dvikalbiškumo politikos. Tą klaidą J. Turneris bandė atitaisyti kitu pareiškimu, kad iš tikrųjų Manitobos dvikalbiškumo klausimu jis nepadarė jokių konkrečių pasiūlymų, kad šis reikalas tebėra atviras, kad, reikalui esant, jį galės spręsti ir Kanados teismai. Iš B. Mulronio jis betgi spejo susilaukti prieštarių, kad dvikalbiškumo reikalų palikimas provincijai yra žalingas visai Kanadai, ypač angliškai gyventojų mažumai Kvebeke, su kurių teisėmis dabar ten nesiskaito premjero R. Levesque vyriausybė.

Manitobos dvikalbiškumas turi senas šaknis. Manitobą sudariusiame 1870 m. akte provincija buvo įrašyta kaip dvikalbė, bet dvikalbiškumą 1890 m. atšaukė provincinis parlamentas. Dvikalbiškumo klausimą dabar išjudino prancūzas Roger Bilodeau, gavęs tik anglų kalba parašytą baudos kortelę už per greitą važiavimą automobiliu, pradėjęs įieškoti savo teisių teisme. Socialistų partijos premjerui H. Pawley ta byla atnešė galvosūkių. Jeigu aukščiausias Kanados teismas Manitobą pripažintų dvikalbe provincija, nelegaliai sulaužiusia 1870 m. aktą, nustotų galios visi provincijos įstatymai, priimti tik anglų kalba nuo 1890 m. Tad H. Pawley ėmėsi kompromisinių pastangų provincinio parlamento sprendimu Manitobą įrašyti Kanados konstitucijon kaip dvikalbę provinciją, duoti daugiau kalbinių paslaugų prancūzų kilmės gyventojams. Tokiu atveju praeitį būtų galima palikti ramybės ir naujai pradėti oficialiai paskelbtą dvikalbiškumo politiką.

Šiuos planus sujaukė opozicinę provincijos konservatorių partija su savo vadu G. Filmonu, jausdama, kad oficialiam Manitobos dvikalbiškumui nepritaria didžioji gyventojų dalis. Iš tikrųjų Manitoboje tėra 60.000 prancūzų, tesudarantių 6% gyventojų. Yra kitų už juos gausesnių tautinių grupių, pvz. ukrainiečių. Tokios grupės yra išmokusios daugumos vartojamą anglų kalbą. Dvikalbiškumas joms kartu su anglų kilmės gyventojais nėra reikalingas. Opozicinę konservatorių partiją sustabdė pasiūlyto įstatymo

priėmimą. Teko užbaigti parlamento sesiją, su kuria nutrūsta tolesnis nepriimtų įstatymų svarstymas. Federacinė vyriausybė nutarė šią bylą perduoti aukščiausiajam Kanados teismui. Problemą sudaro ir tas faktas, kad dvikalbiškumo klausimu Manitobos gyventojams buvo leista pasisakyti vietovių savivaldybių rinkimuose. Dvikalbiškumo principas buvo atmetamas balsų dauguma, net ir tose vietovėse, kur yra daugiau prancūzų. Vyriausybė Winnipege įsteigė specialią teisimą, kuriame prancūzai galės vartoti savo kalbą, pasinaudodami oficialiais vertėjais į anglų kalbą, nors šiam teismui parinkti prancūziškai kalbantys teisėjai. Tai pirmoji vyriausybės nuolaida prancūzų mažumai.

Stipendija studentams

Muziko Broniaus Jonušo stipendija lituanistikai studijuoti šiais metais jau bus septyntoji. Iki šiol jas gavo septyni akademikai (1983 m. — dvi studentės). Visi šie jaunuoliai žinomi kaip geri studentai ir veiklūs lietuviškam gyvenime. Stipendija duodama tiems, kurie, šalia pagrindinių studijų, pasirenka lituanistiką ir veikia lietuviškoje jaunimo organizacijoje.

Stipendiją įsteigė Emilija Jonušienė savo mirusio vyro muziko Broniaus Jonušo atminimui. Stipendijos dydis — 1000 dolerių.

Kandidatus stipendijai gali siūlyti kiekviena lietuviška jaunimo organizacija iš bet kurio kontinento, įvairūs lietuviški sambūriai ar vienetai. Siūlymai su rekomendacijomis priimami iki birželio 15 d. šiuo adresu: Mrs. Emilija Jonušienė, 9927 Devonshire, Omaha, NE 68114, USA.

Stipendijai kandidatą parinkti bus sudaryta vertintojų komisija. Inf.

Kaziuko mugė Toronto

Kovo 4 d. Toronto Prisikėlimo parapijos safėse įvyko tradicinė, populiari Kaziuko mugė.

"Rambyn" bei "Satrijos" tuntu ir skautų tėvų komitetas po 10.15 v. Mišių skubėjo atidaryti savo skyrius, kuriuose buvo išdėstytos įvairios prekės: riestainiai, širdelės, saldainiai, pyragaičiai, turtai ir kitokie skanumynai. Kai kurie stalai buvo skautų "menininkų" rankdarbiais apkrauti. Veikė ir loterija, kuri ragino lankancius bandyti savo laimę tapti "milijonieriais". Mugė aplankė per 1000 tautiečių.

Toji Kaziuko mugė labai priimama Vilniaus muges Lukiškių aikštėje. Kartą jį metus, per "Kazimierines", čia susirinkdavo keilios tūkstančių Vilniaus gyventojų, ypač daug jaunimo. Tai šventė ūkininkai ir prekybininkai ruošdavosi ištisus metus. Ypač jaunimas laukė Kaziuko mugės, tikėdamasis gauti iš simpatijos "širdelę" su vardu.

Vilniuje Kaziuko mugėje, be širdelių, buvo pagarsėję Smurgainių miestelio riestainiai — "baronkos", kurių gamybos receptą žinojo tik vienos Gedimino šeimos palikuonys. Be to, Smurgainys garsėjo vienintele pasaulyje lokų dresiravimo "akademija".

Kaziuko mugė buvo lyg kokia savotiška rankdarbių paroda. Toji aikštė, kur vykdavo mugės, buvo nepertolusiai nuo katedros, kurioje jaunas karalaitis Kazimieras meldėsi.

Šv. Kazimiero populiarumas Vilniaus krašte lietuvių tarpe buvo labai įsimtingas. Jo vardas Vilniaus krašte lenkų okupacijos metais vienu metu buvo 476 jaunimo skyriai su daugiau kaip 4000 narių. Tai buvo lietuviškos tvirtovės okupuotame Vilniaus krašte. Kazimiero vardas jungė visus lietuvių į stiprią bendruomenę.

Stepas Varanka

Ateitininkų žinios

Koordinacinis posėdis įvyko kovo 22 d. dalyvaujant visų skyrių atstovams. Pasikalbėta apie šventės ruošos darbus, susitarta dėl eigos, kviečiamų paskaitininkų bei meninės programos dalyvių. Pasidžiaugta studentų laimėjimu — III vieta LN karnavale, iškeltas jaunųjų globėjo reikalingumas, pasitarta apie jungimą veiklon jaunųjų sendraugių bei šeimų.

Moksleiviai rengia susirinkimą balandžio 1, sekmadienį, susipažinti su Lietuvos pagrindinėje leidžiamos "Ateities" 6 ir 7 numeriais. Kopijos gautos per Lietuvių informacijos centrą.

Sendraugių stovykla Dainavoje šiais metais įvyks rugpjūčio 5-12 d. Iki birželio 15 d. su įmokejimu už patalpas registruojamos tiktai ateitininkų šeimos. Po tos dienos, jei bus vietos, bus priimamos ir kitos lietuvių šeimos. Visais reikalais kreiptis pas V. Šoliūną, 115 Stephen St., Lemont, IL 60439, USA.

Nepamirškime kėnciančių Lietuvoje! Kovo 31 d. yra paskirta maldos diena Toronto ateitininkams. Visi paaugokim savo maldas už tuos, kurie aukoja žymiai daugiau! L. U.

Skautų veikla

V. s. fil. Br. Kvilyks šį savaitgalį bus Toronto. Skautininkai kės yra kviečiami su juo susitikti. Geriausia proga — šeštadienio vakaronė Prisikėlimo safėse. Pradžią 5.30 v.p.p.

Balandžio 2 d. 7.30 v.v., skautų būkle — pasitarimas XXI-sios, Romovos stovyklos reikalui. Dalyvauja seserijos vadeivės kviešti asmenys.

"Satrijos" tunto vadijos posėdis — balandžio 9 d. 7.30 v.v., skautų būkle. Dalyvauja visos draugininkės ir adjutantės.

LS seserijos skautininkų skyrius planuoja spalio 6-7 d.d. Klivlande šaukti bendrą visų skautininkų-kijų saskrydį esminiams skautybės klausimams gvildinti.

Kovo 23 d. neilgai sirgęs mirė a.a. Juozas Baltaduonis, Toronto skautų rėmėjas ir ilgametis Romovos darbuotojas. Užjaučiame sesę našlę, dukras, visus artimuosius ir Toronto skautiškąją šeimą. Č. S.

SPORTAS

GOLFO ŽINIOS

Toronto lietuvių golfo klubo metinis narių susirinkimas įvyko 1984 m. kovo 16 d. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Dalyvavo nemažas būrys aktyviųjų golfininkų, įnešdami daug gyvumo svarstant naujo sezono varžybinius bei administracinius planus.

Metiniame klubo leidinyje paskelbta, kad 1984 m. sezono bus 16 vidaus turnyrų ir metinis ŠALFAS turnyras Detroito rugsejo 1-2 d.d. be to, Kanados baltiečių turnyras, kurin paprastai yra siunčiama rinktinė atstovauti lietuviams.

Varžybinių ir administracinių darbų sistemoje didelių pakeitimų nepadarėta. Bus laikomasi senos nusistovėjusios tvarkos. Didelis dėmesys bus ir toliau kreipiamas į jaunimą, remiant jį finansškai ir keliant jo žaidimo lygį. Kviečiami nauji golfininkai jungtis į klubo gretas. Susirinkimui pirmininkavo St. Kėkštas, sekretoriavo E. Ramas. Valdya važiavo susirinkimo dalyvių vynu ir sūriu. Sig. K.

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Toronto Lietuvių namų surengtame Užgavėnių karnavale pirmą vietą laimėjusi grupė "Avys" Nuotr. B. Tarvydo

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 24 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	8 1/2 %
		180-185 d. termin. ind.	8 3/4 %
Pirmadieniai	10-3	term. indėlius 1 metų	9 %
Antradieniai	10-3	term. indėlius 2 metų	9 1/4 %
Trečiadieniai	10-8	term. indėlius 3 metų	9 1/2 %
Ketvirtadieniai	10-8	spec. taup. s-ta	10 %
Penktadieniai	10-8	taupomąją s-ta	8 %
Šeštadieniai	9-1	depozitų-čekių s-ta	7 3/4 %
Sekmadieniai	9-12.30		6 %

DUODA PASKOLAS:
asmenines nuo 11 1/2 %
mortgičius nuo 9 3/4-12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paruodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Praskytkite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobiliių mechaniškus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namu 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisyimai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniai 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniai uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniai uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisyimai.
Parduodu vartotas automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St.W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:		IMA:	
8 1/2 %	už 90 dienų term. indėl.	už asmenines	
8 3/4 %	už 6 mėn. term. indėlius	paskolas nuo	11 1/2 %
9 %	už 1 m. term. indėlius	už nekilnojamo turto pa-	
9 1/4 %	už 2 m. term. indėlius	skolas (mortgages):	
9 1/2 %	už 3 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu	
10 %	už pensijų planą	1 metų	10 1/4 %
9 %	už namų planą	2 metų	11 %
8 %	už specialią taup. s-tą	3 metų	12 %
7 3/4 %	už taupymo s-tas	(fixed rate)	
6 %	už čekių s-tas (dep.)	su keičiamu nuosimčiu	
		1, 2 ar 3 metų	9 3/4 %
		(variable rate)	

AKTYVAI virš 38 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto). Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje
virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.

Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, in., specializuojasi nekilnojamo turto (kainavime (Capital Gains), investacijose, mortgičių parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkinio bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienėi arba Vidai Šiaučiuilenei

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50
arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50.70 silkų)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

ASMENINIUS ir KOMERCINIUS PAJAMŲ MOKESČIUS (INCOME TAX)

patikimai ir tiksliai Jums apskaičiuos ir užpildys mokesčių
srities patarėjas (consultant)
Vladas Geringas.
Geras užpildymas visada apsimoka.
Dėl informacijos skambinkite tel. 537-3508 (lietuviškai).

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate

Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$50: A. R. Jonačiai ir B. S. Sakalai, dr. L. ir M. Leknickai, KLB moterų draugijos Montrealio skyrius; \$40: KLB moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius; \$30: A. Baltrušai, J. Rimšaitė, Vacys Slotkus.

\$25: V.K.A.P. Gapučiai, M. A. Aulinskai, Veronika ir Bronius Aušrotai, Palm Beach (Florida) lietuvių pensininkų klubas, JAV LB St. Peterburgo apylinkė, Romo Kalantos šaulių kuopa St. Petersburg.

\$20: Stasė ir Stepas Smalinskai, Joana ir Česius Kurai, Elena ir Pranas Žuliai, Stasė Skinkienė, Birutė Znotinienė, Delfina Zolnienė, B. J. Mažeikos, D. A. Keršiai, S. Vaitekūnienė, dr. A. ir A. Valadkos, Juozas Vyšniauskas ir dukra Aldona, A. Šimonėlis, Marija Pusedriene, M. D. Regina, V. G. Butkiai ir G. Kocienė, O. D. Šiurinos, Eug. Žolpis.

\$15: E. G. Kuchalskiai, B. Sapionienė, J. Burkschat; \$11: J. Vyšniauskas; \$10: A. S. Grigaliūnai, V. V. Balsiai, J. Laugaly, J. Paulikaitis, Jadvyga Marčiukaitienė, Vanda ir Petras Giedraitis, J. Maskelis, Ona Liutkevičienė; \$6: Vincas Vaičiūnas, J. Sarpalienė, Ona Genaitis, L. Bruzga, B. Stasiulis, F. Ramonas; \$5: Lucie Kunnapuu (Mrs.), Renata Hoover, Jaronimas Cicėnas ir Pranas Čecys, S. Vaskys; \$4: K. Rimkus, Jurgis Stankūnas; \$3.50: V. Pilkauskas; \$2.50: J. Z. Budrys; \$2: K. Skaisgirys; \$1: Vladas Salvaitis, A. P. Vilučiai, U. Matis, J. Mickevičius, Andrius Laukaitis.

Remėjo prenumeratas atsiuntė: \$30: Viktoras Vaičiūnas, J. Lau-

galys, J. Žilionis, A. Empakeris; \$25: Vytautas Montvilas, Lucie Kunnapuu (Mrs.), Jonė Kvietys, Juozas Bakis, Jonas Vyšniauskas, Viktoras Juodis, Jonas Kraučeliūnas, Jonas Petraitis, A. Lastauskienė, Antanas Pauliukas, Natalija Navickienė, J. Kulikauskas, Zigmas Brazauskas, dr. E. Malkus, Vanda Balutis, J. Tamulionis, Stasė Vasiliauskas, J. Vidmantas, J. Žilys, Kazys Šapočkinas, J. P. Pažemėnas, Nick Kardelis, B. B. Girnius, Eugenijus Stunguris, Jonas Gustainis, Vincas Mikalonis, P. Šukys, L. Balsys, M. Empakeris, Vincas Norkevičius, Petras Gužas, Eduardas V. Meilius, jn., Jonas Adomaitis, Marija ir Antanas Garūnai, B. Čepauskienė, B. Vaišnoras, dr. V. Kubilius, Bronius Grajauskas, P. Guobys, P. Pakalka, E. Radavičiūtė, Petras G. Ambrozijus, Bronius Jurgutis, J. Burkschat, kun. V. M. Cukuras, S.T.D., H. Jagučanskis, V. Stočkus, B. Pakalniškis, A. Peleckis, Pranciška Prankus, Petras Žilinskis, Kazys Linkus, J. Bartnikas, J. Vanstone, Stasys Daugeļa, Petras Gruodis, Liudvikas Borusas, V. Pilkauskas, Petras Judzientis, A. Šetikas, B. Kašinskas, Jonas Litvinas, Bronė Balčiūnienė, J. Dransutavičius.

Nuoširdus aciu visiems už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame ir tiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą, prie \$19 pridėda dar vieną dolerį ir padaro apvalų skaičių.

- Kam brangi Lietuva, tam brangi ir lietuviška spauda
- Namai be lietuviškos spaudos — tai namai be tautinės šviesos

Spaustuvės mašinų vajas

I "T2" kreipimasi atskubėjo visa eilė naujų rėmėjų su savo įnašais.

\$500: Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas "Talka"; \$300: kun. V. Stankūnas, Montreal, P.Q.; \$100: J. Vaičiūnas, Toronto, Ont.; \$97: M. Andriulevičienė, Toronto, Ont.; \$50: K. Čepaitis, Etobicoke, Ont., M. Zalatorienė, Belleville, Ont., Petras Lapienis, Delhi, Ont.; \$40: Viktoras Dumbliauskas, Kingston, Ont.; \$35: Alfonsas Patamsis, Stoney Creek, Ont.; \$27: M. S. Meškauskas, Toronto, Ont.; \$25: Vytautas Bireta, Scarborough, Ont., V. Dalindienė, Toronto, Ont., J. Stravinskas, Weston, Ont., Antanas Kalvaitis, Ormond Beach, FL; \$22: S. Varanka, Toronto, Ont., Elena Namikas, Toronto, Ont., Jonas Dobilas, Wasaga Beach, Ont.; \$20: V.A. Buragai, Islington, Ont., Ona Dementavičienė, Toronto, Ont., S. Kneitas, Oshawa, Ont., A. Stankus, Toronto, Ont., Kostas Meškauskas, Hamilton, Ont., Alfonsas Leparas, Warren, Mich.; \$17: P.O. Dabkai, Toronto, Ont., dr. H. Nagys, Montreal, P.Q., J. Maziliauskas, Toronto, Ont.; \$16: L. Šeškus, Toronto, Ont.; \$15: Minėdaugus Putrimas, Toronto, Ont.; \$12: P. Effertas, Montreal, P.Q.; \$11: Vaclovas Menauskas, Švedija; \$10: Vytautas Birštonas, Toronto, Ont., D. Karosas, Willowdale, Ont., D. J. Didžbaliai, Toronto, Ont.

Nuoširdi padėka visiems lietuviškosios spaudos rėmėjams.

Hamilton, Ontario

KLK MOTERŲ DRAUGIJOS Hamiltono skryčiaus valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą balandžio 8, sekmadienį, tuoj po 10.30 v.r. Mišių, klebonijoje. Nars, juskite pareigą dalyvauti. Laukiamas ir viešnios. Valdyba

Sudbury, Ontario

GAVENIOS REKOLEKCIJOS — balandžio 7 ir 8 d.d. Kristaus Karaliaus šventovėje. Šeštadienį — išpažintys ir Mišios 7 v.v., sekmadienį — 9.30 v.r. išpažintys, 10.30 v.r. Mišios. Rekolekcijų vedėjas — kun. J. Staškus. K.

Sault Ste. Marie, Ont.

GAVENIOS REKOLEKCIJOS — balandžio 8, sekmadienį, 7 v. vakaro Blessed Sacrament šventovėje. Rekolekcijų vedėjas — kun. J. Staškus iš Toronto-Mississaugos.

Šypsenos

Dainuojant

— Kodėl tu išeini į balkoną vis tuomet, kai tavo žmona dainuoja?

— Kad žmonės nepagalvotų, jog aš ją mušu.

Paminklai

— Tėveli, kodėl dažniausiai statomi paminklai su moterų figūromis laimėtiems mūšiams ženklinoti?

— Tai suprasi tuomet, kai užaugs ir būsi vedęs.

Brangus butas

Vyras grįžta į savo butą, ap-
lankęs namo savininką, ir ta-
ria žmonai:

— Dabar galėsime gyventi
viename iš brangiausių butų,
kaip ir kiti. Mat namo savinin-
kas riebiai pakėlė nuomą.

Parinko Pr. Alš.

Toronto Lietuvių namų

poilsio stovykla

rengiama Tėvų pranciškonų stovyklavietėje
Wasagoje, rugpjūčio 4 — 12 d.d.

Platesnei informacijai kreipkitės:

Lietuvių namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6
arba: V. Kulnys, tel. 769-1266

Pranešimas

Toronto lietuvių pensininkų klubo nariams
Šio klubo (Toronto Lithuanian Senior Citizens, Inc.)
narių susirinkimas šaukiamas

1984 m. balandžio 12, ketvirtadienį, 1 v.p.p.,
"Vilnius Manor" pensininkų namuose, didžiojoje
salėje, III aukšte, 1700 Bloor St. W., Toronto, Ont.
Dalyvaujančių registracija — nuo 12 v.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ

1. Atidarymas.
2. Prezidiumo sudarymas — rinkimas: a. susirinkimo pirmininko, sekretoriaus, b. balsų skaičiavimo komisijos.
3. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas.
4. Valdybos pranešimai: a. pirmininko, b. išdininko, c. sekretorės, d. ekskursijų ir šalpos vadovės, e. revizijos komisijos, f. revizoriaus (auditoriaus).
5. Auditoriaus tvirtinimas 1984—1985 metams.
6. Rinkimai: penkių narių į valdybą ir vieno nario į revizijos komisiją.
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. Apykskaitų tvirtinimas.
9. Klausimai bei siūlymai.
10. Susirinkimo uždarymas.
11. Kavutė.

Nesusirinkus kvorumui nustatyti laikui, susirinkimas (vyks po pusės valandos, kuris bus teisėtas nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus).

Nariai, norintys susipažinti su apyskaitomis, gali gauti jas "Vilnius Manor" patalpose sekmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 5 v.p.p.

Valdyba

Du milijonai dolerių lietuviams

Metinis Prisiškelimo parapijos kredito kooperatyvo susirinkimas įvyko kovo 18 d. Toronto Prisiškelimo parapijos salėje. Jį pradėjo pirm. dr. S. Čepas, pagerbdamas metų laikotarpyje mirusius 23 kooperatyvo narius ir pakviesdamas kleboną kun. Augustiną Simanavičių, OFM, sukalbėti malda.

V. Vaičiūnas perskaitė buvusio narių susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų. Pirm. dr. S. Čepas apžvelgė metinę veiklą, ilgiau sustodamas prie Ontario kredito kooperatyvų lygos esamos būklės, kuri tiesiogiai liečia ir šį kooperatyvą. Išd. S. Kaknevičius patenkė 1983 m. kooperatyvo apyskaitą, kuri buvo visiems įteikta dar prieš susirinkimą. Iš apyskaitos paaiškėjo, kad kooperatyvas užbaigė 1983 m. su \$23,888,897 aktyvu, turėdamas \$2,296,072 pajamų. Praėjusiais metais buvo 3239 nariai, kurių 23 mirė. Iš gautų pajamų buvo išmokėta vien tik lietuviams daugiau kaip du milijonai dolerių palūkanų už indėlius, tarnautojams atlyginimų, aukų lietuvišioms organizacijoms. Visa tai įgalino lietuvių dalyvavimas šiame koope-

ratyve, kuriame nariai gavo aukštesnes palūkanas už indėlius ir mokėjo žemesnes palūkanas už paskolas negu kituose Kanados bankuose. Vien tik iš laikymas šėsių nuolatinių ir septynių dalinių tarnautojų yra nemaža nauda lietuviams. Be to, šiais metais buvo paremta lietuviškų organizacijų, kultūrinė veikla \$16,700. Sekantiems metams kooperatyvo nariai paskyrė iš dividendų \$2,500 Toronto lietuvių Maironio mokyklai.

Kredito komisijos pirm. Rimas Kuliavas pranešė, kad 1983 m. buvo išduotos 142 nekilnojamojo turto paskolų \$8,185,300 ir 143 asmeninės paskolos — \$871,559.42. Kooperatyvas dar nėra nurašęs nė vienos blogos paskolos.

D. Kersienė, revizijos k-jos pirmininkė, pranešė, kad kiekvieną mėnesį buvo tikrinamos kasos, paskolų, indėlių, draudimo, investavimo, pajamų ir išlaidų apyskaitos. Viskas buvo vedama tvarkingai. Vedėjas Underis ir tarnautojai atliko darbą sąžiningai. Sąskaitų bei apyskaitų patikrinimo sandomi profesionaliai buhalteriai Strohyj ir Kalba. Jie pagyrė sąskaitų ir apyskaitą.

Diskusijų metu buvo iškelti keli klausimai, į kuriuos atsakė pirm. dr. S. Čepas.

Kadenciją užbaigė valdyboje dr. S. Čepas ir V. Vaičiūnas, paskolų komisijoje — R. Kuliavas, revizijos komisijoje — D. Kersienė buvo vienbalsiai perrinkti sekančiam trejų metų laikotarpiui.

Dr. S. Čepas be pertraukos vadovauja šiam kooperatyvui nuo gegužės (21 metai), o J. Tamulionis ir Al. Kuolas nuo pirmųjų metų tvarko paskolas.

Susirinkime dalyvavo Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo pirm. J. Stankus, vicepirm. A. Stanevičius ir išd. St. Dalius. Baigiantis susirinkimui loterijos būdu buvo įteiktos dalyviams dešimt įėjimo dovanų. Susirinkimo dalyviai, kurių buvo 245, gavo po labai gerą rašiklį su kooperatyvo įrašu. Po susirinkimo visi buvo pavaisinti užkandžiais ir kava bei arbata.

V. Matulaitis

TORONTONT

KLB Toronto apylinkės valdyba kovo 13 d. posėdyje lietuvių namuose susipažino su "Vilniaus" karalaitės rinkimų ir Vasario 16 minėjimo finansinėmis apyskaitomis, kurias paruošė išd. R. Budnikas. Nutarta "Vilniaus" karalaitės palydovei Vidai Stirbytei paskirti stipendiją padidinti iki \$500. Vasario 16-os minėjimas buvo nuostolingas. Apylinkės valdyba aukų surinko \$876.16, išlaidų buvo \$2,152.60. Nuostolį \$1,276.44, pagal susitarimą, padengs KLB krašto valdyba ir Tautos fondas, kurie prie įėjimo rinko aukas. Spaudos sekcijos vadovo K. Raudžio informacijos dėka pirmą kartą buvo atsiųstas CBC televizijos reporteris, kuris filmavo Lietuvos nepriklausomybės minėjimo eigą Anapiilio salėje. Šis filmas buvo parodytas vasario 19 d., 11 v.v., žinių programoje.

Sekantis apylinkės valdybos renginys — "Vilniaus" paviljono paruošimas Prisiškelimo parapijos salėje š. m. birželio pabaigoje. Šiems darbams vadovauja Rūta Pacevičienė ir jos padėjėjas R. Budnikas, kurie rūpinasi reikalingų komisijų sudarymu ir planavimu.

Nutarta nedalyvauti Kanados dienos (Canadian Day) — liepos 1 d. renginiuose ir iškilmėse, nes tuo metu torontiška šokėjai dalyvaus Klivlande vykstančioje tautinių šokių šventėje.

Nutarta šaukti informacinį tarybos posėdį gegužės 15 d., 7.30 v.v., lietuvių namuose. Sekantis valdybos posėdis — gegužės 1, antradienį, 7.30 v.v. lietuvių namuose. Inf. J. Vr.

Informaciją apie Baltiečių vakarą Kanados parlamento rūmuose paskelbė žinių agentūra "Canadian Scene" 1984 m. kovo 16 d. žiniaraštyje. Juo naudojasi dauguma etninių Kanados laikraščių.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303 Telefonai:
Toronto, Ontario M6S 4W3 (staigos) (416) 762-7393
Bloor ir Jane gatvių kampas namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Royal York (staigos) (416) 231-4138
Toronto, Ontario M8X 1C5 namų 848-0234

A. E. LePAGE

REAL ESTATE SERVICES

PERKATE

AR

PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East 431-5462
Scarborough, Ont. M1G 1P6 445-9469

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENE
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dagainis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Toronto miestas

PLEBISCITAS DĖL ALKOHOLINIŲ GĖRALŲ pirmosios ir trečiosios apylinkės dalyse

(buvusiame vakariniame Toronto mieste)

Pranešama, remiantis Savivaldybių rinkimo įstatymu, kad 1984 metų balandžio 9, pirmadienį, nuo 11 v.r. iki 8 v.v., bus balsuojamas klausimas:

"Ar pritariate pardavinėjimui degtinės, alaus ir vyno vartojimui leidimą turinčiose patalpose, kur yra duodamas maistas?"

IŠANKSTINIS BALSAVIMAS

Išankstinis balsavimas bus 1984 metų kovo 31, šeštadienį, nuo 9 v.r. iki 8 v.v.

Lucy McCormick Senior School
2717 Dundas Street West

Tiktai asmenys, turintys teisę balsuoti plebiscite ir negalintys dalyvauti balsavime nustatyta dieną, būtent, 1984 metų balandžio 9, savo apylinkių balsavimo būstinėse, — gali įteikti savo balsą išankstiniame balsavime.

Fiziškai nepajėgiems balsuotojams bus teikiama atitinkama pagalba balsavimo būstinėje.

BALSAVIMAS PER ĮGALIOTINIUS

Paskutinė diena įteikti prašymą miesto raštvedžiui, kad išduotų pažymėjimą balsuoti per įgaliotinį, yra 1984 metų balandžio 9.

Prašymus tokiem pažymėjimam gauti galima įteikti miesto raštvedžiui reguliariomis darbo valandomis nuo 8.30 v.r. iki 4.30 v.p.p., ir iki 5 v.p.p. pirmadienį, 1984 metų balandžio 9.

Smulkesnių informacijų teirautis tel. 947-7800.

Roy Henderson,

miesto raštvedys ir balsavimo pareigūnas

HOME Taupyk laiką ir pinigus

INCOME TAX

Didžiausia etninė mokesčių paruošimo firma
2290 Bloor West, Toronto, Ontario, — pigios kainos —
telefonas 769-4558

Perkant ar parduodant namus

skambinti **ANTANAS GENYS**

231-2839

Frank Barauskas Ltd. Realtor-3828 Bloor St.W., ISLINGTON

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE

BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

• 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių

reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

Anapilio žinios

— Gavėnios rekolekcijos — balandžio 5-8 d.d. Vedėjas — kun. V. Pikturna. Rekolekcijos jaunimui — balandžio 7, šeštadienį.
— Pirmoji Komunija vaikams — balandžio 29, sekmadienį, 11 v. Mišių metu.

— Jauna kanadietė kalbės apie Kanados katalikų labdaros veiklą šį sekmadienį, balandžio 1 d. po 11 v. Mišių, Anapilio salėje.
— "Share Life" rinkliava — šį sekmadienį.

— Susituokė Morkus, D. Butkus su Marija-Antonia Palchuk.
— Pagerbtus Juozui Staškevičiui vardadienio ir 70-jo gimtadienio proga suruošė giminės parapijos salėje kovo 14 d. Dalyvavo giminės iš Toronto ir Montrealio. Sveikinimo kalbas pasakė kun. J. Staškus ir Br. Staškevičius. Atžalyno atstovai padėkdamavo.

— Anapilio moterų būrelis kovo 25 d. suruošė tradicinius pietus, kuriuose dalyvavo narės, jų šeimos ir gausios viešnios bei svečiai. Pranešimą apie būrelio veiklą padarė pirm. R. Celejewska. Referatą apie šv. Kazimierą skaitė Ramūnė Jonaitienė. Loteriją pravedė G. Lapienė.

— Paaaukojo parapijai \$100 P. Matulis, \$50 A. G. Stankai; religinei Lietuvių šalpai \$20 K. ir J. Liutkai (a.a. Juozo Račio atminimui).

— Mišios balandžio 1, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Juozą Kriaučiūną, 11 v.r. — už Plečkaičių mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos balandžio 1 ir 8 sekmadieniais — 11.15 v.r. Laikys kun. P. Dilys.

— Parapijos chorą renka balandžio 2 ir 9 d.d., 7.30 v.v., parapijos salėje.

— Konfirmacijos pamokos — balandžio 2 ir 9 d.d., 6.30 v.v.
— Biblijos apmąstymai — balandžio 5 ir 12 d.d., 7 v.v., parapijos salėje.

— Visuotinės parapijos narių susirinkimas — balandžio 1 d. po pamaldų šventovėje. Bus svarstomi du klausimai: 1. "Trust Agreement" lietuvių evangelikų liuteronų ir evangelikų liuteronų parapijų projekto priėmimas; 2. Prof. M. Trautrimo planai gilinti teologijos studijas.

Lietuvių namų žinios

— Naujoji LN valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. V. Dauginis, pavad. T. Stahulis, izd. dr. J. Sliuvinas, sekr. dr. A. Pacevičius. Statybos ir remontų komisija: O. Delkus, B. Jackus, dr. E. Birgolas. Švietimo fondo komisija — V. Kulnys, dr. A. Pacevičius, T. Stanulis. Visuomeninės veiklos komisija: A. Jankaitienė, B. Bedarfenė, J. V. Šimkus. Priimti nauji nariai: V. Kecorius, A. Kanapka, R. Budnikas.

— Baltiečių karo veteranų federacijai paaaukota \$740.
— Lietuvos vyčių Niujorke tarybos pirm. J. Adomėnas sekr. A. Dautickas lankėsi LN ir sutarė su LN vedėju dėl 250 asmenų viešnagės LN balandžio 29 d. Planuojama atvykti 6 autobusais, išklauysiti Mišių Prisikėlimo šventovėje ir pietauti LN.

— Švietimo fondo "Labdara" čekiai buvo išdalinti daugumai studentų visuotinio LN susirinkimo metu, tačiau keletas čekių dar tebėra LN raštinėje. Atsiimti pas LN vedėją.

— LN tarnautoja socialinės pagalbos reikalais V. Duliūnienė yra jau daugelį metų lietuvių pagalbėjusi išrūpinti pensijas, patalpas prieglaudose, padėti valstybinėse įstaigose, ligoninėse ir t.t.

— LN nėra kompetentingi duoti teisinius patarimus, įskaitant ir pajamų mokesčių formų užpildymą.

— Visuotinis Lietuvių namų moterų būrelis narių susirinkimas balandžio 15, sekmadienį, 2.30 v. p.p., Mortos salėje. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Valdybos rinkimai, kavutė, pyragai.

— Sibiro tremtinė ir trijų knygų autorė Elena Juciūtė, aprašiusi lietuvių tremtinių gyvenimą Sibire, Toronto Lietuvių namuose gegužės 6, sekmadienį, 3 v.p.p., papasakos savo pergyvenimus. Prašoma tuo laiku neorganizuoti kitų renginių.

LN kultūrinė komisija

— Metinis trečiosios ateivių bangos susitikimas — pobūvis įvyks gegužės 26, šeštadienį, Lietuvių namų Gedimino pilies menėje, 1573 Bloor St. West, 6.30 v.v. Kviečiami ir kiti norintieji. Bus meninė programa, šilta vakarienė su vynu, muzika ir šokiai. Veiks loterija. Kaina — \$12 asmeniui, jaunimui — \$8. Bilietus galima gauti pas trečiosios ateivių bangos atstovus arba pas Birutę tel. 231-1910.

Rengėjai

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusi sekmadienį per 10.15 v. Mišias giedojo "Aro" choras.

— Br. Kviklio paruošta draudžiamosios liet. spaudos paroda ir jo knygų "Lietuvos Bažnyčios" sutiktuvės — kovo 31 d., 5.30 v.p.p.

— "Share Life" — vyskupijos vaizdo rinkliava balandžio 1 d.

— Parapijos rekolekcijos, kurias ves kun. dr. F. Jucevičius, bus balandžio 8-15 d.d.

— Kovo 23 d. palaidotas a.a. Bronius Jurėnas, 64 m. amžiaus; kovo 24 d. palaidotas a.a. Juozas Baltaduonis, 65 m. amžiaus.

— Pakrikštyti: Sara-Violeta, Neris (Šlenytės) ir Ken Allen dukterė; Jason-John, Daivos (Šlenytės) ir John Pickford sūnus.

— Tautodailės instituto Toronto skyrius balandžio 8 d., po 10.15 v. Mišių, ant scenos salėje rodyd margučių daizno meną.

— Metinis parapijos susirinkimas — balandžio 8 d., tuoj po 11.30 v. Mišių, Parodų salėje.

— Vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas, kurį organizuoja parapijos tarybos labdaros sekcija, įvyks balandžio 5-7 d.d. Parodų salėje. Jei kas turi vartotų drabužių ir daiktų, prašom juos atvežti į Parodų salę išpardavimo savaitės pradžioje.

— Parapijai aukėjo: Br. Liskus \$150, U. Paliulis \$100, K. L. Budreckas \$50, St. O. Gotseldai \$50; "LKB Kronikai" — E. Azubaliene \$100; klierikų fondui — P. Gaideilis \$100, M. Matusevičienė \$40, S. M. Gudaičiai \$20; religinei šalpai — V. Sinkėvičius \$100.

— Mišios balandžio 1, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Andrių Virbūną, 9.30 — už Karoliną Priščiūnienę, 10.15 — už Stasį Gaidelį, 11.30 už parapiją, 7 v.v. — už Juozą Skėrių.

— Spaudos kioske galima įsigyti mūsų šventovės šv. Kazimiero vitražo atvirukų bei kitų leidinių.

— Šį šeštadienį, kovo 31 d., 5.30 v.p.p., Prisikėlimo Parodų salėje — draudžiamosios lietuvių spaudos parodos atidarymas, po to knygų "Lietuvos Bažnyčios" sutiktuvės ir skaidrių rodymas su paties autoriaus Br. Kviklio paaiškinimais. Tariamasi dėl parodos perkėlimo į Montrealį. Po to ją numatyta vežti į Los Angeles.

— Vasario 16 gimnazijai paremti balandžio 1 d. Toronto bus daroma rinkliava prie visų lietuvių šventovių ir lietuvių namuose. Prašome visus tautiečius savos gimnazijos išlaikymui gausiai aukoti.

— KLB Toronto apylinkės valdyba Kenčiančios Lietuvos politiniams kaliniams bei jų šeimoms paremti popietę įvyks balandžio 8, sekmadienį, 12.30 v.p.p., Anapilyje su tai dienai pritaikyta menine programa ir pietumis, kuriuos paruoš J. Bubulienė. Bilietus-kvietimus (\$10 asmeniui) prašome įsigyti iš anksto. Popietę rengia ir visus kviečia dalyvauti KLKM dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyrius ir socialinė sekcija.

— Toronto Maironio mokykla yra viena svarbiausių mūsų kolonijos institucijų. Beveik visi dabartiniai mūsų bendruomenės veikėjai yra buvę tos mokyklos auklėtiniai. Labai svarbu išlaikyti šią mokyklą ir toliau dabartiniame lygyje, juoba, kad mokinių skaičius šiemet padidėjo. Tam betgi reikia finansinės paramos iš lietuvių visuomenės, nes tėvų mokesčių ir valdžios paramos tokiu gražu neužtenka. Šiuo metu vykdomas lėšų telkimo vėjus. Tautiečiai prašomi prisidėti savo įnašais. Aukojusiems \$20 ir daugiau bus išduodami kvitai, galiojantys atleidimui nuo pajamų mokesčio. Čekius rašyti "Maironio mokykla" ir siųsti jos izdininkui: Mr. A. Malinauskas, 1317 Hillview Cres., Oakville, Ont. L6H 2C6.

— Toronto lietuvių pensininkų klubui labai reikalingas pianinas. Dėkojame aukojusiems ir laukiame daugiau aukų. Planuojama pensininkams virti dviejų rūšių sriubą. Registruotis antradieniais 9.30-11.30 v.r. arba skambinti tel. 762-1744. Pr.

— Užgavėnių karnavale Lietuvių namuose grupė "Avys", laimėjusi pirmą premiją \$100, ją paaaukojo "Tėviškės žiburiams". Dėkojame už dovaną ir linkime dar stambesnių laimėjimų ateityje.

BRONIUS KVIKLYS

SU

- * Draudžiamosios lietuvių spaudos paroda
- * Knygomis "Lietuvos Bažnyčios"
- * Skaidrėm ir paskaita

Toronto

1984 m. kovo 31 — balandžio 1 d.d. Prisikėlimo salėse

Parodos atidarymas kovo 31, šeštadienį, 5,30 v.p.p.

Knygų "Lietuvos Bažnyčios" sutiktuvės — 6 v.v.

Kalbės kun. dr. Pr. Gaida. Po to skaidrės: uždarytos ir nugriautos Lietuvos šventovės, kultūriniai paminklai, lietuvių šventovės dabartinėje Gudijoje

Visus maloniai kviečia —

Prisikėlimo parapijos visuomeninės veiklos sekcija

Maloniai kviečiame atsilankyti į

šalpos popietę

(gavėnios rekolekcijų užbaigos proga)

balandžio 8, sekmadienį, 12.30 v.p.p., didžiojoje Anapilio salėje.

- Tai diena pritaikyta tema kalbės kun. Vytautas Pikturna, rekolekcijų vedėjas.
- Meninę programą atliks neseniai iš Lietuvos atvykusi muzikė.
- Pietus paruoš J. Bubulienė. Bilietus-kvietimus (\$10 asmeniui) prašome įsigyti iš anksto parapijos salėje sekmadieniais po Mišių arba kitomis dienomis vakarais nuo 7 iki 10 v.v. užsisakyti pas A. Augaitienę tel. 231-7416.

Popietę rengia ir visus dalyvauti kviečia

KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius su socialinių reikalų sekcija

"GINTARAS" SU DAINA!

Visi į "Gintaro" plokštelės vairo popietę!

Programoje dalyvauja "Gintaro" ansamblio dainos grupė su solistu Rimu Paulioniu ir tautinių šokių grupė "Grandis" iš Čikagos

Laikas: 4 v.p.p.

Vieta: Karaliaus Mindaugo menėje, Toronto Lietuvių namuose

Data: balandžio 8, sekmadienį

Iėjimas: \$5.00

Vaišės: kava ir pyragai

Maloniai kviečiame Jus atsilankyti į Toronto lietuvių vyrų choro "Aras"

KONCERTA

1984 m. balandžio 1,

sekmadienį, 4 v.p.p., Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. (Dundas-Bloor)

PROGRAMOJE: "ARAS", vadovaujamas sol. muz. Vacio Verikailio, solistai — R. Strimaitis, S. Žiemelytė ir V. Verkaitis, akompaniatorius muz.-kompoz. Jonas Govėdas. Solo, duetai, "Aras" ir R. Strimaitis.

Iėjimas — \$5.00, pensininkams ir studentams — \$4.00

Pelnas ir aukos — naujų uniformų išlaidoms padengti Rengėjai — Toronto lietuvių vyrų choro "Aras" valdyba

Sąjūdis už gyvybę pakvietė KLK moterų draugijos abiejų Toronto lietuvių parapijų skyrius prisidėti prie lėšų telkimo. Tam tikslui yra ruošiamas bazaras Holy Rosary parapijos salėje, 354 St. Clair W., balandžio 14 d. nuo 11 v.r. iki 4 v.p.p. Sąjūdžiui vadovauja Mrs. J. K. Wilson. Abu skyriniai bendrą reprezentacinį stalą. Lietuvių visuomenė kviečiama paremti šį svarbų lėšų telkimo užmojų savo atsilankymu.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

Metinis "Tėviškės žiburių" spaudos balius — balandžio 28, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Bus smagi vokalinė programa, loterija, šokiai, valgiai, gėrimai.

Ontario meno galerijoje Toronto rengiama istorinio pobūdžio meno paroda, vaizduojanti indėnų ir prieškristinį Europos meną. Rodiniai surinkti iš įvairių Š. Amerikos ir Europos muziejų ir dėl to paroda pavadinta "From the Four Quarters". Jos paruošimo rūpintošis kuratorius Dennis Reid ir antropologijos profesorė Joana Vaštokienė. Paroda bus atidaryta kovo 30 d. ir veiks iki gegužės 20 d.

A.a. Vinco Čerskaus atminimui duktė Ona Spidell-Čerskutė "TŽ" paaaukojo \$25.

A.a. Broniaus Jurėno atminimui A. M. Misiūnai paaaukojo "TŽ" \$20.

Stasė Prekerienė iš Kalifornijos, "TŽ" rėmėja, pagerbdama savo velionį vyrą metinių proga, paaaukojo "TŽ" \$50.

A.a. Antano Iškausko atminimui vietoje gėlių V. Kalendrienė ir P. A. Kaziliai "Tėviškės žiburiams" paaaukojo po \$20, E. Aleksienė — \$20.

Br. Kolumbijos lietuvių medžiotojų ir meškeriojų klubas "Bebras" atsiuntė "TŽ" \$25 auką.

MONTREAL

"Neringos" jūrų šaulių kuopa kovo 18 d., tuoj po pamaldų, AV par. salėje surengė Juozinių pietus. A. Urbonavičienė, aptarus Juozų vardo populiarumą Lietuvoje, sklandžiai pranešino oficialią dalį. Prie garbės stalo susėdus aštuoniems Juozams, Montrealio mergaičių trijulė (D. Jaugelytė, Ž. Jurkutė ir M. Ruffo), vadovaujama muz. A. Stankevičiaus, padainavo tris dainas, už kurias gausūs svečiai plojo, o rengėjai kiekvieną apdovanojo gražia gėle bei vokeliu.

Juozų, bet daugiausia kun. Juozo Aranausko, SJ, sveikinimus pradėjo į svečius atvykusi buvusi montrealietė dabar Putnamo sesė vienuolijon namų vyresnioji ses. Teresė. Toliau sveikino Montrealio mergaičių "Pavasario" choro vardu J. Baltuonienė, KLK moterų dr-jos Montrealio sk. — D. Staškevičienė, Šv. Onos dr-jos — M. Vapšienė, parapijos k-to — A. Cepulis, KLB Montrealio apyl. v-bos — A. Staškevičius, LK Mindaugo šaulių kp. — V. Sušinskas, savo šeimos vardu — p. Remeikienė, AV par. choro — sol. A. Keblys, AV tarybos — A. Blauidžiūnas ir "Rūtos" klubo — ses. Palmira.

Po sveikinimų "Neringos" šaulės ir pagalbininkės visus pavaišino skaniais pietumis, kava bei pyragais. Veikė loterija.

Pabaigoje kun. J. Aranauskas visų Juozų vardu padėkojo šių vaišių rengėjams ir svečiams.

AV parapijos taryba balandžio 1 d. rengia šv. Kazimiero minėjimą AV šventovėje iškilmingomis pamaldomis. Po to par. salėje — pietūs, kurių metu bus paskaita ir koncertinė dalis, atliekama sol. G. Čapkauskienės ir "Pavasario" mergaičių choro.

Jonas ir Bronė Lukoševičiai dosnia auka prisidėjo prie "Pavasario" mergaičių choro rengto Užgavėnių baliaus kaukių premijų. Jų pavarde buvo iškristi iš to renginio aprašymo.

AV parapijos rekolekcijos prasišė balandžio 16 d. ir baigsis Vėlykų rytą. Rekolekcijoms vadovaus kun. J. Kidykas, SJ, iš Čikagos.

Erta Šulmistratė-Martinaitiene, 53 m. amžiaus, mirė kovo 16 d. Palaidota kovo 20 d. Mount Royal kapinėse. Jos liūdi vyrai, tėvai, brolis ir našlė sesuo su šeimomis bei kiti giminės. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
certifikatus 1 m.	9 %	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	8.5 %	Nekilnojamo turto,
180 — 364 d.	8 %	asmenines ir
30 — 179 d.	7.5 %	prekybines.
Trumpalaikiai indėliai		Paskolos
\$20,000 ar daugiau		mirties
Taupomosios sąskaitos:		atveju
specialios	7.25%	draudžiamos
su drauda	7 %	iki \$10,000
Čekių sąskaitos:	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS	
1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00
Ketvirtadieniai	12.00 — 8.00
Pentadieniai	10.00 — 6.00
Sekmdieniais nuo spalio 15 iki gegužės 15	
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje:	10.30 — 12.30

JIEŠKAU NUOMOJAMO GARŽO su leidimu taisyti automobilį Scarborough arba High Park rajone. Skambinti Rūtai tel. 653-5855 nuo 8-11 v. vakaro Toronto.

WASAGOJE, aklinioje gatvėje, ant upės kranto parduodamas istaigingas 5 metų namas: 3 miegamieji, 2 pilnos prausyklos, didelis šeimos kambarys, didelis salonas ir virtuvė, dvigubas garazas. Didelis sklypas, geras žuvalimas. Skambinti tel. 705 — 429-2351.

KURKIME TIK LIETUVIŠKAS ŠEIMAS. "Piršlys Vytėnis" jums padės surasti gyvenimo draugą visuose pasaulio žemynuose. Rašdami Vytėniui, pridėkite adresą su slaptyvardžiu ar pavarde, trumpa savo biografija, amžių ir pažymėkite ko pagėdaujate. Susirašinėjimo išlaidoms pridėkite auką. Adresas: "Vytėnis", P.O. Box 4861, Melbourne 3001, Vic., Australia.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalias, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. (416) 533-8008.

ERDVUS \$114,900 VERTĖS NAMAS (backsplit), prie Kipling ir Albion gatvių Toronto, 4-2 miegamieji, 3 prausyklos, didelis salonas ir valgomasis, išėjimas į balkoną. Skambinti Pervė Daroga tel. 431-5462. A. E. LePage Real Estate Services Ltd. Realtor.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

NAŠLYS jieško gyvenimo draugus. Rašyti "Tėviškės žiburių" adresu, užrašant ant voko KAZIUI.

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinėm langų užuolaidom. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvilles apylinkėje — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

AUKŠTOS KVALIFIKACIJOS Vilniaus konservatorijos piano klases dėstytoja LEOKADIJA PAULAUŠKAITE, šiuo metu pastoviai apsigyvenusi Toronto, priima mokinius piano pamokoms. Skambinti vakarais tel. 225-8428.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir laidotuvių pusrūčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. tel. 279-0256 arba 279-6884 Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Ivaizdūs progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas ir rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio laiku: Anelė Gataveckienė tel. (416) 535-0164 arba Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496.